

KOSZALIŃSKO KOŁOBRZESKIE

wiadomości diecezjalne

Organ Urzędowy Kurii Biskupiej Koszalińsko-Kołobrzeskiej

ROK XLVI

KWIECIEŃ–CZERWIEC 2018

2/2018

Redakcja:

ks. dr Tadeusz Ceynowa (red. nacz.)

dr inż. Magdalena Florianowicz (sekretarz)

mgr Małgorzata Wieczorkowska

mgr Monika Zielonka

75-817 Koszalin, ul. Seminaryjna 2, tel. 94 345 90 26

e-mail: kkwd@interia.pl

Skład i łamanie:

Magdalena Florianowicz

Wydawca:

Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzeska

75-062 Koszalin, ul. kard. Stefana Wyszyńskiego 25, tel. 94 343 87 10 (18)

e-mail: kuria@koszalin.opoka.org.pl, www.diecezjakoszalin.pl

© Copyright by Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzeska, 2018

ISSN 1734-9621

Druk:

Zakład Poligraficzny Polimer

ul. Szczecińska 34/2, Koszalin, tel. 94 342 45 34

Spis treści

STOLICA APOSTOLSKA

Wielkanocne orędzie „Urbi et Orbi” papieża Franciszka wygłoszone w południe ze środkowego balkonu bazyliki św. Piotra w Watykanie, 1 kwietnia 2018 r.	6
Orędzie papieża Franciszka na 55. Światowy Dzień Modlitw o Powołania 2018 r., obchodzony w IV Niedzielę Wielkanocy, przypadającą w tym roku na dzień 22 kwietnia	8
List papieża Franciszka do kard. Nicholasa, wysłannika na zakończenie jubileuszu 600-lecia prymasostwa w Polsce	11
Przesłanie papieża Franciszka do uczestników XXI Spotkania Młodych na Lednicy „Idź i kochaj!”, 2 czerwca 2018 r.	13
Przesłanie Kongregacji ds. Duchowieństwa na Dzień Modlitw o Uświęcenie Kapłanów 2018	14

EPISKOPAT POLSKI

„W służbie Bogu i Ojczyźnie”. List pasterski Episkopatu Polski na 100-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II	20
Komunikat ws. ochrony prawa do życia bez względu na stan zdrowia	23
Komunikat Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu RP i Konferencji Episkopatu Polski	24
List pasterski biskupów polskich do Polonii i Polaków za granicą z okazji uroczystości NMP Królowej Polski i 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę	26
„Być pielgrzymem pokoju” Słowo Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek o pielgrzymowaniu narodowym	30

BISKUP DIECEZJALNY

I. Dekrety i zarządzenia	36
Zwolnienia i nominacje	36
II. Listy, homilie i wystąpienia	37
Dyspensa	37
Dekret o udzieleniu dyspensy od przepisów o wstrzemięźliwości w dniu 1 czerwca 2018 r.	37
III. Kalendarium posługi biskupa diecezjalnego	38

SYNOD DIECEZJALNY

I. Komisje synodalne	46
II. Parafialne zespoły synodalne	49

Z ŻYCIA DIECEZJI

I. Wydarzenia w diecezji	52
Pogrzeby Dzieci Utraconych	52
I Diecezjalna Pielgrzymka Katechetów do Skrzatusza	52
Otwarcie „Okna Życia” w Szczecinku	53
Etap diecezjalny XXII Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej	53
Wizyta studyjna wolontariuszy z Rietberg (Caritas Gütersloh) w Polsce, Koszalin–Kołobrzeg, 19–21 kwietnia 2018 r.	54
Finał Ligi Ministranckiej	56
Na motorach z Panem Bogiem	56
Diecezjalny Dzień Ministranta	57
VI Piesza Pielgrzymka „Promienista” na Górę Chełmską	57
VI Diecezjalna Pielgrzymka „Żywego Różańca” do Skrzatusza	59
III Sesja Diecezjalnego Studium Formacyjnego dla Świeckich	60
Spotkanie z mistykiem – nawróconym gangsterem	60
VI Diecezjalny Dzień Dziecka	62
I Mistrzostwa Ministrantów Diecezji Koszalińsko- -Kołobrzesckiej w Tenisie Stołowym	62
I Mistrzostwa Księży i Ministrantów Diecezji Koszalińsko- -Kołobrzesckiej w Kolarstwie Szosowym	63
Marsz dla Życia i Rodziny	64
Konferencja popularnonaukowa „50 lat encykliki « <i>Humanae vitalae</i> » bł. Pawła VI”	65
Spotkania Szkolnych Kół Caritas Diecezji Koszalińsko- -Kołobrzesckiej	66
Diecezjalna Pielgrzymka Osób Niepełnosprawnych, Wolontariuszy i ich Rodzin do Skrzatusza	67
Święcenia diakonatu	67
Piesza Pielgrzymka Świętych Gór	68
II. Kronika wydarzeń z diecezji	69
III. Kronika żałobna	89

Stolica Apostolska

**WIELKANOCNE ORĘDZIE „URBI ET ORBI”
PAPIEŻA FRANCISZKA**
**wyłoszone w południe ze środkowego balkonu bazyliki św. Piotra
w Watykanie, 1 kwietnia 2018 r.**

Drodzy bracia i siostry, dobrych Świąt Paschalnych!
Jezus zmartwychwstał!

W Kościele na całym świecie rozbrzmiewa to orędzie wraz ze śpiewem Alleluja: Jezus jest Panem, Ojciec wskrzesił Go z martwych i żyje na wieki pośród nas.

Sam Jezus zapowiedział swoją śmierć i zmartwychwstanie odwołując się do obrazu ziarna pszenicznego. Powiedział: „Jeżeli ziarno pszenicy wpadłszy w ziemię nie obumrze, zostanie tylko samo, ale jeżeli obumrze, przynosi plon obfity” (J 12,24). Oto tak właśnie się stało: Jezus, ziarno pszenicy zasiane przez Boga w brzdach ziemi, umarł zabity przez grzech świata, dwa dni pozostawał w grobie; lecz w Jego śmierci zawarta była cała moc miłości Bożej, która została wyzwolona i ukazała się trzeciego dnia, tego, który dziś obchodzimy: Paschy Chrystusa Pana.

My, chrześcijanie, wierzymy i wiemy, że zmartwychwstanie Chrystusa jest prawdziwą nadzieją świata, tą która nie zawodzi. To siła ziarna pszenicy, moc miłości, która się uniza i daje siebie aż do końca, i która naprawdę odnawia świat. Siła ta przynosi owoce także i dziś w brzdach naszej historii, naznaczonej wieloma niesprawiedliwościami i przemocą. Przynosi owoce nadziei i godności, tam gdzie jest ubóstwo i wykluczenie, gdzie jest głód i brakuje pracy, pośród osób przesiedlonych i uchodźców – wiele razy odrzucanych przez obecną kulturę odrzucenia – ofiarom przemytu narkotyków, handlu ludźmi oraz niewolnictwa naszych czasów.

A dzisiaj prosimy o owoce pokoju dla całego świata, poczynając od ukochanej i udręczonej Syrii, której mieszkańcy są wyczerpani wojną, której końca nie widać. Niech w tę Wielkanoc, światło Zmartwychwstałego Chrystusa oświeci sumienia wszystkich przywódców politycznych i wojskowych, aby natychmiast położono kres trwającej eksterminacji, szanowano prawo humanitarne i zatroszczono się o ułatwienie dostępu do pomocy, której ci nasi bracia i siostry pilnie potrzebują, zapewniając jednocześnie odpowiednie warunki dla powrotu osób wysiedlonych.

Modlimy się o owoce pojednania dla Ziemi Świętej, również w tych dniach ranionej przez otwarte konflikty, które nie oszczędzają bezbronnym, dla Jemenu i dla całego Bliskiego Wschodu, aby dialog i wzajem-

ny szacunek były ważniejsze od podziałów i przemocy. Oby nasi bracia w Chrystusie, którzy często cierpią z powodu przemocy i prześladowania mogli być widocznymi świadkami Zmartwychwstałego oraz zwycięstwa dobra nad złem.

Błagamy w tym dniu o owoce nadziei dla osób tęskniących za życiem bardziej godnym, szczególnie w tych częściach kontynentu afrykańskiego, które cierpią głód, trwające od dawna konflikty i terroryzm. Niech pokój Zmartwychwstałego uleczy rany w Sudanie Południowym i w udęrczonej Demokratycznej Republice Konga: niech otworzy serca na dialog i wzajemne zrozumienie. Nie zapominajmy o ofiarach tego konfliktu, zwłaszcza o dzieciach! Niech nie zabraknie solidarności dla wielu ludzi zmuszonych do opuszczenia swojej ziemi i pozbawionych minimum niezbędnego do życia.

Błagamy o owoce dialogu dla Półwyspu Koreańskiego, aby trwające obecnie rozmowy krzewiły zgodę i budowanie pokoju w tym regionie. Niech ci, którzy ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność działają z mądrością i rozeznanem, aby promować dobro narodu koreańskiego i budować relacje zaufania w łonie społeczności międzynarodowej.

Prosimy o owoce pokoju dla Ukrainy, aby umocniono działania na rzecz zgody oraz ułatwiono inicjatywy humanitarne, których potrzebuje ludność.

Błagamy o owoce pocieszenia dla narodu wenezuelskiego, który – jak napisali jego pasterze – żyje na swego rodzaju „ziemi obcej” we własnej ojczyźnie. Oby mógł on, dzięki mocy zmartwychwstania Pana Jezusa, znaleźć właściwą drogę, pokojową i humanitarną, by jak najszybciej wyjść z rozszarpującego go kryzysu politycznego i humanitarnego. Niech też nie zabraknie gościnności i pomocy dla tych spośród jego dzieci, które są zmuszone do opuszczenia swej ojczyzny.

Niech Zmartwychwstały Chrystus przynosi owoce nowego życia dzieciom, które z powodu wojen i głodu dorastają bez nadziei, pozbawione edukacji i opieki zdrowotnej, a także osobom starszym odrzuconym przez egoistyczną kulturę, która odkłada na bok tych, którzy nie są „produktywni”.

Modlimy się o owoce mądrości dla tych, którzy na całym świecie ponoszą odpowiedzialność polityczną, aby zawsze szanowali ludzką godność, z poświęceniem dokładali wszelkich starań w służbie dobru wspólnemu i zapewnili rozwój i bezpieczeństwo swoim obywatelom.

Drodzy bracia i siostry! Także do nas, podobnie jak do kobiet, które przyszły do grobu, skierowane jest to słowo: „Dlaczego szukacie żyją-

cego wśród umarłych? Nie ma Go tutaj; zmartwychwstał!” (Łk 24,5–6). Ostatnim słowem nie są już śmierć, samotność i lęk. Jest takie słowo, które wykracza poza granice ludzkiej wyobraźni, i które tylko Bóg może wypowiedzieć: jest to słowo zmartwychwstania (por. Jan Paweł II, *Przemówienie na zakończenie Drogi Krzyżowej*, 18 kwietnia 2003 r.). Mocą Bożej miłości „oddala ono zbrodnie, z przewin obmywa, przywraca niewinność upadłym, a radość smutnym, rozprasza nienawiść, usposabia do zgody i ugina potęgę” (*Exultet*).

Wszystkim życzę dobrych Świąt Wielkanocnych!

ORĘDZIE PAPIEŻA FRANCISZKA
na 55. Światowy Dzień Modlitw o Powołania 2018 r.,
obchodzony w IV Niedzielę Wielkanocy, przypadającą
w tym roku na dzień 22 kwietnia

Drodzy Bracia i Siostry,

W październiku odbędzie się XV Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów poświęcone młodzieży, a zwłaszcza relacjom między młodzieżą, wiarą i powołaniem. Przy tej okazji będziemy mogli zgłębić, w jaki sposób w centrum naszego życia mieści się powołanie do radości, które kieruje do nas Bóg i w jaki sposób jest to „plan Boga wobec mężczyzn i kobiet każdego czasu” (Synod Biskupów, XV Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne, *Młodzi, wiara i rozeznawanie powołania, Wprowadzenie*).

Chodzi o dobrą nowinę, którą zdecydowanie głosi nam na nowo 55. Światowy Dzień Modlitw o Powołania: nie jesteśmy zanurzeni w przypadkowości, ani pociągani serią chaotycznych wydarzeń, ale przeciwnie, nasze życie i nasza obecność w świecie jest owocem Bożego powołania!

Także w tych naszych niespokojnych czasach tajemnica Wcieleńia przypomina nam, że Bóg zawsze wychodzi nam naprzeciw i jest Bogiem-z-nami, przechodząc niekiedy zakurzonymi drogami naszego życia i rozumiejąc naszą tęsknotę za miłością i szczęściem, wzywa nas do radości. W różnorodności i specyfice każdego powołania, osobistego i kościelnego, chodzi o *śłuchanie, rozpoznawanie i życie* tym Słowem, które wzywa nas z wysoka i, pozwalając, by owocowały nasze talenty, czyni nas także narzędziami zbawienia w świecie i ukierunkowuje nas ku pełni szczęścia.

Te trzy aspekty – *śłuchanie, rozeznanie i życie* – stanowią także kontekst początku misji Jezusa, który po dniach modlitwy i zmagania na pustyni odwiedza także swoją synagogę w Nazarecie, i tutaj wsłuchuje się w Słowo, rozpoznaje treść misji powierzonej mu przez Ojca i ogłasza, że przyszedł, aby wypełnić ją „dzisiaj” (por. Łk 4,16–21).

Śłuchać

Trzeba od razu powiedzieć, że powołanie Pana nie ma w sobie takiej oczywistości jak wiele rzeczy, które możemy usłyszeć, zobaczyć lub dotknąć w naszym codziennym doświadczeniu. Bóg przychodzi w milczeniu i dyskretnie, nie narzucając się naszej wolności. Tak więc może się zdarzyć, że Jego głos jest przytłumiony przez wiele trosk i napięć, które zajmują nasz umysł i serce.

Powinniśmy zatem nastawić się na głębokie wsłuchiwanie się w Jego słowo i życie, zwrócić uwagę także na szczegóły naszej codzienności, nauczyć się odczytywania wydarzeń oczyma wiary i pozostawiania otwartymi na niespodzianki Ducha Świętego.

Nie możemy odkryć specjalnego i osobistego powołania, jakie Bóg dla nas zaplanował, jeśli pozostajemy zamknięci w sobie samych, w naszych nawykach i apatii, właściwej ludziom, którzy marnując swoje życie w zamkniętym kręgu swego „ja”, tracą szanse na wielkie marzenia i stawania się protagonistą tej wyjątkowej i oryginalnej historii, jaką Bóg chce napisać wraz z nami.

Również Jezus został powołany i posłany. Dlatego potrzebował skupienia w milczeniu, słuchał i czytał Słowo w synagodze, i ze światłem i mocą Ducha Świętego objawił w całej pełni jego sens, odnoszący się do Jego własnej osoby i historii ludu Izraela.

Przyjęcie takiej postawy staje się obecnie coraz trudniejsze, ponieważ jesteśmy zanurzeni w hałaśliwym społeczeństwie, w szaleństwie obfitości bodźców i informacji, które wypełniają nasze dni. Zgiełkowi zewnętrznemu, który niekiedy panuje w naszych miastach i dzielnicach, często odpowiada rozproszenie i chaos wewnętrzny, który nie pozwala nam się zatrzymać, aby nacieszyć się smakiem kontemplacji, aby spokojnie zastanowić się nad wydarzeniami naszego życia i, ufając w troskliwy zamiysł Boga wobec nas, dokonać owocnego rozeznania.

Ale, jak wiemy, królestwo Boże przychodzi cicho i niepostrzeżenie (por. Łk 17,21), i można przyjąć jego ziarna tylko wówczas, gdy jak prorok Eliasz potrafimy wejść w głębiny naszego ducha, pozwalając, by

otworzył się on na niedostrzegalny szmer Bożego powiewu (por. 1 Krl 19,11–13).

Rozeznawać

Czytając w synagodze w Nazarecie fragment z proroka Izajasza, Jezus rozpoznał treść misji, dla której został posłany i przedstawił ją tym, którzy czekali na Mesjasza: „Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więzniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana” (Łk 4,18–19).

Podobnie, każdy z nas może odkryć swoje powołanie jedynie poprzez rozeznanie duchowe, „proces, w którym dana osoba dojrzewa do podjęcia, w dialogu z Bogiem i słuchając głosu Ducha Świętego, podstawowych decyzji, począwszy od tej dotyczącej stanu życia” (Synod Biskupów, XV Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne, *Młodość, wiara i rozeznawanie powołania*, Cz. II, 2. *Dar rozeznania*).

Odkrywamy zwłaszcza, że powołanie chrześcijańskie ma zawsze wymiar proroczy. Jak świadczy Pismo Święte, prorocy są posyłani do ludu w sytuacji wielkich niedostatków materialnych oraz kryzysu duchowego i moralnego, aby w imieniu Boga skierować słowa nawrócenia, nadziei i pocieszenia. Jak wiatr, który unosi kurz, prorok zakłóca fałszywy spokój sumienia, które zapomniało o Słowie Pana, rozeznaje wydarzenia w świetle Bożej obietnicy i pomaga ludowi dostrzec oznaki jutrzynki w mrokach historii.

Także dzisiaj bardzo potrzebujemy rozeznania i prorocstwa; przecięcia pokusy ideologii i fatalizmu oraz odkrycia w relacji z Panem miejsc, narzędzi i sytuacji, przez które nas wzywa. Każdy chrześcijanin powinien być w stanie rozwijać umiejętność „czytania w swoim” życiu i zrozumienia *gdzie i do czego* wzywa go Pan, by kontynuował Jego misję.

Życ

Wreszcie, Jezus ogłasza nowość chwili terażniejszej, która zachwyca wielu, a usztywni innych: czas się wypełnił, a On jest Mesjaszem ogłoszonym przez Izajasza, namaszczonego, by uwolnić jeńców, przywrócić wzrok niewidomym i głosić miłosierzną miłość Boga do każdego stworzenia. Właśnie „dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli” (Łk 4,20), stwierdza Jezus.

Radość Ewangelii, która otwiera nas na spotkanie z Bogiem i z braćmi, nie może czekać na nasze opieszałości i lenistwa; nie dotrze do nas, jeśli pozostaniemy w oknie, z wymówką, że wciąż czekamy na dogodny czas; nie wypełni się dla nas, jeśli nie podejmiemy dziś właśnie ryzyka wyboru. Powołanie jest dziś! Chrześcijańska misja jest dla terażniejszości! I każdy z nas jest powołany – do życia świeckiego w małżeństwie, do kapłaństwa w posłudze święceń czy do życia w szczególnej konsekracji – aby stać się świadkiem Pana, tu i teraz.

W rzeczywistości, to „dziś” głoszone przez Jezusa zapewnia nas, że Bóg nieustannie „zstępuje”, aby zbawić nasze człowieczeństwo i uczynić nas uczestnikami swojej misji. Pan nadal wzywa do życia z Nim i do pójścia za Nim w relacji specjalnej bliskości, na Jego bezpośrednią służbę. A jeśli daje nam do zrozumienia, że powołuje nas do poświęcenia się całkowicie Jego Królestwu, nie możemy się lękać! Poświęcenie się całkowite i na zawsze Bogu i służbie braciom jest piękne i jest wielką łaską.

Pan nadal dziś powołuje do pójścia za Nim. Nie wolno nam czekać, aż będziemy doskonali, żeby odpowiedzieć naszym wielkodusznym „oto jestem”, ani też przerażać się naszymi ograniczeniami i grzechami, ale musimy przyjąć z otwartym sercem głos Pana. Usłyszeć Go, rozpoznać naszą osobistą misję w Kościele i w świecie, i wreszcie żyć nią w tym „dzisiaj”, które daje nam Bóg.

Niech Najświętsza Maryja Panna, młoda dziewczyna z peryferii, która usłyszała, przyjęła i żyła Słowem Boga, które stało się Ciałem, zawsze nas strzeże i nam towarzyszy na naszej drodze.

Watykan, 3 grudnia 2017 r., w pierwszą niedzielę Adwentu

LIST PAPIEŻA FRANCISZKA
do kard. Nicholasa, wysłannika na zakończenie jubileuszu
600-lecia prymasostwa w Polsce

Czcigodnemu Bratu Naszemu Wincentemu Nicholsowi, kardynałowi świętego Kościoła Rzymskiego Arcybiskupowi Metropolicie Westminster!

Stolica prymasowska i metropolitalna w Gnieźnie, która niegdyś została założona na czcigodnych relikwiach świętego Wojciecha, w czasie Soboru Konstanckiego została wyniesiona do tego szczególnego za-

szczytu przez naszego poprzednika Marcina V. Wielce się do tego przyczynił jego ekscelencja Mikołaj Trąba, ówczesny arcybiskup gnieźnieński. Ów bowiem wielce znakomity mąż, reprezentując z roztropnością pasterzy i wiernych całego Narodu Polskiego, niejednokrotnie udowodnił swą przemyślność i umiłowanie wobec Kościoła i Najwyższego Kapłana.

Po upływie sześciuset lat, w których to Pasterze Gnieźnieńscy na różne sposoby godnie i wiernie sprawowali swą służbę wobec Kościoła i Narodu Polskiego, niedawno arcybiskup gnieźnieński i Prymas Polski Wojciech Polak prosił nas uprzejmie, byśmy na uroczystości jubileuszowe posłali któregoś z ojców kardynałów. My zaś chętnie przystaliśmy na jego prośbę i Ciebie, Czcigodny Nasz Bracie, ustanawiamy na to uroczyste święto naszym Nadzwyczajnym Wyłannikiem, uważamy Cię bowiem za gorliwego współpracownika Papieży i sprzymierzeńca dialogu między ludźmi i religiami.

Dnia 29 kwietnia będziesz Nas reprezentował i w Naszym imieniu przewodniczył obchodom liturgicznym i przekazesz Nasze łaskawe błogosławieństwo Pasterzom, Wiernym i Władzom Państwowym, a przez nie także całemu umiłowanemu Narodowi Polskiemu. Trzeba, byś przy tej okazji przypomniał zasługi świętego Wojciecha biskupa i męczennika, który napełniony zaiste apostołskim duchem przebiegał liczne kraje i zanosił ludziom radość Ewangelii, a na końcu swoją krwią zaświadczył o wierze w zbawienie wieczne, które wszystkim gorliwie głosił. Przywołasz zgromadzonym słowa Księcia Apostołów, który zachęca wiernych do radowania się w Panu, choć teraz muszą doznać trochę smutku z powodu różnorodnych doświadczeń. Przez to wartość ich wiary okaże się o wiele cenniejsza od zniszczalnego złota, które przecież próbuje się w ogniu, na sławę, chwałę i cześć przy objawieniu Jezusa Chrystusa (por. 1 P 1,6–7). Z tego względu zachęcisz ich do tego, aby jednomyślnie dawali świadectwo prawdziwej wiary, nadziei i miłości, a szczególnie do tego, by zachowywali zawsze wierność wobec przykazań Bożych, Kościoła Katolickiego i Biskupa Rzymu, jak to czynili ich przodkowie. Zachęcisz ich także, aby pilnie strzegli swej ponad tysiącletniej chrześcijańskiej tradycji oraz pobożności.

My wesprzemy modlitwami Twą ważną misję, a już teraz usilnie powierzamy Ciebie, Czcigodny Nasz Bracie, ukochanej opiece Świętej Bogarodzicy Maryi, Królowej Polski, wielkiego Poprzednika Naszego świętego Jana Pawła II oraz wszystkich świętych i błogosławionych, którzy przez tyle lat słowem i czynem dawali tam ustawicznie świa-

dectwo o Chrystusie Odkupicielu człowieka. Hojnie też udzielamy Naszego apostołskiego błogosławieństwa najpierw Tobie, abyś Ty z kolei obficie je przekazał tym, do których zostajesz posłany, tak Pasterzom, jak wiernym.

Dan w Watykanie, dnia 8 kwietnia, w II Niedzielę Wielkanocną, czyli Bożego Miłosierdzia, roku Pańskiego MMXVIII, w VI roku Naszego pontyfikatu.

**PRZESŁANIE PAPIEŻA FRANCISZKA
do uczestników XXI Spotkania Młodych na Lednicy
„Idź i kochaj!”, 2 czerwca 2018 r.**

Witam polskich pielgrzymów!

Pozdrawiam młodych, którzy – jak co roku – licznie gromadzą się na Lednicy. Drodzy Przyjaciele, „Idź i kochaj!” – to motto waszego spotkania. Prowadzi Was Maryja, która usłyszawszy w sercu to wezwanie, wyruszyła do Elżbiety, aby dzielić się radością swojego spotkania z Bogiem i nieść konkretną pomoc. Odtąd jest ciągle w drodze, nieustannie nawiedza swoje dzieci i niesie im Chrystusa, swego Syna.

Drugim patronem waszego spotkania jest Zacheusz, o którym opowiadałem wam podczas Świątowych Dni Młodzieży w Krakowie, zachęcając do odwagi w poszukiwaniu Jezusa i do otwarcia Mu drzwi waszego serca. Dziś Pan Jezus kieruje do was te same słowa, które wypowiedział do Zacheusza: „zejdź prędko, albowiem dziś muszę się zatrzymać w Twoim domu” (Łk 19,5). Chce do was przyjść i posłać was do braci, abyście dzielili się Jego miłością. Wie, że to nie jest łatwe, dlatego zsyła wam Ducha Świętego, który napelni was Jego mocą.

Proście Go o odwagę. Proście Go, aby pomógł wam burzyć dzielące was mury i uzdolnił do rozumienia siebie nawzajem, do budowania jedności wszystkich ludzi. Wszystkich was, którzy gromadzicie się nad Jeziorem Lednickim, u źródeł chrzcielnych Polski, zawierzam opiece Maryi i z serca błogosławieję.

PRZESŁANIE
Kongregacji ds. Duchowieństwa na Dzień Modlitw
o Uświęcenie Kapłanów 2018

Drodzy Kapłani,

Dzień Modlitw o Uświęcenie Kapłanów, obchodzony w Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, stwarza nam okazję, by zatrzymać się w obecności Pana, ażeby odnowić pamięć o naszym spotkaniu z Nim i tym samym ożywić naszą misję w służbie Ludowi Bożemu. Nie należy zapominać, że fascynacja powołania, które nas pociągnęło, entuzjazm z jakim postanowiliśmy pójść drogą szczególnego poświęcenia Panu oraz cuda, które dostrzegamy w naszym życiu kapłańskim, biorą swój początek w wymianie spojrzeń jakie miało miejsce między Bogiem a każdym z nas.

Wszyscy my, w istocie, „mieliśmy w naszym życiu jakieś spotkanie z Nim” i każdy z nas ma własną pamięć duchową i może wrócić do radości tej chwili „w której poczułem, że Bóg na mnie patrzył” (Papież Franciszek, *Homilia w Domu św. Marty*, 24 kwietnia 2015 r.).

Także pierwsi uczniowie doznali radości przyjaźni z Jezusem, który na zawsze odmienił ich życie. Jednakże, po zapowiedzi Męki, ich serce spowiła zasłona ciemności, która zaciemniła drogę. Zapal naśladowania, marzenie o Królestwie Bożym zapoczątkowanym przez Mistrza i pierwsze owoce misji, konfrontują się teraz z bezlitosną i niezrozumiałą rzeczywistością, która burzy nadzieję, podsycy wątpliwości i zagraża zgaszeniem radości głoszenia Ewangelii.

To może zdarzyć się zawsze, także w życiu kapłana. Wdzięczna pamięć pierwszego spotkania, radość pójścia za Jezusem i gorliwość w posłudze apostołskiej, być może kontynuowana przez lata i nie zawsze w łatwych sytuacjach, mogą ustąpić miejsca zmęczeniu i zniechęceniu, potęgując wewnętrzną pustynię oschłości i ogarniając nasze kapłańskie życie cieniem smutku.

Jednakże w tych właśnie momentach Pan, który nigdy nie zapomina o życiu swych synów, zaprasza nas do wstąpienia z Nim na Górę, jak uczynili to Piotr, Jakub i Jan, przemieniając się wobec nich. Prowadząc ich „ku górze” i „na osobność”, Jezus sprawia, że odbywają cudowną podróż przemienienia: z pustyni na Górę Tabor i z ciemności ku światłu.

Drodzy Kapłani, trzeba, abyśmy codziennie byli przemieniani przez ciągle nowe spotkanie z Panem, który nas powołał. Dać się „prowadzić ku górze” i pozostawać z Nim „na osobności” nie jest obowiązkiem

służbowym, zewnętrzną praktyką czy niepotrzebnym zabieraniem czasu obowiązkom duszpasterskim, ile tryskającym źródłem, które spływa na nas, aby zapobiegać wyschnięciu i wyjałowieniu naszego „oto jestem”.

Kontemplując scenę ewangeliczną Przemienienia Pańskiego, możemy uchwycić trzy małe kroki, które pomogą nam potwierdzić naszą przynależność do Pana i odnowić nasze życie kapłańskie: **wstąpić na Górę, dać się przemieniać, być światłem dla świata.**

1. **Wstąpić na górę.** Jeśli bowiem będziemy ciągle skoncentrowani na rzeczach, które mamy do zrobienia, to grozi nam, że staniemy się więźniami terażniejszości, że zostaniemy wchłonięci przez powszednie obowiązki, że będziemy zbyt koncentrować się na samych sobie, a tym samym gromadzić zmęczenie i frustrację, które mogą być zabójcze. Dlatego „wstąpienie na górę” to antidotum na owe pokusy „światowości duchowej”, które, również pod płaszczykiem religijnych pozorów, oddalają nas od Boga i od braci oraz sprawiają, że szukamy zabezpieczenia w rzeczach świata. Potrzebujemy natomiast zanurzania się każdego dnia w miłości Bożej, w sposób szczególnie poprzez modlitwę. Wstąpienie na górę przypomina nam, że nasze życie jest ciągłym wznoszeniem się ku światłu, które pochodzi z wysoka, jest podróżą ku Górze Tabor Bożej obecności, która szeroko otwiera nowe i zaskakujące horyzonty. Ta rzeczywistość nie będzie nas odrywać od obowiązków duszpasterskich i codziennych wyzwań, które na nas napierają, ale będzie przypominać nam, że Jezus jest centrum posługi kapłańskiej i że wszystko możemy w Tym, który nas umacnia (Flp 4,13). Dlatego „wstąpienie uczniów na górę Tabor prowadzi nas do refleksji nad znaczeniem oderwania się od rzeczy światowych, aby podjąć pielgrzymowanie ku temu, co w górze i aby kontemplować Jezusa. Idzie o przygotowanie do uważnego i modlitewnego słuchania Chrystusa, umiłowanego Syna Ojca, poszukując chwil zażyłości w modlitwie, które pozwalają na posłuszne i radosne przyjęcie słowa Bożego” (Papież Franciszek, *Anioł Pański*, 6 sierpnia 2017 r.).

2. **Dać się przemieniać.** Życie kapłańskie nie jest bowiem programem, gdzie wszystko zostało wcześniej urządzone, czy też urzędem administracyjnym, który działa według wcześniej ustalonego schematu. Wręcz przeciwnie, jest ono żywym doświadczeniem codziennej relacji z Panem, który czyni nas znakiem swej miłości przy Ludzie Bożym. Dlatego „nie będziemy mogli przeżywać posługi z radością bez przeżywania chwil osobistej modlitwy, twarzą w twarz z Panem, rozmawiając z Nim” (Papież Franciszek, *Spotkanie z proboszczami rzymskimi*,

15 lutego 2018 r.). W tym doświadczeniu oświeca nas Oblicze Pana i zostajemy przemienieni przez Jego obecność. Również życie kapłańskie jest „daniem się przemienić” przez łaskę Bożą, aby nasze serce stało się miłosierne, otwarte i współczujące jak serce Chrystusa. Chodzi o to, aby być – jak niedawno przypomniał Ojciec święty – „księżmi normalnymi, prostymi, łagodnymi, zrównoważonymi, ale zdolnymi nieustannie pozwalać Duchowi Świętemu by nas odradzał” (Papież Franciszek, *Homilia podczas Mszy Świętej koncelebrowanej z Misjonarzami Miłosierdzia*, 10 kwietnia 2018 r.). Owo odradzanie następuje przede wszystkim przez modlitwę, która przemienia serce i przekształca życie: każdy z nas „staje się” Tym, który się modli. Warto przypomnieć w tym Dniu Modlitw o Uświęcenie Kapłanów, że „elementem świętości jest stała otwartość na transcendencję, wyrażająca się w modlitwie i adoracji. Święty jest osobą o duchu modlitewnym, potrzebującą komunikacji z Bogiem” (Papież Franciszek, *Gaudete et exultate*, nr 147). Wstępując na Górę, będziemy oświeceni światłem Chrystusa, aby móc zejść na dół i zanieść wszystkim radość Ewangelii.

3. **Być światłem dla świata**, gdyż doświadczenie spotkania z Panem posyła nas na drogę służby braciom, Jego Słowo nie chce być zamknięte w prywatnej sferze osobistej pobożności i w obrębie świątyni, ale ponad wszystko życie kapłańskie jest powołaniem misyjnym, które wymaga odwagi i entuzjazmu wyjścia ze swoich ograniczeń, aby głosić całemu światu to co usłyszeliśmy, co widzieliśmy i czego dotknęliśmy w naszym osobistym doświadczeniu (por. 1 J 1,1–3). Pierwszym zadaniem Kościoła i zarazem pierwszym wielkim zadaniem apostołskim kapłanów jest ukazywanie innym czułości i miłości Jezusa, aby każdy mógł doświadczyć Jego obecności, która wyzwala od złego i przemienia życie. Powinniśmy pielęgnować pragnienie „bycia księżmi zdolnymi wznosić na pustyni świata znak zbawienia, czyli Krzyż Chrystusa, jako źródło nawrócenia i odnowy dla całej wspólnoty i dla świata” (Papież Franciszek, *Homilia podczas Mszy Świętej koncelebrowanej z Misjonarzami Miłosierdzia*, 10 kwietnia 2018 r.). Fascynacja spotkaniem z Panem musi przełożyć się na zaangażowanie życia w służbę Ludowi Bożemu, który krocząc często ciemną doliną trudów, cierpień i grzechu, potrzebuje pasterzy jaśniejących i rozpromienionych jak Mojżesz. Bowiem „pod koniec cudownego doświadczenia Przemienienia uczniowie zeszli z góry (...) Jest to droga, którą możemy przebyć także i my. Coraz żywsze ponowne odkrycie Jezusa nie jest celem samym w sobie, ale prowadzi nas do «zejścia z góry» (...) Przemienieni obecnością Chry-

stusa i zarem Jego słowa będziemy konkretnym znakiem ożywiającej miłości Boga dla wszystkich naszych braci, zwłaszcza tych, którzy cierpią, dla samotnych i opuszczonych, chorych oraz wielu mężczyzn i kobiet, którzy w różnych częściach świata są poniżani przez niesprawiedliwość, arogancję i przemoc” (Papież Franciszek, *Anioł Pański*, 6 sierpnia 2017 r.).

Drodzy Kapłani, oby piękno tego dnia, poświęconego Sercu Jezusa, rozwijało w nas pragnienie świętości. Kościół i świat potrzebują świętych Kapłanów! Papież Franciszek, w najnowszej adhortacji apostołskiej o świętości *Gaudete et exsultate* przywołał na pamięć kapłanów głoszących z pasją Ewangelię, stwierdzając, że „Kościół nie potrzebuje wielu biurokratów i urzędników, ale żarliwych misjonarzy, pochłoniętych entuzjazmem głoszenia prawdziwego życia. Święci zaskakują, wyrrywają z raz urządzonej egzystencji, bo ich życie wzywa nas do porzucenia spokojnej i znieczulającej przeciętności” (Papież Franciszek, *Gaudete et exsultate*, nr 147). Konieczne zatem będzie przebycie tej drogi przemienienia, zwłaszcza w sposób wewnętrzny: wstąpić na Górę, dać się Panu przemieniać, aby stawać się światłem dla świata i dla osób, które zostały nam powierzone. Niech Najświętsza Maryja Panna, Niewiasta jaśniejąca jak słońce i Matka Kapłanów, zawsze Wam towarzyszy i Was strzeże.

Kongregacja ds. Duchowieństwa

Episkopat Polski

„W SŁUŻBIE BOGU I OJCZYŹNIE”.
List pasterski Episkopatu Polski na 100-lecie
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Uczestnicząc w celebracji Świętego Triduum Paschalnego – od wielkoczwartkowej Mszy Wieczery Pańskiej po wielkanocny poranek – wraz z całym Kościołem staliśmy się uczestnikami Jezusowej drogi, prowadzącej przez Mękę i Śmierć do Zmartwychwstania. Jest to kluczowy temat słowa Bożego, które słyszymy w dzisiejsze święto. Św. Piotr w dzień Pięćdziesiątnicy ogłasza, że ten sam Bóg, który „wskrzesił Jezusa, zerwawszy więzi śmierci” (Dz 2,24), daje nam „poznać drogi życia”. Potwierdza to również psalmista, gdy woła do Boga: „cieszy się moje serce i dusza raduje, bo Ty ścieżkę życia mi ukazesz” (Ps 16,5.11). Rzeczywiście, tylko Pan ukazuje „ścieżkę życia”, a nawet sam staje się drogą, na której człowiek otrzymuje „pełnię Jego radości” (Ps 16,11). W ewangelicznej relacji św. Mateusza ta „wielka radość” staje się udziałem kobiet, którym anioł oznajmia, że Jezus „zmartwychwstał, jak powiedział” (Mt 28,6), a one udają się w drogę, by z bojaźnią i wielką radością „oznajmić to Jego uczniom” (w. 8).

1. Z historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Dzisiejszy nasz list kierujemy do Was z okazji 100-lecia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uczelni niezwykle zasłużonej w dziejach zwiastowania „drogi życia” w niepodległej Rzeczpospolitej, a przez wiele lat jedynej wszechnicy katolickiej od Łaby po Władawostok. Idea powołania katolickiej szkoły wyższej w odradzającej się po zaborach Polsce zrodziła się w sercu ks. Idziego Radziszewskiego, pierwszego rektora KUL-u, a podjęta została i zrealizowana przez Episkopat Polski, obradujący w Warszawie w dniach 26 i 27 lipca 1918 roku. Zebraniu temu przewodniczył ówczesny nuncjusz apostolski Achilles Ratti, późniejszy papież Pius XI. Na pierwszy rok studiów w 1918 roku przyjęto niespełna 400 studentów. Trzy lata później Naczelnik Państwa Józef Piłsudski przekazał Uniwersytetowi budynek dzisiejszego Gmachu Głównego, Episkopat zaś podjął decyzję o systematycznym materialnym wspieraniu Uniwersytetu ze składek wiernych. Szybki naukowy i dydaktyczny rozwój Uczelni sprawił, że już w 1938 roku, na mocy specjalnej ustawy Sejmu i Senatu Rzeczpospolitej Polskiej, KUL uzyskał pełne prawa państwowych szkół akademickich.

Wybuch II wojny światowej przerwał oficjalną działalność Uczelni. Nadal jednak starano się prowadzić zajęcia w ramach tajnych kompletów. W niedługim czasie jednak zostali aresztowani ksiądz rektor Antoni Szymański, a nadto biskup lubelski i zarazem pierwszy wielki kanclerz KUL Marian Fulman oraz liczni profesorowie i około 60 studentów. Część z nich rozstrzelano, część zginęła w więzieniach i obozach. Pomimo wielkich strat wojennych, już w listopadzie 1944 roku na Uniwersytecie zainaugurowano nowy rok akademicki. Tym samym KUL rozpoczął swoją działalność jako pierwszy uniwersytet w powojennej Polsce.

W okresie PRL Uniwersytet był zaledwie tolerowany przez władze komunistyczne, doświadczając wciąż ograniczeń, a niekiedy otwartego prześladowania. Szczególnym przykładem represji stało się kilkuletnie uwięzienie rektora ks. Antoniego Słomkowskiego, zwanego „drugim założycielem KUL-u”. Dzięki nieugiętej postawie wspólnoty akademickiej Uczelnia zachowała jednak swoją katolicką tożsamość i wewnętrzną wolność, trwając w wierności prawdzie, wierze katolickiej i patriotyzmowi. Dlatego na KUL chętnie przybywała ideowa młodzież z całego kraju, a miejsce pracy znajdowali tu wybitni profesorowie, usuwani z innych uczelni z racji poglądów i niezłomnej postawy moralnej. W 1954 roku do grona nauczycieli akademickich KUL dołączył ks. Karol Wojtyła, który przez 24 lata, aż do wyboru na Stolicę Piotrową, był na lubelskiej Uczelni profesorem etyki. Wielkim przyjacielem i protektorem Uniwersytetu stał się także kard. Stefan Wyszyński, najpierw w latach 1946–1948 jako biskup lubelski i wielki kanclerz KUL, a potem jako prymas Polski.

Pomny swoich heroicznych dziejów, KUL dynamicznie rozwija się po 1989 roku. Wzrosła liczba studentów, otworzono nowe kierunki kształcenia, rozbudowano gmachy, powołano do życia ośrodki zamiejscowe i poszerzono współpracę międzynarodową. Dzisiaj na ośmiu wydziałach Uczelni studiuje blisko 12 000 studentów i doktorantów, wśród których jest prawie 700 obcokrajowców, pochodzących z ponad 40 krajów świata.

2. Tożsamość i misja Uniwersytetu

Od samego początku Katolicki Uniwersytet Lubelski za dewizę przyjął słowa *Deo et Patriae* – „Bogu i Ojczyźnie”. Wierność tej dewizie oznacza, że samo nabywanie przez studentów wiedzy i umiejętności,

koniecznych do podjęcia obowiązków publicznych czy zawodowych, jest niewystarczające. Dlatego Uczelnia za swoje podstawowe zadanie uznaje zgłębianie „wszystkich aspektów prawdy w ich istotowej więzi z Prawdą najwyższą, którą jest Bóg” (Jan Paweł II, *Ex corde Ecclesiae*, 5). W ten sposób KUL wraz z całym Kościołem bierze udział, według słów św. Jana Pawła II, w zasadniczym „sporze o człowieka”, jaki ma miejsce we współczesnej kulturze. Głosząc prymat Boga, głosi zarazem godność osoby ludzkiej i autentycznej wolności. W 1988 roku kardynał Joseph Ratzinger, przyjmując doktorat *honoris causa* KUL, podkreślał, że „mowa o Bogu należy do mowy o człowieku, stąd należy ona także do posłannictwa uniwersytetu”.

O znaczeniu Uniwersytetu dla polskiej i chrześcijańskiej kultury świadczą jego wielkie projekty badawcze i wydawnicze: 20-tomowa *Encyklopedia katolicka*, nadal realizowana edycja krytyczna dzieł wszystkich Cypriana Norwida oraz polskie wydanie *Opera omnia* Josepha Ratzingera/Benedykta XVI. Wielkie znaczenie mają także odbywane co cztery lata na KUL-u Kongresy Kultury Chrześcijańskiej.

W ciągu swojej stuletniej historii Uniwersytet wykształcił ponad 110 tysięcy absolwentów, do aktywnej obecności w życiu społecznym, politycznym i gospodarczym. Wielu z nich przyczyniło się do budowania wolnej Polski, angażując się w działania opozycji demokratycznej w czasach PRL. Dziś działają w różnych przestrzeniach, często pełnią ważne role społeczne, zajmują odpowiedzialne i eksponowane stanowiska, współtworzą naukę i kulturę. Dobrze wykształceni i uformowani w duchu chrześcijańskim służą oni Ojczyźnie w duchu odpowiedzialności społecznej, o której niedawno mówił papież Franciszek do przedstawicieli uniwersytetów katolickich z całego świata (Rzym, 4.11.2017 r.). Należy też pamiętać o całych pokoleniach polskich biskupów, którzy na KUL-u studiowali i wykładali. Wielka rzesza księży, sióstr i zakonników, uzyskawszy na Uniwersytecie naukowe stopnie i tytuły, zasilili kadry nauczycielskie i wychowawcze w seminariach duchownych, sądach biskupich i wielu ośrodkach akademickich i formacyjnych. Jubileusz jest okazją do spotkania wszystkich osób związanych z Uniwersytetem podczas Światowego Zjazdu Absolwentów KUL, który odbędzie się w czerwcu tego roku w Lublinie.

Cierpliwa i wierna praca uczelniana w duchu służby Bogu i Ojczyźnie, zawiera w sobie jeszcze jeden rys – wychowanie do świętości. Uczył o tym Papież–Polak, nazywając świętość „«wysoką miarą» zwyczajnego życia chrześcijańskiego” (*Novo millennio ineunte*, 31). Dziękujemy

dziś Panu Bogu, że Katolicki Uniwersytet Lubelski w swej stuletniej historii stał się miejscem dojrzewania do świętości licznych członków tej akademickiej wspólnoty. Należeli do niej i św. Jan Paweł II, i bł. bp Władysław Goral oraz inni męczennicy II wojny światowej, i wreszcie bł. ks. Jerzy Popiełuszko. Jej członkami byli również kandydaci na ołtarze – słudzy Boży: Prymas Stefan Wyszyński, rektorzy ks. Wincenty Granat i o. Jacek Woroniecki oraz założyciel Ruchu Światło-Życie ks. Franciszek Blachnicki.

3. W duchu wdzięczności i zawierzenia

Jako Pasterze Kościoła w Polsce chcemy wyrazić szczególną wdzięczność wszystkim rektorom, profesorom, innym pracownikom oraz absolwentom KUL-u, którzy przez lata zabiegali o dojrzały kształt naukowy i wychowawczy Uniwersytetu, o jego wierność Bożej prawdzie i najszczytniejszym tradycjom naszego narodu. Dziękujemy wszystkim wiernym w kraju i na obczyźnie, którzy od początku istnienia Uniwersytetu hojnie wspierali go duchowo i materialnie, również w ramach Towarzystwa Przyjaciół KUL. Zawieramy Katolicki Uniwersytet Lubelski Najświętszemu Sercu Pana Jezusa, które patronuje tej Uczelni. Prosimy o wstawiennictwo Najświętszą Maryję Pannę Stolicę Mądrości. Czynimy swoimi słowa życzeń, które skierował do wspólnoty swojej Uczelni św. Jan Paweł II, gdy nawiedził KUL 9 czerwca 1987 roku: „Uniwersytecie, służ prawdzie! Jeśli służyysz prawdzie, służyysz wolności, wyzwalanu człowieka i narodu, służyysz życiu!”.

Radując się ze Zmartwychwstania Chrystusa, całej Wspólnocie Uniwersyteckiej i wszystkim wiernym Kościoła w Polsce udzielamy pasterskiego błogosławieństwa.

Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce obecni na 378. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie, w dniu 14 marca 2018 r.

KOMUNIKAT

ws. ochrony prawa do życia bez względu na stan zdrowia

Współczesna nauka i technologia pozwalają obserwować rozwój dziecka w łonie matki już od pierwszych dni i tygodni jego życia. Bezdysku-

syjnym jest też fakt, że życie osoby ludzkiej rozpoczyna się w momencie poczęcia. A zatem społeczeństwo, które respektuje wiedzę naukową i korzysta z postępu medycyny, winno gwarantować prawo do życia każdemu człowiekowi bez względu na stan zdrowia, od poczęcia do naturalnej śmierci.

Podkreślił to ostatnio Ojciec Święty Franciszek w adhortacji apostołskiej, w której zwraca się do każdego z nas: „Jasna, stanowcza i żarliwa musi być na przykład obrona istoty niewinnej, jeszcze nie narodzonej, ponieważ stawką jest w tym wypadku godność życia ludzkiego, zawsze świętego, czego wymaga miłość do każdej osoby, niezależnie od etapu jej rozwoju” (*Gaudete et exultate*, 101).

Księża biskupi wyrazili uznanie dla ponad 830 tys. obywateli, którzy opowiedzieli się za zwiększeniem prawnej gwarancji ochrony życia w Polsce, a jednocześnie ubolewają, że głos obywateli nie został dotąd wystarczająco usłyszany, o czym świadczy wczorajsze głosowanie sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, w wyniku którego nie wprowadzono do porządku obrad punktu zakładającego rozpatrzenie obywatelskiego projektu ws. ochrony życia. Nie ustawajmy więc w modlitwie o ochronę prawa do życia każdej osoby ludzkiej.

ks. dr Paweł Rytel-Andrianik
Rzecznik Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 12.04.2018 r.

KOMUNIKAT
Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu RP
i Konferencji Episkopatu Polski

W poniedziałek (16 kwietnia br.) w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odbyło się posiedzenie Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu RP i Konferencji Episkopatu Polski. Pracami komisji kierowali: ze strony rządowej – Joachim Brudziński, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, a ze strony kościelnej – abp Sławoj Leszek Głódź, Metropolita Gdański.

Elżbieta Rafalska, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przedstawiła działania rządu w zakresie polityki prorodzinnej, w tym dotyczące m.in. Programu Rodzina 500 plus. Natomiast Anna Zalew-

ska, Minister Edukacji Narodowej podsumowała dotychczasowe efekty zmian związanych z reformą systemu edukacji. Uczestnicy Komisji Wspólnej zapoznali się z informacją przedstawioną przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Dyskutowano m.in. o ochronie danych osobowych w działalności Państwa i Kościoła katolickiego w kontekście rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. tzw. RODO.

Na wniosek Komitetu Społecznego Rady Ministrów rozmawiano o działaniach w zakresie ochrony seniorów przed oszustami. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów omówił też kwestie związane z nieuczciwymi praktykami na rynku usług i towarów dedykowanych m.in. seniorom. Przedstawiciele strony rządowej i kościelnej zgodzili się, że w walce z oszustami, którzy wykorzystują seniorów, kluczowa jest profilaktyka. W związku z tym podkreślono, że ważne jest wspólne działanie wszystkich służb i instytucji, a także współpraca w tym zakresie z Kościołem katolickim, samorządami i środkami społecznego przekazu.

Podczas spotkania rozmawiano nt. obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. Ze strony kościelnej zaznaczono, że uroczystości ogólnopolskie będą miały miejsce na Jasnej Górze, w Gnieźnie, Krakowie i Warszawie oraz we wszystkich diecezjach w Polsce.

W posiedzeniu Komisji Wspólnej udział wzięli:

- ze strony Rządu Rzeczypospolitej Polskiej: Joachim Brudziński, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, współprzewodniczący Komisji; Beata Szydło, Wicepremier, Przewodnicząca Komitetu Społecznego Rady Ministrów; Elżbieta Rafalska, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Anna Zalewska, Minister Edukacji Narodowej; Beata Kempa, Minister – Członek Rady Ministrów; Paweł Szefernaker, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz eksperci.
- ze strony Konferencji Episkopatu Polski: abp Sławoj Leszek Głódź, Metropolita Gdański, współprzewodniczący Komisji; kard. Kazimierz Nycz, Metropolita Warszawski; abp Wojciech Polak, Prymas Polski, Metropolita Gnieźnieński; abp Andrzej Dzięga, Metropolita Szczecińsko-Kamieński; abp Marek Jędraszewski, Metropolita Krakowski; bp Artur Miziński, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski oraz eksperci.

Wydział Prasowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
Biuro Prasowe Konferencji Episkopatu Polski

LIST PASTERSKI BISKUPÓW POLSKICH
do Polonii i Polaków za granicą
z okazji uroczystości NMP Królowej Polski i 100. rocznicy
odzyskania niepodległości przez Polskę

Uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, obchodzona 3 maja, jest wyrazem wiary narodu polskiego w opiekę Bożą, jakiej doświadczał i doświadcza za pośrednictwem Matki Jezusa. Prefacja na uroczystość NMP Królowej Polski opisuje rolę Maryi w dziejach naszej Ojczyzny w następujących słowach: „Wyniesiona do niebieskiej chwały otacza macierzyńską miłością Naród, który Ją wybrał na swoją Królową, broni go w niebezpieczeństwach, udziela mu pociechy w utrapieniach i wspiera go w dążeniu do wiecznej ojczyzny, aż nadejdzie pełen blasku dzień Pański”.

Uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski została ustanowiona na prośbę biskupów polskich po odzyskaniu niepodległości przez naszą Ojczyznę w 1918 roku, jednakże oficjalnie jest obchodzona od 1923 roku. Każdego roku, 3 maja, w sposób uroczysty okazujemy wdzięczność Maryi za Jej macierzyńską obecność i miłość w dziejach naszego narodu, a także zawieramy Jej opiece Polskę oraz Polonię i Polaków żyjących poza granicami naszego kraju.

Dlatego z okazji uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, przypadającej w tak wyjątkowym czasie, jakim jest 100. rocznica odzyskania niepodległości przez naszą Ojczyznę, kierujemy do Was, Kochani Rodacy, słowo serdecznego pozdrowienia i zapewnienia o duchowej bliskości z Wami Kościoła w Polsce.

Widzialnym i stałym znakiem tej łączności jest posługa duszpasterska ponad dwóch tysięcy kapłanów i sióstr zakonnych w ośrodkach polonijnych na wszystkich kontynentach. Przekazujemy Wam, drodzy Księża, Ojcowie, Bracia i Siostry zakonne, wyrazy głębokiej wdzięczności i uznania za oddaną dla Polonii pracę duszpasterską. Z gorącym podziękowaniem zwracamy się do tych wszystkich, którzy współpracują z Wami w przestrzeni liturgicznej, edukacyjnej, kulturalnej i charytatywnej. Dziękujemy Wam za dbałość o zachowanie i pogłębianie tożsamości chrześcijańskiej i polskiej wśród naszych rodaków.

Drodzy Bracia i Siostry!

W historii polskiej emigracji wielką rolę odegrał kult cudownego obrazu Jasnogórskiej Pani i Królowej. Z tym wizerunkiem nasi rodacy udawali się w dalekie strony. W tej drogiej sercu Ikonie zabierali ze sobą

ukochaną Polskę i wszystkich sobie bliskich. W obecności miłującego i zatroskanego spojrzenia Królowej Polski odnajdowali siły duchowe i fizyczne do pokonania przeciwności oraz motywację do wytrwania w wierze i miłości do Boga i człowieka. Wpatrywali się w obraz Czarnej Madonny, która prawą ręką wskazuje na Jezusa. Gest ten jest zaproszeniem dla nas wszystkich do pogłębienia więzi z Jezusem, bez którego, jak sam mówił, nic nie możemy uczynić (por. J 15,5)!

Odpowiadając na apel Maryi, zbliżajcie się do Jezusa i trwajcie z Nim w przyjacielskiej zażyłości przez osobistą i odmawianą w rodzinie modlitwę, przez lekturę i uważne słuchanie słowa Bożego, przez sakramenty święte, szczególnie systematyczną spowiedź i regularne uczęszczanie na Mszę Świętą. Kierując się wiarą, korzystajcie również z możliwości uczestniczenia w Eucharystii sprawowanej w języku Waszego miejsca zamieszkania. Stosunkowo nawet liczna grupa polskich księży pracujących w środowiskach polonijnych nie jest bowiem w stanie dotrzeć w dogodnym czasie do każdego miejsca, gdzie znajdują się Polacy.

Trwając w bliskiej relacji z Jezusem, stawajcie się Jego świadkami dla innych, w tym i naszych rodaków, którzy mimo deklarowanej wiary zapominają o Bogu i żyją poza wspólnotą Kościoła. Zachęcajcie ich do przybliżenia się do Jezusa przykładem własnego życia korespondującego z wyznawaną wiarą. To świadectwo będzie też wpływało pozytywnie na wierzących z innych grup narodowościowych, zwłaszcza należących do wspólnot Kościoła lokalnego.

Biskupi z innych krajów liczą na tego rodzaju pomoc ze strony katolików z Polski. W poczuciu jedności wiary i odpowiedzialności za Kościół podejmujcie starania, by utrzymywać dobre i regularne kontakty z katolikami innych narodowości. Jako przedstawiciele Kościoła w Polsce, składamy gorące podziękowanie biskupom Kościołów lokalnych za otwartość i zrozumienie religijnych potrzeb naszych rodaków, za udostępnienie miejsc do kultu i katechizacji oraz zapewnienie warunków do prowadzenia duszpasterstwa polskojęzycznego!

Kochani Rodacy!

Ważnym sposobem przybliżania się do Jezusa jest miłość bliźniego. Dlatego kierujcie się przykazaniem miłości, zaczynając od troski o dobro Waszych najbliższych. Podtrzymujcie i pogłębiajcie Wasze relacje małżeńskie i rodzinne starając się o mądre i oparte na nauczaniu Jezusa wychowanie Waszych dzieci. Dbajcie o ich systematyczną katechizację. Niech dążenie do osiągnięcia lepszego bytu materialnego nie zasłania

Wam o wiele ważniejszych potrzeb małżonków i dzieci, jakimi są bliskość fizyczna i duchowa, wspólnie spędzony czas, wspólne dzielenie trudów i radości życia, wzajemne okazywanie zainteresowania i pomocy. Zachowujcie trzeźwość i unikajcie za wszelką cenę ryzyka rozerwania małżeńskich i rodzinnych więzi. Dokładajcie starań, by Wasza miłość naznaczona była błogosławieństwem i obecnością Jezusa!

Prosimy Was, abyście byli solidarni z naszymi rodakami, zmagającymi się z ciężarem choroby, samotności, ubóstwa i bezdomności. W środowiskach polonijnych i we współpracy z lokalnymi instytucjami starajcie się wypracować metody systematycznej i skutecznej pomocy.

Przykazanie miłości pozostawione nam przez Jezusa obejmuje nie tylko osoby z naszego bezpośredniego otoczenia. Wykracza poza granice rodziny związanej ze sobą więzami krwi i obejmuje także tę rodzinę, którą nazywamy Ojczyzną. Z niej wyrasta, niczym drzewo z korzenia, nasza tożsamość. Obchodząc 100. rocznicę odzyskania niepodległości, pragniemy pamięcią i modlitwą ogarnąć wszystkich, którzy żyjąc z daleka od rodzinnego kraju budowali niepodległość Polski. Z wdzięcznością wspominamy rodaków, którzy zarówno marzenie o wolnej Ojczyźnie, jak i narodowe tradycje przekazali kolejnym pokoleniom przez świadectwo życia, a także przez literaturę, muzykę i sztukę. W ten sposób Polonia przyczyniła się w znacznym stopniu najpierw do odzyskania niepodległości przez Polskę, a następnie – mimo zniewolenia przez totalitarne systemy nazizmu i komunizmu – do zachowania duchowej wolności Polaków.

Z wielkim uznaniem myślimy o naszych rodakach za wschodnią granicą, których troska o zachowanie religijnej i narodowej tożsamości graniczyła z heroizmem i nierzadko wiązała się z oddaniem życia. Pamięć o nich, okazywanie im duchowego i materialnego wsparcia, to nasz zbiorowy obowiązek!

Dziękując Bogu za dar niepodległości, uświadamiamy sobie powinność uszanowania i przekazania kolejnym pokoleniom dziedzictwa, z którego wyrastamy. Mówił o tym wielokrotnie św. Jan Paweł II – „proszę was, abyście całe to duchowe dziedzictwo, któremu na imię Polska, raz jeszcze przyjęli z wiarą, nadzieją i miłością” (Kraków, 9 czerwca 1979). „Pozostańcie wierni temu dziedzictwu! Uczynicie je podstawą swojego wychowania! Uczynicie je przedmiotem szlachetnej dumy! Przechowajcie to dziedzictwo! Pomnóżcie to dziedzictwo! Przekażcie przyszlým pokoleniom!” (Gniezno, 3 czerwca 1979).

Jak to uczynić? Wskazówki znajdziemy między innymi w liście Juliana Ursyna Niemcewicza, skierowanym do Polonii Amerykańskiej 200 lat temu: „Niezbadany wyrok Opatrzności polecił nam szukać swej siedziby. Pozwólcie, że dam wam kilka rad, jako pochodzących od starca, który zna kraj i czerpie z doświadczenia. Zaczynajcie wszystko z Bogiem. Zanim będziecie mogli zbudować kościół módlcie się w cieniu drzew o uwolnienie naszej ojczyzny spod jarzma, za naszych braci pozostających w niej i za tych także, którzy są rozproszeni po całej ziemi (...) Bądźcie pracowici i zachowujcie się tak, by zaskarbić sobie szacunek i miłość obywateli i zapewnić sobie niezależny byt. Żadna społeczność nie może żyć bez organizacji. Wybierzcie z pomiędzy siebie takich, którzy zasługują i mają zdolności, by być opiekunami waszej osady. Braterska zgoda i jedność celu są jak najpotrzebniejsze w początkach, które będą ciężkie (...) Nie ustępujcie przed trudnościami (...) Pamiętajcie, że jesteście wszyscy wśród obcych, którzy z czynów naszych będą sądzili cały naród Polski. Jak świętym jest nasz obowiązek zachowania honoru Polski, naszego dobrego imienia od najmniejszej skazy! Zachowujcie język naszych ojców jako obronę naszej narodowości”.

Bracia i Siostry!

Słowa polskiego emigranta, mimo upływu czasu, pozostają aktualne do dzisiaj. Wzorem tych, którzy Was poprzedzili na emigracyjnych drogach, pielęgnujcie miłość i przywiązanie do Ojczyzny. Wspierajcie placówki szkolne i edukacyjne, by jak najlepiej przekazywały znajomość języka polskiego i historii. W dostępny dla Was sposób promujcie polską kulturę i brońcie dobrego imienia Polski. Nawiązujcie na płaszczyźnie osobistej i instytucjonalnej kontakty z naszą Ojczyzną. Szanujcie też kraj, który Was przyjął, dał pracę i możliwość rozwoju. Dojrzały patriotyzm nie ma nic wspólnego z nacjonalizmem i zamykaniem się na inne kultury i tradycje. Z drugiej jednak strony nie ma nic wspólnego z coraz bardziej dziś modnym internacjonalizmem, zamazującym różnice między poszczególnymi narodami. Dowodem patriotyzmu jest również gotowość do pojednania i współpracy w środowiskach polonijnych, pomimo różnic ideowych, politycznych, historycznych czy osobowościowych. Działanie na rzecz zgody kładziemy na sercu zwłaszcza tych, którzy przewodzą i angażują się w polonijnych instytucjach i stowarzyszeniach.

Umiłowani!

Ks. Piotr Skarga głosił, że „kto służy Ojczyźnie, sobie służy”. Dla osób wierzących konkretnym przejawem tej służby jest między innymi

modlitwa. Prosimy więc, byście indywidualnie i we wspólnocie Kościoła modlili się za Polskę, za rządzących i za cały nasz polski naród. Nie przestawajcie z głębi serc zanosić błagań do Boga przez wstawiennictwo Maryi Królowej Polski: „Miej w opiece naród cały, który żyje dla twej chwały; niech rozwija się wspaniały”.

Z wiarą w dalsze wstawiennictwo Maryi składamy losy naszego narodu, w tym Waszą terażniejszość i przyszłość, w Jej macierzyńskie dłonie. Niech przytuli Was, jak Jezusa, do swojego matczynego i kochającego serca.

Do tych życzeń dołączamy modlitwę i pasterskie błogosławieństwo. Kreślmy znak krzyża nad każdym z Was z intencją, byście trwali w Jezusie jak winne latorośle w winnym krzewie (por. J 15,1–11), zjednoczeni z Nim i ze sobą nawzajem tą samą wiarą i miłością!

Niech Was błogosławi Bóg wszechmogący Ojciec, i Syn, i Duch Święty!

Podpisali: Pasterze Kościoła w Polsce obecni na 378. Zebraniu Plenarnym KEP w Warszawie, w dniu 14 marca 2018 r.

„BYĆ PIELGRZYMEM POKOJU”.

Słowo Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek o pielgrzymowaniu narodowym

W związku z pielgrzymkami o charakterze patriotyczno-religijnym, zwłaszcza w roku setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę, Rada Episkopatu Polski ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek czuje się w obowiązku przypomnieć, na czym powinno polegać pielgrzymowanie do sanktuariów i miejsc świętych, w szczególności mające charakter pielgrzymek narodowych.

W kulturze polskiej obecny jest piękny fenomen pielgrzymowania. Grupy wiernych – kierując się zasadami miłości do Boga i bliźniego, kultu Matki Bożej i świętych, a także łącząc swą wiarę z miłością do Ojczyzny – wpisują się w wielowiekową tradycję pielgrzymowania narodowego. W refleksji teologicznej pielgrzymka to wędrowanie osoby lub grupy do miejsc uważanych za święte w przekonaniu, że działa tam w sposób szczególny Bóg (zob. *Dyrektorium Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny sakramentów o pobożności ludowej i liturgii. Zasady i wskazania* z 2001 r.). Podejmowane podczas pielgrzymki dzieła

osobiste lub wspólnotowe mają wyłącznie cechy aktów religijnych, pobożności i pokuty, gdyż „pielgrzymowanie, zarówno w przeszłości jak i w naszych czasach, było i jest rozumiane jako czyn pokutny”. Łączenie pielgrzymki ze sprawami społecznymi ma sens jedynie w kontekście miłości, pojednania i poszukiwania świętości życia.

Takim właśnie duchem cechowały się pielgrzymki narodowe, szczególnie gdy Polska przeżywała burze dziejowe i groziły jej największe niebezpieczeństwa. Nawet wówczas jednak nie były one wymierzone przeciw drugiemu człowiekowi, lecz w opozycji do zła i grzechu, zniewolenia i narodowych wad. Niezwykle budujące i podnoszące na duchu były te pielgrzymki, podczas których w sanktuariach brzmiały słowa pieśni i modlitw dziękczynnych za wolność niepodległość Ojczyzny.

Pielgrzymki narodowe odbywały się bardzo rzadko i były związane z najważniejszymi wydarzeniami w dziejach Narodu i Kościoła. Tak było np. po zwycięskiej wojnie z bolszewikami w 1920 r., z okazji poświęcenia narodu polskiego Niepokalanemu Sercu Maryi w 1946 r., w związku z Milenium Chrztu Polski w 1966 r. i ostatnio w 1050. rocznicę tego wydarzenia. Nie możemy też zapomnieć pielgrzymek narodowych z udziałem papieża św. Jana Pawła II i jego następców. Zawsze były to uroczystości wielkiej rangi organizowane przez Episkopat.

W dokumencie *Chrześcijański kształt patriotyzmu* z 2017 r. Konferencja Episkopatu Polski przypominała, że „uksztaltował się w polskiej kulturze model patriotyzmu gościnnego, włączającego, inspirującego się najlepszym dorobkiem sąsiadów i całej chrześcijańskiej, europejskiej kultury. Patriotyzmu, dzięki któremu Polakami stawali się ci, którzy Polakami zostać chcieli, bez względu na swoje pochodzenie czy pochodzenie ich przodków”. Dlatego sytuacja, w której jakieś środowiska – powołując się na własną ideologię lub doktrynę polityczną – przypisują sobie wyjątkowe prawo do reprezentowania Narodu Polskiego, prowadzi do nieuprawnionego zawłaszczenia tytułu pielgrzymki narodowej, a w konsekwencji do wykluczenia innych grup społecznych tworzących Rzeczpospolitą.

Król Jan Kazimierz, a za nim Sługa Boży Kardynał Wyszyński, składając Śluby Jasnogórskie, ogłosili Maryję Królową całej Polski. Wyrzili w ten sposób prawdę o oddaniu pod Jej opiekę wszystkich obywateli zamieszkujących naszą Ojczyznę. Zatem pod opiekę Matki Bożej oddano w dobrej wierze nie tylko jakąś wybraną grupę, ale cały naród, wierzących i niewierzących, wszystkie grupy etniczne, którym na sercu

leży dobro Rzeczypospolitej. Jasna Góra stała się od pokoleń miejscem modlitwy o jedność i symbolem trudnej wolności Polaków.

Zgodnie z tą tradycją sanktuarium nie mogą być miejscem manifestowania nienawiści względem grup politycznych, społecznych lub etnicznych. W pamięci mamy słowa największego Polaka i Pielgrzyma, św. Jana Pawła II: „Prawdziwy patriota nie zabiega nigdy o dobro własnego narodu kosztem innych. (...) Nacjonalizm, zwłaszcza w swoich bardziej radykalnych postaciach, stanowi antytezę prawdziwego patriotyzmu dlatego dziś nie możemy dopuścić, aby skrajny nacjonalizm rodził nowe formy totalitarnych aberracji. To zadanie pozostaje oczywiście w mocy także wówczas, gdy fundamentem nacjonalizmu jest zasada religijna, jak się to niestety dzieje w przypadku pewnych form tak zwanego «fundamentalizmu»” (przemówienie na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ w 1995 r.). Nacjonalista nie jest więc patriotą. Prawdziwy patriota, miłujący swój naród, nie ulega agresji i instyktom nakazującym wykluczanie i stygmatyzowanie społeczne innych osób, różniących się światopoglądem, wiarą, pochodzeniem etnicznym czy odcieniem skóry.

Sanktuarium jest miejscem pokoju. Warto pamiętać, że pierwszym darem Jezusa Zmartwychwstałego był pokój i przygarbienie do swego serca uczniów mimo ich aktów małoduszności. W sanktuarium pokój rodzi się na modlitwie oraz przez pokutę i pojednanie, często zakończone sakramentalnym przebaczeniem. Św. Jan Paweł II był słusznie nazywany pielgrzymem pokoju, ponieważ głosząc sprawiedliwość społeczną i wolność sumienia, nie odrzucał żadnego człowieka. Jeżeli chcemy, by przez chrzest Bóg uznał nas za swoje dzieci, musimy wprowadzać pokój między ludźmi, bo tak brzmi naczelne błogosławieństwo wypowiedziane przez Pana Jezusa: „Błogosławieni pokój czyniący, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi”. Mamy więc być pielgrzymami pokoju na wzór Matki Pana i świętych.

Modlitwa przy Cudownym Obrazie Królowej Polski jednoczyła Polaków, niezależnie od ich pochodzenia, wieku, zawodu, poglądów społecznych bądź politycznych. Jest ona otwarta dla wszystkich ludzi dobrej woli spragnionych duchowego umocnienia, ale także pojednania i leczenia podziałów. Nasze narodowe sanktuarium uczyło i nadal uczy prawdziwego patriotyzmu, który wyraża się w trosce o wspólną Ojczyznę, w pracy dla jej dobra, w budowaniu jedności i pokoju. Słusznym więc wydaje się kierowanie do organizatorów, uczestników i duszpasterzy

pielgrzymek prośby o wierność takiemu podejściu, o roztropność i uszanowanie świętości miejsca, jakim dla naszego narodu jest Jasna Góra, inne sanktuaria i kościoły.

Fenomen pielgrzymowania jest dynamiczny, żywy i otwarty na nowe znaki. Wymaga więc ewangelicznego rozeznania. Elementy patriotyczne (flagi narodowe, sztandary kombatanckie, stroje uczestników) nie są czymś niewłaściwym podczas liturgii pod warunkiem, że nie wywołują wzburzenia i sporów ideologicznych. Instrukcje liturgiczne nakazują unikania celebracji Mszy św. w celu stworzenia okazałego widowiska oraz nadawania jej stylu podobnego do ceremonii świeckich. W przestrzeni świętej nie ma też miejsca na symbole grup wzbudzających spory w społeczeństwie i doprowadzających do podziału wspólnoty Kościoła. Historyczne znaki patriotyczne przechowywane w kościołach z okresu zaborów lub reżimu komunistycznego są wyrazem jedności z narodem, ale nie z ideą partyjną lub polityczną. Podobnie nie ma miejsca na alternatywne znaki gorliwości uczuć i język mający znamiona kultury lub subkultury typowo świeckiej albo związanej ze sporem ideologicznym wewnątrz wspólnoty kościelnej. Niereligijne symbole eksponowane na pielgrzymce nie mogą być sprzeczne w swoim przekazie ze znaczeniem świętego miejsca i czasu, z nauką Kościoła o patriotyzmie. Pomocą w tym służy dokument Konferencji Episkopatu Polski *Chrześcijański kształt patriotyzmu* i watykańskie *Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii*.

Pielgrzymka nie ogranicza się tylko do samego pobytu w miejscu świętym, ale obejmuje drogę pielgrzyma i powrót do domu. W ten sposób zachowana jest pewna ciągłość charakteru pokutnego tego wydarzenia, połączonego z wewnętrzną przemianą (nawróceniem), z modlitwą dziękczynienia i prośby. Obecność duszpasterza podczas całej pielgrzymki jako organizatora i przewodnika duchowego jest konieczna i gwarantuje jej charakter kościelny. Jego posługa duchowa, sakramentalna i kaznodziejska musi spełniać wszelkie wymagania stawiane w tych zakresach przez Kościół. Homilia jest uprzywilejowaną formą głoszenia Słowa Bożego, a często głoszone tzw. kazania patriotyczne nie mogą sprawiać wrażenia przemówień ideologicznych na usługach pielgrzymującej grupy.

Zachęcamy wszystkich wiernych, by przeżywali pielgrzymowanie do Jasnogórskiej Królowej Polski i innych sanktuariów w duchu zatroskania o Ojczyznę, głębokiego skupienia i szczerzej modlitwy, jak pragnął tego św. Jan Paweł II: „Wiele razy powtarzałem, że Jasna Góra

to sanktuarium narodu, konfesjonał i ołtarz. Jest to miejsce duchowej przemiany, odnowy życia Polaków. Niech takim na zawsze pozostanie” (4.06.1997 r.). Ten dar jest dziś nam wyjątkowo potrzebny.

bp Krzysztof Zadarko,
przewodniczący Rady Konferencji Episkopatu Polski
ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek
25.06.2018 r.

Biskup diecezjalny

I. DEKRETY I ZARZĄDZENIA

ZWOLNIENIA I NOMINACJE

zwolnieni

z funkcji kapelana:

15.05.2018 ks. Jerzy Królak SDB ze Szpitala Specjalistycznego im. Stanisława Staszica w Pile

mianowani

administratorem w parafii:

14.04.2018 ks. Piotr Woźniak w parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych w Miastku

14.04.2018 ks. Dariusz Jaślarz w parafii pw. św. Wojciecha w Wyszewie

kapelanem:

15.05.2018 ks. Dariusz Presnal SDB w Szpitalu Specjalistycznego im. Stanisława Staszica w Pile

do pomocy duszpasterskiej:

1.04.2018 ks. Zygmunt Czaja w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kołobrzegu

na kontynuowanie studiów:

25.08.2018 ks. Adam Falewicz

Prezesem Zarządu Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej:

25.04.2018 Jan Zaborowski w parafii pw. św. Stanisława Kostki w Pile

25.04.2018 Mirosława Nowak w parafii pw. św. Jadwigi w Białogardzie

II. LISTY, HOMILIE I WYSTĄPIENIA

BISKUP KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKI DYPENSA

W nawiązaniu do ustaleń podjętych na 378. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski w dniu 13–14 marca br., niniejszym – na podstawie kanonu 87 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego – udzielam dyspensy od obowiązku zachowania wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych w piątek 4 maja 2018 r., wszystkim wiernym na terenie Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej.

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Koszalin, dnia 25.04.2018 r.
Znak: B 23–2/18

BISKUP KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKI DEKRET o udzieleniu dyspensy od przepisów o wstrzemięźliwości w dniu 1 czerwca 2018 r.

Biorąc pod uwagę dobro duchowe wiernych, zgodnie z kanonem 87 Kodeksu Prawa Kanonicznego oraz uwzględniając normy zawarte w kanonach 1251 i 1245 KPK udzielam dyspensy od obowiązku powstrzymania się od spożywania pokarmów mięsnych w dniu 1 czerwca 2018 r., wszystkim wiernym Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, a także innym osobom przebywającym w tym dniu na terenie Diecezji.

Zachęcam jednocześnie do zastąpienia wstrzemięźliwości innymi formami pokuty, zwłaszcza uczynkami miłosierdzia i pobożności.

ks. dr Kazimierz Klawczyński
Wicekanclerz Kurii

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Koszalin, dnia 30.05.2018 r.
Znak: B 23–3/18

III. KALENDARIUM POŚLUGI BISKUPA DIECEZJALNEGO

KWIECIEŃ

1 kwietnia

- śniadanie wielkanocne dla samotnych i ubogich – Dom Miłosierdzia Bożego

5 kwietnia

- dzień skupienia dla księży proboszczów i „Modlitwa prześlągania i wynagrodzenia Jezusowi Chrystusowi, Najwyższemu i Wiecznemu Kapłanowi za odejścia Jego kapłanów ze świętej służby” – Skrzatusz

7 kwietnia

- dzień skupienia dla księży wikariuszy – Skrzatusz

8 kwietnia

- Koronka do Miłosierdzia Bożego na Rynku Staromiejskim w Koszalinie

11 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku

12 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii pw. Świętej Trójcy w Czaplunku

13–15 kwietnia

- rekolekcje dla zespołów synodalnych – Skrzatusz

14 kwietnia

- poświęcenie sztandaru Izby Adwokackiej – kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie

15 kwietnia

- poświęcenie Okna Życia Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej im. Stanisławy Leszczyńskiej służebnicy Bożej w domu Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek w Szczecinku

16 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii Biesiekierz

17 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii Mielno

18 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Rafała Kalinowskiego w Pile

19 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii Mariackiej w Słupsku

20–22 kwietnia

- Młodzieżowe Zatrzymanie nad Słowem „Moc uzdrowienia” – Skrzatusz

21 kwietnia

- pielgrzymka dekanatu Miastko do Skrzatusza

23 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Wojciecha w Koszalinie

24 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii Mariackiej i pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Połczynie-Zdroju

25 kwietnia

- 9. rocznica święceń biskupich bpa Krzysztofa Zadarki
- sakrament bierzmowania w parafiach pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa i pw. św. Antoniego Padewskiego w Krzyżu Wielkopolskim

26 kwietnia

- spotkanie dla mężczyzn – Święta Góra Polanowska

27 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafiach Kwakowo i Sycewice

28 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii Świeszyno

29 kwietnia

- Msza św. z okazji 600-lecia prymasostwa w Gnieźnie – Plac św. Wojciecha w Gnieźnie

30 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Ignacego Loyoli w Koszalinie

MAJ

1 maja

- pogrzeb śp. ks. Stanisława Szulhaczewicza CR – kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Złocięncu

3 maja

- Msza św. z okazji święta NMP Królowej Polski – kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski w Pile

8 maja

- sakrament bierzmowania w parafii Gwda Wielka

9 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Stanisława Kostki w Pile

11 maja

- siódme posiedzenie Komisji głównej z udziałem przewodniczących komisji tematycznych
- Rada Pedagogiczna – WSD

12 maja

- 6. Diecezjalna Pielgrzymka „Żywego Różańca” do Skrzatusza i jubileusze 25-lecia i 50-lecia członków Żywego Różańca
- Regionalny Dzień Młodzieży i modlitwa w intencji zdrowia dla Filipa Gonciarka – kościół Mariacki w Złocięncu

13 maja

- Msza św. i błogosławieństwo animatorów katechezy parafialnej, lektorów i nadzwyczajnych szafarzy Komunii św. w ramach 3. sesji Diecezjalnego Studium Formacyjnego dla Świeckich – CEF
- Msza św. i poświęcenie tryptyku – kościół w Dygowie

15 maja

- pogrzeb śp. ks. Jana Cychowskiego – kościół pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku
- sakrament bierzmowania w parafii Skrzatusz

16 maja

- sakrament bierzmowania w parafii Barwice

19 maja

- święcenia prezbyteratu – kościół pw. św. Ignacego Loyoli w Koszalinie
- Msza św. i czuwanie – Wigilia Zesłania Ducha Świętego – kościół pw. Ducha Świętego w Koszalinie

21 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Michała Archanioła w Jastrowiu

22 maja

- sakrament bierzmowania w parafii Mariackiej w Świdwinie

23 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. Świętej Rodziny w Słupsku

24 maja

- Dzień Świętości Kapłanów – Toruń

25 maja

- 44. rocznica święceń biskupich biskupa seniora Tadeusza Werno
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Jana Bosko w Pile

26 maja

- 6. Diecezjalny Dzień Dziecka w Skrzatuszu

27 maja

- Msza św. i poświęcenie kościoła w Gronowie

28 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Rozalii w Szczecinku

CZERWIEC

1 czerwca

- sakrament bierzmowania w parafii Ostrowice

3 czerwca

- 70-lecie parafii pw. Świętej Rodziny w Słupsku

5 czerwca

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Michała Archaniola w Świdwinie

7 czerwca

- spotkanie wychowawców seminariów duchownych z metropolii szczecińsko-kamieńskiej – WSD
- jubileusz 50-lecia Politechniki Koszalińskiej – Filharmonia Koszalińska

8 czerwca

- sakrament bierzmowania w parafii Stara Łubianka

9 czerwca

- pobłogosławienie placu budowy i wmurowanie aktu erekcyjnego w fundamenty pilskiego hospicjum stacjonarnego
- dzień skupienia dla sióstr zakonnych z diecezji – Skrzatusz
- sakrament bierzmowania w parafii Szwecja

10 czerwca

- Msza św. z okazji 25-lecia parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Miastku
- Msza św. i spotkanie synodalne – WSD

11 czerwca

- 2. rocznica święceń biskupich bpa Krzysztofa Włodarczyka

12 czerwca

- 30-lecie kapłaństwa księży wyświęconych w roku 1988 – kościół pw. Ducha Świętego w Koszalinie
- Msza św. podczas Zgromadzenia Dyrektorów Caritas Diecezjalnych – CEF

13 czerwca

- 400-lecie parafii w Człopie

14 czerwca

- 60-lecie Domu Pomocy Społecznej w Bobolicach (siostry pallotynki)

15 czerwca

- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Jana Kantego w Słupsku

16 czerwca

- 4. Odpust Kaszubski – Święta Góra Polanowska

17 czerwca

- jubileusz biskupów Adama Dyczkowskiego i Pawła Sochy – Rokitno

23–24 czerwca

- sakrament bierzmowania i pielgrzymka polskich parafii diecezji Rottenberg-Stuttgart do Ellwangen

Synod diecezjalny

I. KOMISJE SYNODALNE

1. Ankiety

Komisja ds. duchowieństwa, Komisja ds. administracyjnych i Komisja ds. ekonomicznych przygotowały ankietę dla duchowieństwa, Komisja ds. osób konsekrowanych – ankietę dla osób konsekrowanych, a Komisja ds. katechizacji – ankietę dla katechetów (świeckich i konsekrowanych).

2. Komisja główna

Siódme posiedzenie odbyło się 11 maja 2018 roku. W jego pierwszej części zajęto się materiałami dla parafialnych zespołów synodalnych, które przygotowała Komisja ds. wiernych świeckich oraz ankietą, której przeprowadzenie wśród katechetów zaproponowała Komisja ds. katechizacji. W drugiej części posiedzenia wzięli udział przewodniczący komisji tematycznych, którzy przedstawili dotychczasowy i aktualny przebieg ich prac. Podzielili się również propozycjami, których uwzględnienie mogłoby się przyczynić do uczynienia ich bardziej skutecznymi i owocnymi. Bp Edward Dajczak wskazał w swoim wystąpieniu kierunek dalszych działań synodalnych, w sposób szczególny akcentując kwestie dotyczące małżeństwa i rodziny.

3. Komisja ds. duchowieństwa

Piąte posiedzenie odbyło się 26 kwietnia 2018 roku. Pierwszym z omawianych zagadnień stała się solidarność duchowa i materialna kapłanów. Zajęto się również sprawą ich formacji, nazywanej permanentną, a zwłaszcza konkretnymi sposobami jej realizacji na różnych etapach życia kapłańskiego, zarówno w wymiarze diecezjalnym jak i osobistym. Analizie poddano także sprawę kryzysów kapłańskich, zwracając uwagę na potrzebę wypracowania form pomocy duchowej i psychologicznej.

Szóste posiedzenie odbyło się 18 czerwca 2018 roku. Zostało poświęcone tym aspektom życia osób duchownych, które w ostatnich latach powodowały kontrowersje i rany w całym Kościele. Zastanawiano się więc nad sprawą zgorzenia płynącego z braku wierności celibatowi kapłańskiemu oraz nad problemem przejrzystości ekonomicznej

w funkcjonowaniu parafii i w życiu poszczególnych księży. Podjęto również kwestie profilaktyki uzależnień, prewencji nadużyć seksualnych oraz ochrony nieletnich. Uwagę poświęcono także zjawisku odejść z kapłaństwa i sprawie relacji z byłymi duchownymi. W drugiej części posiedzenia dokonano analizy sytuacji powołań kapłańskich, zwłaszcza w perspektywie ich malejącej liczby w naszej diecezji.

4. Komisja ds. młodych

W ramach drugiego posiedzenia Komisji ds. młodych odbyły się spotkania zespołów roboczych: duszpasterzy młodzieży (7 maja 2018 roku), katechetów i animatorów katechezy (29 maja 2018 roku) oraz przedstawiciele młodzieży (5 czerwca 2018 roku). Podczas tych spotkań członkowie komisji dyskutowali na temat aktualnej sytuacji duszpasterstwa młodzieży w diecezji i przygotowywali propozycje zagadnień, które powinny się stać przedmiotem dalszych prac komisji.

5. Komisja ds. kultu Bożego

Szóste posiedzenie odbyło się 27 kwietnia 2018 roku. Dotyczyło celebrowania Eucharystii na terenie diecezji koszalińsko-kołobrzeszkiej. Omówiono istniejące praktyki sprawowania poszczególnych części Mszy Świętej. Zwrócono również uwagę na elementy, które należy dostosować do obecnej praktyki Kościoła powszechnego oraz na te, które trzeba wprowadzić i rozwinąć dla pożytku duchowego wiernych.

Siódme posiedzenie odbyło się 15 czerwca 2018 roku. Analizowano podczas niego temat uczestnictwa dzieci w liturgii. Omówiono praktykę celebrowania mszy z ich udziałem, zarówno w niedziele, jak i z racji rekolekcji szkolnych, a także poszczególne adaptacje liturgiczne stosowane w praktyce duszpasterskiej. Dyskusja dotyczyła rzeczywistego pożytku istniejących zwyczajów oraz potrzeby wprowadzania dzieci w głębsze przeżywanie liturgii.

6. Komisja ds. duszpasterstwa i nowej ewangelizacji

Czwarte posiedzenie odbyło się 19 czerwca 2018 roku. Przewodniczący komisji podsumował jej dotychczasowe prace. Na tej podstawie sformułowane zostały wnioski, aby komisja spotykała się częściej, a nie-

które z zagadnień były analizowane także drogą korespondencyjną. W związku z tym na kolejnym posiedzeniu komisji zostanie przedstawiony długoterminowy harmonogram jej dalszych prac. Zauważono również, że ich celem powinno być wspieranie kapłanów w tym, aby prowadzone przez nich duszpasterstwo było jeszcze bardziej owocne.

7. Komisja ds. katechizacji

Czwarte posiedzenie odbyło się 22 maja 2018 roku. Zaproponowano powiększenie jej składu o dwóch katechizujących w szkole księży wikariuszy. Poruszono kwestię zasadności powołania zespołu synodalnego katechetów. Sformułowano kilka pytań do Komisji głównej w odniesieniu do zagadnień powierzonych przez nią komisji. Członkowie komisji podzielili się również pierwszymi owocami refleksji nad przydzielonymi im tematami i sprecyzowali kierunki dalszej pracy nad nimi.

8. Komisja ds. charytatywnych

Piąte posiedzenie odbyło się 12 kwietnia 2018 roku. Poruszono temat dotyczący sposobów pozyskiwania funduszy na działalność charytatywną. Swoimi doświadczeniami w tej kwestii podzielił się konsultor komisji – Marek Fechner. Zwrócił on szczególną uwagę na potrzebę podejmowania długofalowych działań charytatywnych, zarówno w wymiarze diecezjalnym jak i parafialnym. W swoich wypowiedziach członkowie komisji odnieśli się do podjętego zagadnienia, odwołując się do własnych doświadczeń. W posiedzeniu uczestniczył ks. Tomasz Tomaszewski – sekretarz Komisji głównej.

Szóste posiedzenie odbyło się 29 maja 2018 roku. Jego głównym punktem było przygotowanie ankiety, która ma być skierowana do księży i do parafialnych zespołów synodalnych. W projekcie przewidziano osiem podstawowych punktów wraz z rozwijającymi je podpunktami.

9. Komisja ds. mediów

Czwarte posiedzenie odbyło się 11 kwietnia 2018 roku. Uczestniczący w nim ks. Tomasz Tomaszewski – sekretarz Komisji głównej przypomniał zadania, które stoją przed komisjami tematycznymi, a także przedstawił, na jakim etapie są prace synodalne. Członkowie komisji

omówili kwestie dotyczące zasad funkcjonowania biura prasowego, które – ich zdaniem – powinno powstać na poziomie diecezjalnym. W tym kontekście dzielili się również swoimi uwagami i sugestiami dotyczącymi komunikacji wewnętrzkościelnej, które mogą pomóc w stworzeniu statutu takiego biura.

10. Komisja ds. historycznych

Czwarte posiedzenie odbyło się 7 maja 2018 roku. Ks. Henryk Romanik – diecezjalny konserwator zabytków, na przykładzie kościoła w Osiekach, przedstawił procedury związane z restauracją zabytków, a przede wszystkim wskazał możliwości pozyskiwania środków na popularyzację ważnych miejsc dla historii diecezji. Rozmawiano również na temat opracowania „kalendarium historycznego” diecezji oraz o przygotowaniach do obchodów jej 50-lecia w roku 2022. Członkowie komisji, biorąc pod uwagę lokalne możliwości, przygotowują koncepcje projektów świętowania tego jubileuszu.

II. PARAFIALNE ZESPOŁY SYNODALNE

1. Rekolekcje

W sumie 200 osób z 73 parafialnych zespołów synodalnych wzięło udział w rekolekcjach:

- 13–15 kwietnia 2018 roku w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu,
- 20–22 kwietnia 2018 roku w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie,
- 8–10 czerwca 2018 roku w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie.

Rekolekcje w Skrzatuszu poprowadził bp Edward Dajczak, a w Koszalinie ks. Jarosław Kwiecień.

2. Piąte i szóste zebranie

W kwietniu 2018 roku odbyło się piąte zebranie parafialnych zespołów synodalnych, na które materiały dotyczące tożsamości i posługi osób

duchownych i konsekrowanych zostały przygotowane przez Komisję ds. duchowieństwa i Komisję ds. osób konsekrowanych.

W czerwcu 2018 roku odbyło się szóste zebranie parafialnych zespołów synodalnych, na które materiały dotyczące tożsamości i powołania wiernych świeckich w Kościele zostały przygotowane przez Komisję ds. wiernych świeckich.

Z życia diecezji

I. WYDARZENIA W DIECEZJI

POGRZEBY DZIECI UTRACONYCH

Uroczystości związane z pochówkiem dzieci utraconych rozpoczęły się 7 kwietnia Mszą św. w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie. Następnie na cmentarzu kilkadziesiąt osób wzięło udział w 15 już pogrzebie. Tym razem pochowano 100 dzieci. Ceremonię poprowadził kapelan koszalińskiego szpitala ks. Piotr Subocz. – To ważne miejsce dla rodzin po stracie. Mogą one z godnością i szacunkiem pochować swoje dzieci. Pokazujemy w ten sposób, że choć życie takiego dziecka trwało krótko, to jednak wciąż było to życie ludzkie. Wierzymy, że takie dzieci są już w ramionach Boga. Dobrze też, że jest coraz większa świadomość wśród rodziców, że można pochować dziecko zmarłe przed narodzeniem – powiedział kapelan. Pochówki dzieci utraconych w Koszalinie odbywają się od kwietnia 2011 roku. Na koszalińskim cmentarzu pochowano już 3123 dzieci zmarłych przed urodzeniem. W Szczecinku 14 kwietnia pożegnano 30 dzieci utraconych, łącznie jest tam pochowanych 69 dzieci.

I DIECEZJALNA PIELGRZYMKA KATECHETÓW DO SKRZATUSZA

14 kwietnia do stóp Skrzatuskiej Pani pielgrzymowało ok. 100 katechetów. Mszy św. w sanktuarium przewodniczył bp Krzysztof Zadarko. Obecny był również dyrektor Wydziału Katechetycznego kurii biskupiej, ks. dr Radosław Mazur, który zwrócił się do nauczycieli religii słowami: – Potrzebujemy tego, co wyraża Skrzatuska Pieta: zaufania Bogu. Zwłaszcza w tych trudnych sytuacjach. Kiedy wydaje nam się, że wiara tych, których katechizujemy, umiera, jest w stanie agonialnym, potrzebujemy tej ufności Maryi trzymającej na swoich rękach martwe ciało Jezusa, a mimo to spoglądającej z nadzieją. Ona wie, że to nie koniec, że owoce będą jeszcze piękniejsze niż można było oczekiwać. Tego wzroku pełnego nadziei, takiego patrzenia w przyszłość w zaufaniu, że Bóg zatroszczy się o owoce tego, co robimy jako katecheci, bardzo nam dzisiaj potrzeba. Katecheci zawierzili swoje trudności związane z wskazywaniem ścieżek do Boga młodym ludziom. Ale dziękowali także za radość, którą daje satysfakcja z tych widocznych i może też tych niewidocznych dla oka efektów swojej pracy. Ci, którzy prowa-

dzą innych do Boga także potrzebują „katechizacji” dla siebie i przyszłościowego „naładowania akumulatorów”, bo przeważnie jest tak, że na rekolekcjach i pielgrzymkach muszą skupić się na uczniach i ciężko jest wtedy o prawdziwie duchowe przeżycie tych wydarzeń. – Dzisiaj przyjeżdżamy bez uczniów, ale też z myślą o nich: jeżeli chcemy przekazywać innym Pana Boga, jeżeli chcemy Go pokazywać, sami musimy do Niego jeszcze mocniej przyłgnąć. Chcemy odkrywać radość z naszej wiary, głębię własnej relacji z Bogiem, żeby nasze przekazywanie wiary było prawdziwe, autentyczne – podkreślił ks. Radosław Mazur.

OTWARCIE „OKNA ŻYCIA” W SZCZECINKU

W Szczecinku 15 kwietnia w domu Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek otwarto trzecie w diecezji „okno życia”. Patronuje mu służebnica Boża Stanisława Leszczyńska, położna w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. „Okno życia” pobłogosławił bp Edward Dajczak, który nazwał je „miejscem nadziei”. Dyrektor diecezjalnej Caritas ks. Tomasz Roda wyjaśnił, że impulsem do otwarcia okna był ubiegłoroczny dramat w Szczecinku, kiedy to znaleziono porzucone dziecko, którego niestety nie udało się uratować. Przełożona klasztoru s. Zita przyznała, że: – Z jednej strony każde dziecko jest przez nas tutaj oczekiwane. Z drugiej chcielibyśmy, żeby takich wypadków było jak najmniej. Jeżeli w takim oknie pojawia się dziecko, siostry muszą powiadomić szpital, a ten przekazuje tę informację na policję i odbiera dziecko. Dziecko trafia do rodziny zastępczej aż do momentu wyjaśnienia sprawy. Matka ma bowiem czas do namysłu i jeżeli wyrazi taką chęć, dziecko może do niej wrócić. Na uroczystość przybyło kilkudziesięciu mieszkańców Szczecinka. W diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej udało się uratować dotychczas dwoje dzieci. Nieznane kobiety zostawiły dzieci 3 stycznia 2016 roku i 2 czerwca 2018 roku w oknie znajdującym się przy Domu Samotnej Matki w Koszalinie.

ETAP DIECEZJALNY XXII OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU WIEDZY BIBLIJNEJ

Do zmagania w etapie diecezjalnym XXII Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej stanęło prawie 40 uczniów. Konkurs odbył się 18 kwietnia w siedzibie delegatury Urzędu Wojewódzkiego. Młodzież

wspierał swoją obecnością bp Krzysztof Włodarczyk, on też wręczał nagrody finalistom i dziękował uczestnikom oraz nauczycielom: – To może być początek spotkania ze słowem Bożym, w którym można odczytać siebie – kim ja jestem? Szukajcie w nim odpowiedzi na pytania, które was nurtują. Dziękuję za podjęcie tego wysiłku i życzę, aby słowo Boże stało się dla was słowem życia, pokarmem, który umacnia. Korzystajcie z mądrości, która nie zawodzi. Zagadnienia obejmowały Księgę Psalmów oraz Listy św. Pawła – do Galatów i do Filipian. Pierwsze miejsce zajął Paweł Nowak z II LO im. Władysława Broniewskiego w Koszalinie, miejsce drugie przypadło Piotrowi Kawalcowi z I LO w Koszalinie, a trzecie Natalii Wilk z Połczyna-Zdroju, uczninicy V LO w Koszalinie. Laureaci wzięli udział w finale konkursu w dniach 4–5 czerwca w Niepokalanowie. Konkurs, podobnie jak poprzednie edycje, zorganizowało Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, a koordynatorem etapu diecezjalnego był Stanisław Frankiewicz z oddziału ślupskiego.

WIZYTA STUDYJNA WOLONTARIUSZY Z RIETBERG (CARITAS GÜTERSLOH) W POLSCE, KOSZALIN– KOŁOBRZEG, 19–21 KWIETNIA 2018 R.

W dniach 19–21 kwietnia 2018 roku grupa 21 wolontariuszy z Rietberg (Caritas Gütersloh) – Archidiecezja Paderborn, odbyła wizytę studyjną w Koszalinie i Kołobrzegu. Agnieszka Kukielka, koordynator wolontariatu w Rietberg (Caritas Gütersloh) w ramach wymiany doświadczeń zorganizowała wyjazd do diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej, w której pracowała przez wiele lat. Celem przyjazdu było zarówno poznanie sposobów pracy i prowadzenia projektów charytatywnych w Polsce, jak również zapoznanie się na miejscu z podejściem do problematyki uchodźczo-migracyjnej.

Podczas pierwszego modułu wolontariusze zwiedzili Wyższe Seminarium Duchowne, którego powstanie i budowa wsparte były także pomocą finansową z Archidiecezji Paderborn oraz Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej, które mieści się w budynku seminarium. Ks. dr Tadeusz Ceynowa, dyrektor archiwum, we wprowadzeniu przybliżył gościom z Niemiec historię Polski, diecezji jak i obecną sytuację Kościoła katolickiego w Polsce. Zmiany polityczno-kulturowe, które dokonują się w obecnej Europie w inny sposób wpływają na wewnętrzną sytuację Kościoła w obu krajach. Poznanie tych różnic i podejścia do rozwiązywania przeciwności stały się jednym z elementów spotkania.

Drugiego dnia wizyty po zwiedzeniu historycznej części Koszalina odbyło się spotkanie z ks. dr. Radosławem Siwińskim. Dyrektor Domu Miłosierdzia przedstawił projekt prowadzony przez Stowarzyszenie Dom Miłosierdzia. Szczególne wrażenie na gościach z Niemiec wywarło prowadzenie tak ogromnego dzieła bez dotacji państwowych. Zmiana paradygmatu myślenia od zabezpieczenia finansowego i kalkulacji ekonomicznych na całkowite zaufanie Bogu wywarło wielkie wrażenie i wielokrotnie w czasie tej podróży było dyskutowane.

Celem głównym wizyty studyjnej było zapoznanie się ze stanowiskiem Polski w sprawie uchodźców. Możliwe to było dzięki spotkaniu z bp. Krzysztofem Zadarką, przewodniczącym Rady KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek. Wolontariusze, którzy na co dzień towarzyszą ponad 400 uchodźcom w Rietberg, starali się poznać i zrozumieć odmienne stanowiska rządu polskiego i Kościoła katolickiego w tej kwestii. Wielogodzinna dyskusja i wymiana doświadczeń z biskupem Krzysztofem Zadarką przyczyniła się do zmiany nastawienia i zrozumienia sytuacji w Polsce, która w mediach zagranicznych jest często inaczej interpretowana i podawana opinii publicznej.

Potwierdzeniem ogromnej troski i zaangażowania Polaków są prowadzone m.in. przez Caritas w Polsce projekty na Bliskim Wschodzie, a szczególnie w Syrii. Szczegóły tych projektów i ich realizację relacjonował wolontariuszom ks. dr Marian Subocz – twórca struktur i wieloletni dyrektor Caritas Polska. Spotkanie w Kołobrzegu było kontynuacją rozpoczętej już wcześniej współpracy Caritas Polska i Caritas Gütersloh. Jako dyrektor Caritas Polska ks. Marian Subocz odwiedzał Caritas w Niemczech i wsłuchiwał się w potrzeby, sposoby pracy i udzielania wsparcia naszym rodakom w Niemczech. Szczególnie istotnym i ważnym wyzwaniem, które dotyczy obu Caritas, zarówno w Polsce jak i w Niemczech, jest równość szans pracowników pochodzących z Europy środkowo-wschodniej. Caritas Gütersloh wspólnie z Caritas Archidiecezji Paderborn od wielu lat prowadzi projekt wspierający dla naszych rodaków. Równe traktowanie pracowników, zmiana warunków zatrudnienia i zamieszkania, dostęp do edukacji dla dzieci – to tylko kilka celów projektu prowadzonego przez Niemców. Kwietniowa wizyta studyjna wolontariuszy z Rietberg w Koszalinie i Kołobrzegu stała się okazją do zbliżenia i bliższego poznania mentalności, sposobów podejścia i rozwiązywania problemów na płaszczyźnie charytatywnej w obu krajach.

Opracowała Agnieszka Kukiełka

FINAL LIGI MINISTRANCKIEJ

21 kwietnia w hali sportowej w Jastrowiu ministranci walczyli o puchar podczas Finału Ligi Ministranckiej. Rozgrywki poprzedziła Msza św. w kościele pw. NMP Królowej Polski w Jastrowiu. W diecezjalnych rozgrywkach wzięło udział 56 drużyn, więcej niż w roku ubiegłym. Młodych piłkarzy dopingowali także bp Krzysztof Zadarko i ks. Marcin Wolanin, diecezjalny duszpasterz sportowców. Biskup zachęcał zawodników do wzorowania się na sportowcach, którzy oprócz tego, że osiągają najlepsze wyniki, to nie wstydzą się swojej wiary mówią o niej otwarcie, takich jak Robert Lewandowski i Kamil Stoch. Ks. M. Wolanin podkreślał dużą rolę rodziców, trenerów i duszpasterzy w zachęcaniu młodzieży do połączonego z formacją ministrancką sportowego stylu życia. Oprócz nagród drużynowych, wybrano też najlepszych bramkarzy i najlepszych zawodników w każdej z kategorii wiekowych. Nagrody wręczali: bp Krzysztof Zadarko, burmistrz Jastrowia Piotr Wojtiek i proboszcz parafii pw. NMP Królowej Polski ks. Stanisław Łącki.

Klasyfikacja Finału Ligi Ministranckiej 2017/2018: Kategoria ministrant: 1. parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku, 2. parafia pw. św. Brata Alberta w Bornem Sulinowie, 3. parafia pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku, 4. parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Tucznie. Kategoria lektor młodszy: 1. parafia pw. św. Brata Alberta w Bornem Sulinowie, 2. parafia pw. NMP Królowej Polski w Jastrowiu, 3. parafia pw. św. s. Faustyny Kowalskiej w Słupsku, 4. parafia pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Koszalinie. Kategoria lektor starszy: 1. parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Czarnem, 2. parafia pw. Trójcy Świętej w Róży Wielkiej, 3. parafia pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Duninowie, 4. parafia pw. św. Mikołaja w Wąlczu.

NA MOTORACH Z PANEM BOGIEM

Już po raz kolejny motocykliści z regionu rozpoczęli sezon nie tylko od przeglądu swoich maszyn, ale też od powierzenia się Panu Bogu. Do Suliszewa przyjechało w ramach IV Otwarcia Sezonu Motocyklowego Pojezierza Drawskiego ponad 150 motocyklistów, wypełniając niewielką miejscowość hukiem silników i dymem spalin. Jak powiedział Eugeniusz Nowacki, prezes Bractwa Miłośników Motocykli „Pancerny”: – (...) z każdym rokiem przyjeżdża więcej [osób], nie tylko z okolicy, ale nawet z dal-

szych zakątków kraju. Niektórzy jechali kilkaset kilometrów, żeby być z nami. (...) Jeżdżąc motorami wyznaczamy sobie jakieś cele. Duchowo też każdy z nas powinien mieć jasno określony cel. I dlatego tu jesteśmy. Spotkanie rozpoczęła Msza św. koncelebrowana w kościele pw. Chrystusa Króla z udziałem księży–motocyklistów należących do klubu „God’s Guards”, podczas której proszono o błogosławieństwo dla wszystkich użytkowników dróg i bezpieczną jazdę. Motocykliści nie zapomnieli o tych, którzy ulegli wypadkom – prosili dla nich o łaskę dostrzeżenia Bożego planu w tym trudnym doświadczeniu. Po Eucharystii poświęcono motocykle i uczestnicy ruszyli imponującą kawalkadą w kierunku Złocieńca.

DIECEZJALNY DZIEŃ MINISTRANTA

Na Diecezjalny Dzień Ministranta do skrzatuskiego sanktuarium 1 maja przybyło prawie 700 ministrantów z diecezji, w większości byli to ministranci młodszy. Mszy św. przewodniczył bp Krzysztof Włodarczyk, który tłumaczył chłopcom, żeby napelniali się mocą Bożą, Duchem Świętym. Na przykładzie pustej puszki i pełnej butelki hierarcha tłumaczył, że łatwo jest zgnieść coś co jest puste w środku, podobnie dzieje się z człowiekiem słabym duchowo. Dlatego trzeba się starać o duchową moc, ale żeby dać się napelnić, trzeba „odkręcić korek”, czyli otworzyć się na Boże działanie. Po Mszy św. ministranci rywalizowali o puchar biskupa. Mecze toczyły się w dwóch kategoriach wiekowych. W obu finałach podstawowy czas gry nie przyniósł rozstrzygnięcia i o zwycięstwie decydowały rzuty karne. Wśród ministrantów ze szkół podstawowych najlepsi okazali się chłopcy z parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Pile, natomiast wśród starszych zatriumfowała drużyna koszańskiej katedry.

VI PIESZA PIELGRZYMKA „PROMIENISTA” NA GÓRĘ CHEŁMSKĄ

Pielgrzymi VI Pieszej Pielgrzymki „Promienistej” na Górę Chełmską spotkali się u celu 3 maja. Zanim do tego doszło, czekała ich wędrówka. Jednych krótsza, innych dłuższa. Jako pierwsi (już 30 kwietnia) wyruszyli pątnicy z Łubowa. 20-osobowa grupa musiała pokonać najdłuższy dystans, ich wędrowanie do Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej zajęło 4 dni.

Pielgrzymkę rozpoczęła Msza św. w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Łubowie. Podczas pierwszego etapu do Barwic towarzyszył im proboszcz – ks. Piotr Flis. 1 maja pielgrzymi z Łubowa połączyli się z grupą z Barwic. Po Mszy św. o godz. 7:30 z kościoła pw. św. Stefana wyruszyło łącznie ok. 90 osób. Najliczniejszą grupą była grupa z Barwic – ponad 60 osób (głównie młodzież). Pielgrzymami opiekował się ks. Bartłomiej Pa-
jąk. Wśród pątników był też najstarszy 59-letni pielgrzym, Paweł Jędrasz-
czyk, który należy do osób, które zainicjowały barwickie pielgrzymowa-
nie na Górę Chełmską: – Zanim powstała pielgrzymka „Promienista”, my
chodziliśmy już od początku lat 90. ubiegłego wieku. Chcieliśmy w ten
sposób podziękować za wizytę Jana Pawła II na Górze Chełmskiej w roku
1991. Chodziliśmy tak nieprzerwanie do roku 2005. Było nas w porywach
ośmiu. Szliśmy cały dystans (70 km) na raz. Wychodziliśmy o 3 w nocy
i na godz. 16:00 byliśmy na miejscu. Kolejne noce pielgrzymki pątnicy
z Barwic i Łubowa spędzili w Tychowie i Manowie. Na Górę Chełmską
wyruszyła także ok. 60-osobowa grupa ze Słupska, która w tym roku świę-
tuje srebrny jubileusz. Wśród słupskich pątników są zarówno weterani, jak
i debiutanci. Zofia Mordal, 63-latka z Pieszcza w parafii Sławsko, która
wędrowała o kulach, zawstydziała niejedną młodą osobę. Tym bardziej,
że to jej nie pierwsza piesza pielgrzymka (wcześniej dwukrotnie szła na
Jasną Górę). – Nie mogę zostać w domu – powiedziała Zofia Mordal. –
Dziękuję Bogu i Matce Najświętszej, że żyję i chodzę. Proszę o zdrowie
dla najbliższych i dla siebie. Nogi, owszem, bołą. Ale to nic. Zachęcam
wszystkich, żeby chodzili na pielgrzymki. Warto. Jak się już wyruszy
w drogę, pojawia się siła. Ktoś prowadzi. To w głowie są przeszkody. Piel-
grzymów ze Słupska prowadził ks. Piotr Świątkowski, a towarzyszyły im
również siostry zakonne: s. Aleksandra i s. Zoja (siostry szensztackie) oraz
s. Marianna (urszulanka). Ze Świdwina pielgrzymowały 43 osoby, z cze-
go połowę stanowiła młodzież, zachęcona przez ks. Grzegorza Topor-
kiewicza: – Zachęcałem ich podczas katechezy w szkole i jestem mile
zaskoczony tą pozytywną odpowiedzią. Myślę o ich pielgrzymowaniu
także w kontekście pieszej pielgrzymki na Jasną Górę. Mam nadzieję,
że jeśli teraz złapią tego bakcyła, to latem będą chcieli pójść dalej, do
Częstochowy. Przed wyruszeniem w drogę, 1 maja, pielgrzymi modlili
się podczas Mszy św. w kościele pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy
w Świdwinie. Pątnicy posilili się obiadem w Domu Pomocy Społecznej
w Krzeczku, nocowali zaś w Białogardzie. 2 maja do świdwińskiej grupy
dołączyło kilka osób z Białogardu. Pielgrzymi wędrowali też z parafii pw.
św. Marcina w Koszalinie.

Do Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej i Zwycięskiej Królowej z Szensztatu przybyło 3 maja łącznie ponad 200 osób. Uroczystej Mszy św. przewodniczył bp Krzysztof Włodarczyk, który podkreślił w homilii sens pielgrzymowania w ogóle: – Pielgrzymka jest szansą, by odkryć prawdę, że całe nasze życie jest pielgrzymowaniem do królestwa niebieskiego. W czasie drogi odkrywamy więc naszą tożsamość pielgrzymią, tzn. zadajemy sobie pytania: skąd wyszliśmy i dokąd zmierzamy. (...) – W czasie drogi mamy szansę, żeby spotkać się z drugim człowiekiem, solidaryzować się w dobrym, upominać się wzajemnie. Drugi człowiek staje się lustrem, w którym widzimy, że nie żyjemy tylko dla siebie. W czasie drogi, w zwykłym sprawach, można skutecznie prawo miłości do Boga i bliźniego. Nie mogło też zabraknąć odniesienia do Maryi: – Ten, kto jest przy Maryi, kto Ją przyjmuje, ma niejako strefę bezpieczeństwa, opiekę, orędownictwo, obronę. Ona nie zawodzi, bo jest naszą Matką. To jest Ta, która najmocniej przeżyła tajemnicę krzyża. Współuczestniczy w tym dziele. Dlatego chcemy dzisiaj być tak, jak uczeń Jan, blisko Maryi, na nowo Ją przyjmując w pielgrzymce naszego życia, aby nawet w dramatycznych sytuacjach czuć się bezpiecznie, tzn. odczuwać, że nie jesteśmy sami. Wtedy nie tracimy nadziei. Potrzeba nam aktu powierzenia się Jej, oddania się Jej pod opiekę – powiedział hierarcha.

VI DIECEZJALNA PIELGRZYMKA „ŻYWEGO RÓŻAŃCA” DO SKRZATUSZA

Zakochani w modlitwie różańcowej członkowie wspólnoty Żywego Różańca (ŻR) przybyli do skrzatuskiego sanktuarium 12 maja w ramach VI Diecezjalnej Pielgrzymki „Żywego Różańca”. Uroczystej Eucharystii przewodniczył bp Edward Dajczak, który prosił zebranych, żeby modlili się Różańcem nawet w czasie wykonywania codziennych czynności. – Dziękuję Wam, że jak Maryja powiedzieliście *fiat*, biorąc do ręki różaniec. Można więc o was powiedzieć: „Błogosławieni jesteście, bo uwierzyliście Panu” – mówił hierarcha. Najstarszym stażem członkom wspólnoty (25 i 50 lat od wstąpienia do ŻR) biskup wręczył dyplomy i udzielił błogosławieństwa. Łącznie było ok. 200 takich osób zgłoszonych wcześniej przez parafie. Natomiast wszyscy pielgrzymi odnowili swoje zobowiązania wynikające z przynależności do wspólnoty. Wysłuchali także konferencji s. Dominiki Pac, Kanoniczki Ducha Świętego z Ustki na temat obecności Ducha Świętego w życiu Maryi.

Na koniec spotkania odprawiono nabożeństwo majowe przed Cudowną Pietą. W tegorocznej pielgrzymce wzięło udział blisko 2 tys. osób z 83 parafii. Wspólnota Żywego Różańca jest największą grupą modlitewną w Polsce. – Wszystkie róże w kraju to niemal 2 miliony osób. W naszej diecezji do Żywego Różańca należy ok. 10 tys. wiernych – powiedział ks. Paweł Wojtalewicz, odpowiedzialny w diecezji za tę wspólnotę.

III SESJA DIECEZJALNEGO STUDIUM FORMACYJNEGO DLA ŚWIECKICH

Przez trzy dni od 11 do 13 maja w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie trwała III sesja Diecezjalnego Studium Formacyjnego dla Świeckich. Owocem studium są nowi nadzwyczajni szafarze Komunii Świętej – 14, lektorzy – 17 i animatorzy katechezy parafialnej – 6. Na zakończenie formacji Mszę Świętą odprawił bp Edward Dajczak: – W życiu tych ludzi dokonuje się coś bardzo ważnego. Zostają oficjalnie posłani przez wspólnotę do pełnienia określonych funkcji. Jeżeli w Kościele ma być głoszona Ewangelia, nie może się to odbywać tylko siłą duchowieństwa. Każdy z nas ma swoje niepowtarzalne powołanie – mówił hierarcha. Do udziału w studium formacyjnym zachęcał też ks. Tomasz Tomaszewski: – Gotowość do pełnienia tych funkcji widzę właśnie w kontekście synodu. Takie coraz większe zaangażowanie ludzi świeckich jest jednym z przejawów naszego odpowiedzialnego bycia Kościołem, a nie tylko w Kościele.

SPOTKANIE Z MISTYKIEM – NAWRÓCONYM GANGSTEREM

Carver Alan Ames kiedyś był gangsterem, który po nawróceniu jest człowiekiem głęboko wierzącym. Urodzony w katolickiej rodzinie, uczęszczał do szkoły jezuitów, z której został wyrzucony za złe zachowanie. W latach 80. XX w. był szefem jednego z największych gangów w Londynie. Nadużywał też alkoholu, narkotyków, nieobce mu było stosowanie przemocy. W 1993 roku ukazała mu się szpetna postać, która go zaatakowała. Jednocześnie słyszał wezwanie do modlitwy „Ojcze nasz”. Od tej chwili zaczęły się w jego życiu wizje, najpierw anioła, świętych, a później ukazała się mu Matka Boża i Jezus. Od tego czasu Carver A. Ames widzi Jezusa, Maryję i wielu świętych. Co więcej, Pan

Jezus dyktuje mu książkę. – Na to, co piszę i mówię, muszę dostać zgodę Kościoła. O to poprosił mnie Jezus. Zaznaczył, że nawet jeśli coś mi przekaże, a mój biskup nie zgodzi się, bym o tym mówił, to mam wykazać wobec Kościoła bezgraniczne posłuszeństwo – mówi Ames. Carver napisał szesnaście książek – ich treścią nie są jego wizje, ale życie w Bogu i miłość. Po ich lekturze tysiące osób nawiązuje relację przyjaźni z Chrystusem. Powieść *Oczami Jezusa*, dyktowana niemal przez Boga, jest zapisem wędrówki Jezusa z apostołami do Jerozolimy, a powstała podobnie jak *Pasja* Katarzyny Emmerich. – To było niesamowite – przyznaje Carver. – Raz Pan zabierał mnie na spacer i szedłem razem z Nim po Jerozolimie. Innego dnia tak jakbym oglądał film. Było i tak, jakbym stał w tłumie i przyglądał się Jezusowi, albo szedłem z apostołami, albo też widziałem oczyma Jezusa to, co się działo.

Carver A. Ames przybył do Koszalina na spotkanie w Hali Gwardii 17 maja, gdzie oczekiwało na niego ok. 2 tys. osób. Podzielił się z zebranymi swoją wiarą i miłością do Eucharystii: – Dusza tęskni, by znaleźć się na Mszy św. Gdy spożywamy Jezusa, ona tańczy z radości. Upaja się Jego miłością. Tylko tu jest pełnia życia. Dlatego tak ważne jest, byśmy często przychodzili na Eucharystię. W przeciwnym razie dusza będzie w stanie agonii. Podczas Komunii św. (...) stajemy się jedno z Jezusem, On bierze naszą śmiertelność i umieszcza w swojej nieśmiertelności. Uświęca nas i stajemy się przebóstwieni. Dzięki temu możemy z Nim i w Nim stać się ofiarą miłości dla Ojca. Podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu Carver Alan Ames poprowadził modlitwę o uzdrowienie. Prosił zgromadzonych, by zamknęli oczy i wyobrazili sobie Pana Jezusa na krzyżu. Dla części przybyłych ważne było, żeby charyzmatyk dotknął ich osobiście. Wizjoner kreślił na każdym znak krzyża lub kładł rękę na zdjęciu nieobecnej osoby. Niektórzy upadali na ziemię, doznając tzw. spoczynku w Duchu Świętym. Spotkanie zakończyła Msza św. pod przewodnictwem bpa Krzysztofa Włodarczyka, który podkreślił, że pełnia spotkania z Jezusem jest tylko w Eucharystii: – Na końcu Eucharystii zawsze jesteśmy posłani, by dzielić się z innymi tym, co otrzymaliśmy ze źródła, od Boga. To doświadczenie jest nam potrzebne, ponieważ diabeł będzie nas katechizował, że na Bożą miłość trzeba zapracować. A miłość Boża zawsze jest uprzedzająca, jest pierwsza – powiedział hierarcha. Spotkanie zorganizowały Fundacja „SMS z Nieba”, Wspólnota św. Pawła ze Szkoły Nowej Ewangelizacji oraz Wydawnictwo „Esprit”.

VI DIECEZJALNY DZIEŃ DZIECKA

W sobotę 26 maja na obchody VI Diecezjalnego Dnia Dziecka do Skrzatusza przybyło ok. 1,7 tys. „Przyjaciół Matki Bożej” – jak głosiło tegoroczne hasło. Uczestnikami spotkania, podobnie jak w poprzednich latach, były dzieci ze szkół podstawowych. Pośród nich znalazły się dzieci działające w Szkolnych Kołach Caritas oraz dzieci pierwszokomunijne. Eucharystię odprawił dla nich bp Edward Dajczak. Hierarcha tak mówił o skrzatuskich spotkaniach: – To jest bodziec, który zostaje często na całe lata. Dziecko doświadcza tutaj wspólnoty wiary. Widzi, że nie jest samo w poszukiwaniu Boga. Nieraz trudno jest o takie doświadczenie w parafiach, szczególnie tych najmniejszych. Dzieci obejrzały spektakl o przyjaźni *Chatka Zajęczka* w wykonaniu aktorów z Teatru „Władca Lalek” ze Słupska. O konieczności ukazywania i przypominania najmłodszym, jak ważna jest przyjaźń mówił diecezjalny duszpasterz dzieci, ks. Marcin Piotrowski: – Dzisiaj słowo „przyjaźń” bardzo się zdevaluowało. Trzeba więc dzieciom pokazywać, że po Panu Bogu, po rodzinie przyjaźń jest jednym z fundamentów naszego życia. Także poprzez to przedstawienie mamy zamiar ukazać jej wartość. Dla rodziców dzieci, które w tym roku po raz pierwszy przystąpiły do stopnia komunijnego ważne jest, żeby to nie było zakończeniem przyjaźni z Panem Bogiem. I Komunia Święta to ważny moment dla całej rodziny, stąd ich obecność na Diecezjalnym Dniu Dziecka razem ze swoimi pociechami. Dla dzieci przygotowano mnóstwo atrakcji. Były dmuchańce, pokazy, bańki mydlane. Tegoroczne spotkanie wypadło w Dzień Matki, a Maryja jest przecież Matką nas wszystkich, dzieci modliły się do Matki za swoje ziemskie mamy, kto wie, czy to nie najpiękniejszy prezent dla nich w taką uroczystość. O oprawę muzyczną spotkania zadbała diakonia „Tyle Dobrego” pod kierunkiem ks. Arkadiusza Oslisłoka. Do tańca zachęcała dzieci grupa młodzieży akademickiej z Piły.

I MISTRZOSTWA MINISTRANTÓW DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ W TENISIE STOŁOWYM

Po raz pierwszy w diecezji 26 maja odbyły się I Mistrzostwa Ministrantów Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Tenisie Stołowym. Do rywalizacji stanęło w hali sportowej ośrodka MOSiR w Sławnie 26 ministrantów z: Koszalina, Białogardu, Sławna, Starego Chwalimia, Świdwina, Jastro-

wia i Kretomina. Dwie reprezentacje wystawiły komplet zawodników: katedralna i z parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Białogardzie. Zawody rozgrywały się w 3 kategoriach: ministrant, lektor młodszy i lektor starszy. Do zmagani sportowych zachęcił chłopców diecezjalny duszpasterz sportowców – ks. Marcin Wolanin. Sport to jeden z filarów, oprócz liturgii i znajomości Pisma Świętego, na których opiera się formacja służby liturgicznej ołtarza. Przykładowo, ministranci z koszalińskiej katedry mogą rozwijać sportowe talenty w sekcjach: szachy, ping-pong, piłka nożna i kolarstwo. Zwycięzcami mistrzostw zostali: w kategorii ministrant: 1 miejsce – Stanisław Plust (mistrz diecezji), 2 miejsce – Cezary Domski, 3 miejsce – Jakub Belter; w kategorii lektor młodszy: 1 miejsce – Wojtek Stanik (mistrz diecezji), 2 miejsce – Adam Małecki, 3 miejsce – Grzegorz Mazur; w kategorii lektor starszy: 1 miejsce – Norbert Sobczak (mistrz diecezji), 2 miejsce – Gabriel Rykaluk, 3 miejsce – Krystian Nahajowski.

I MISTRZOSTWA KSIĘŻY I MINISTRANTÓW DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ W KOLARSTWIE SZOSOWYM

„W zdrowym ciele, zdrowy duch” – ta znana sentencja z pewnością bliska jest zawodnikom I Mistrzostw Księży i Ministrantów Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Kolarstwie Szosowym. Impreza odbyła się 1 czerwca w Skrzatuszu, wzięło w niej udział 70 uczestników w następujących kategoriach wiekowych: ministranci młodszy (2008), ministranci starszy (2007–2005), lektorzy młodszy (2004–2002), lektorzy starszy (2001–1998), lektorzy seniorzy (od rocznika 1997) i księża. Dla najmłodszych przygotowano trasę o długości 1,8 km, dla starszych – 3,6 km, najstarsi mieli do pokonania dystans 38 km. Organizatorem wyścigu był ks. Mariusz Ambroziewicz. Spotkanie rozpoczęło się modlitwą i błogosławieństwem zawodników i ich rowerów przy skrzatuskim sanktuarium. Wśród ministrantów młodszych do mety jako pierwsi dotarli (wymienieni w kolejności wg zajętego miejsca): Kamil Radecki z Tuczna, Maksymilian Bukowski z Kalisza Pomorskiego i Aleksander Probst z Tuczna. Zwycięzcy wśród ministrantów starszych to: Cezary Stelmach i Karol Stelmach z Kępic, Karol Grządziel z Kalisza Pomorskiego. Najszybsi wśród lektorów młodszych byli: Adam Małecki, Paweł Ziętara i Cezary Kołodziejczyk – wszyscy z koszalińskiej parafii katedralnej. Lektorzy starszy: Mateusz Treder z koszalińskiej katedry,

Krystian Nahajowski z Piły (parafia pw. św. Rafała) oraz Oskar Kaczmarek (koszalińska katedra). Lektorzy seniorzy: Rafał Stelmach z Kępic, Grzegorz Szumilas i Maciej Sziperling (koszalińska katedra). Wśród księży najwyższe miejsca zajęli: ks. Mariusz Ambroziewicz (koszalińska katedra), ks. Przemysław Malinowski (parafia pw. św. Rodziny w Pile) i ks. Jacek Dziadosz (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Pile). Po dekoracji zwycięzców zawodnicy wzięli udział w Mszy św., której przewodniczył bp Krzysztof Zadarko. – To pierwsze takie mistrzostwa w naszej diecezji. Chodzi o to, żeby połączyć dbanie o zdrowego ducha z dbaniem o zdrowe ciało. Dlatego też jesteśmy w Skrzatuszu, a nie w jakimś innym miejscu. Dróg do jeżdżenia jest przecież więcej, ale my chcieliśmy być w centrum duchowym naszej diecezji – podkreślił ks. Mariusz Ambroziewicz

MARSZ DLA ŻYCIA I RODZINY

W niedzielę 10 czerwca ulicami Koszalina przeszedł barwny pochód tych, którzy manifestowali poparcie dla życia i wartości, jaką jest rodzina. Świętowanie rozpoczęło się Mszą św. odprawioną przez bpa Krzysztofa Włodarczyka w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP. W homilii hierarcha podkreślił rolę wolnych od handlu niedziel we wzmacnianiu więzi rodzinnych. Na co dzień brakuje czasu, żeby po prostu być ze sobą, dzień wolny ma być czasem na wspólną rozmowę, aktywny wypoczynek czy po prostu na bycie razem. W tym wszystkim nie można zapomnieć o Panu Bogu: – Niedziela ma być nie tylko czasem wolnym, żeby być ze sobą. To jest też czas na zjednoczenie się z Bogiem. Centrum tego dnia powinna być Eucharystia. Zanim zasiądziemy przy stole w domu, warto zasiąść przy stole eucharystycznym, aby zbudować jedność z Bogiem, którego zamysłem jest jedność małżeństwa i rodziny. Przy tym stole trzeba nam się najpierw zgromadzić, ponieważ przy nim otrzymujemy trzy cudowne słowa: „przepraszam”, „proszę” i „dziękuję”. Bez nich trudno budować relacje międzyludzkie – powiedział biskup. Po Eucharystii uczestnicy marszu przeszli ulicami: Młyńską, Władysława IV, Jana Pawła II, do kościoła pw. Ducha Świętego, gdzie mogli wziąć udział w festynie zorganizowanym przy budynku Szkoły Katolickiej. W wydarzeniu wzięli udział ludzie w różnym wieku, nie zabrakło rodzin, także wielodzietnych. Marsz dla Życia i Rodziny w Koszalinie przygotowały organizacje i stowarzyszenia skupiające

ludzi świeckich, we współpracy z kurią biskupią. W Słupsku marsz zorganizowano już po raz ósmy. Oprócz mieszkańców miasta wzięli w nim udział także młodzi wolontariusze z Ustki („Młodzi Miłosierni”), którzy przyjechali z s. Dominiką (Kanoniczka Ducha Świętego). Oprawę muzyczną korowodu zapewnił zespół Yam Kinneret. Uczestnicy marszu z Domowego Kościoła złożyli wiązanekę z biało-czerwonych kwiatów pod pomnikiem Powstania Warszawskiego. Do zebranych dołączył też bp Krzysztof Włodarczyk, który przyjechał do Słupska z Koszalina. Marsz dla Życia i Rodziny odbył się również w Pile. Zgromadził ludzi w różnym wieku, świeckich i duchownych. Po Mszy św. w kościele pw. św. Antoniego barwny korowód przeszedł ulicami Ludową, Browarną, Rondem Solidarności, Wojska Polskiego na pl. Zwycięstwa pod figurę św. Jana Pawła II, gdzie wystąpiły dzieci.

KONFERENCJA POPULARNONAUKOWA „50 LAT ENCYKLIKI «HUMANAE VITAE» BŁ. PAWŁA VI”

14 czerwca w koszalińskiej siedzibie Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” odbyła się konferencja popularnonaukowa „50 lat encykliki «*Humanae vitae*» bł. Pawła VI”. Dokument o zasadach moralnych w dziedzinie przekazywania życia ludzkiego został opublikowany 25 lipca 1968 roku i był odpowiedzią na rewolucję seksualną w świecie Zachodu. W encyklice Paweł VI wyraził zdecydowany sprzeciw wobec aborcji i antykoncepcji. Konferencję poprzedziła Msza św. w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie, przewodniczył jej bp Krzysztof Włodarczyk, który powiedział do zebranych: – Małżeństwo nie jest spółką akcyjną, w której on i ona mają po 50 procent udziałów. Małżeństwo wymaga 100-procentowego zaangażowania obu stron. W miłości „pełnej” człowiek nie ogląda się na to, co otrzyma w zamian za to, co daje. Człowiek, który kocha, przestaje widzieć granice sprawiedliwych podziałów. Hierarcha przypomniał, że życie człowieka zmierza do wieczności, nie wolno więc zapomnieć o sferze nadprzyrodzonej i skupiać się jedynie na doczesności. Konferencję poprowadził ks. dr Marek Żejmo. Dr Jolanta Próchniewicz wygłosiła referat „Rewolucja seksualna: kontekst «*Humanae vitae*»”, kolejnym prelegentem był ks. dr hab. Janusz Bujak, prof. US, który omówił recepcję encykliki *Humanae vitae*. Dr hab. Mieczysław Guzewicz wystąpił z wykładem „Encyklika «*Humanae vitae*» drogą do pełni Bożego błogosławieństwa”. Jako ostat-

nia wygłosiła referat mgr lic. Aneta Krupka „Kardynał Karol Wojtyła i krakowski komentarz do encykliki «*Humanae vitae*»”. Ks. Janusz Bujak podkreślił, jak ważna i aktualna jest nadal tematyka podjęta w encyklice: – Dzisiaj wiele osób mówi, że *Humanae vitae* było wręcz dokumentem prorockim. Papież przewidział coś, co dzisiaj się potwierdza. Sprawdziło się przekonanie, że podejście do seksualności naznaczone antykoncepcją banalizuje ją, a więc tak naprawdę banalizuje człowieka i ludzką miłość. Katastrofa demograficzna, z którą zmagamy się dzisiaj na Zachodzie, jest wynikiem m.in. nieprzyjęcia nauczania zawartego w tamtej encyklice. Dzisiaj możemy zobaczyć skutki akceptacji mentalności, przeciwko której wypowiedział się Paweł VI. Konferencję zorganizowały: Katedra Teologii Dogmatycznej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”.

SPOTKANIA SZKOLNYCH KÓŁ CARITAS DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

O tym, że warto pomagać wiedzą dobrze wolontariusze Szkolnych Kół Caritas (SKC), którzy 15 czerwca przyjechali do Koszalina na pielgrzymkę. Spotkanie rozpoczęło się Mszą św. w kościele pw. Ducha Świętego, której przewodniczył bp Krzysztof Zadarko. Hierarcha przypomniał osobę bpa Czesława Domina, któremu bliskie były dzieła miłosierdzia. Pomaganie jest procesem, który najpierw zaczyna się od dostrzeżenia osoby potrzebującej pomocy – (...) potem jest nasze przejście się tym. Następnie jest gest podejścia do człowieka, który jest biedny, a nawet może grzeszny, bo on również czeka na miłosierdzie. Potem jest ten cudowny gest objęcia, podobnie jak miłosierny ojciec z przypowieści objął swego powracającego syna, choć ten zmarnował całe swoje bogactwo. A potem następuje wielka radość – powiedział biskup. Po Eucharystii blisko 900 wolontariuszy przeszło w barwnym korowodzie pod amfiteatr, gdzie zagrał dla nich raper Arkadio, był także Bus dla Niepodległej, pokazy sprzętu straży pożarnej, policji, straży granicznej i wiele atrakcji dla najmłodszych. Podczas pielgrzymki wyróżniono i nagrodzono najbardziej aktywne SKC w konkursach na rzecz hospicjum Caritas w Darłowie pn. „Pola Nadziei” i „Zakręć się na hospicjum”. Najwięcej nakrętek już po raz drugi zebrali wolontariusze z Redła – 1175 kg. Dyrektor diecezjalnej Caritas, ks. Tomasz Roda przyznał, że bez wolontariuszy byłoby ciężko realizować cele Caritas: – Wolontariu-

sze to skarb Caritas. To armia ludzi o wrażliwych sercach, dostrzegających ludzi w potrzebie. Trudno przecenić wartość SKC, bo one misję miłości Chrystusa realizują w praktyce. Dla pielgrzymów grała schola „Tyle dobrego” pod kierunkiem ks. Arkadiusza Oslisłoka, uwielbienie flagami i animację przemarszu zapewniła Szkoła Nowej Ewangelizacji w Koszalinie.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, WOLONTARIUSZY I ICH RODZIN DO SKRZATUSZA

19 czerwca do stóp Skrzatuskiej Pani pielgrzymowały osoby niepełnosprawne wraz z rodzinami i opiekunami. W diecezjalnym sanktuarium łącznie zgromadziło się ponad 500 osób. Pielgrzymi to podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Samopomocy i domów seniora z całej diecezji. Mszy św. przewodniczył bp Zadarco, który zachęcał pielgrzymów, by okazywali bliskość w prosty sposób – przez rozmowę, wspólny posiłek, spacer. Kiedy pojawią się trudności, gdy okazywanie serca ludziom zwłaszcza nieprzychylnym jest ponad siły, trzeba wtedy wzywać pomocy Matki Bożej, która potrafiła wyprosić łaskę kochania i przebaczenia nawet wrogom. Gość specjalny pielgrzymki – ks. Tomasz Kancelarczyk, prezes Fundacji Małych Stópek i inicjator Marszów dla Życia podkreślał znaczenie przytulenia, podpowiadał niepełnosprawnym pielgrzymom, że właśnie poprzez gest przytulenia mogą wyrażać miłość do bliźniego: – Jesteście potrzebni po to, by inni dzięki waszemu przytuleniu, przytulili się do Jezusa Chrystusa. Jesteście po to by głosić Ewangelię miłości, nie tylko po to, by inni wam pomagali. Pątnicy otrzymali też przypinkę z małymi stópkami – symbolem obrońców życia. Ks. Tomasz Roda, dyrektor diecezjalnej Caritas podkreślał, że osoby niepełnosprawne mają ogromne znaczenie dla społeczeństwa, a takie pielgrzymki są okazją do przekazania im tego, że są potrzebni, że ich życie jest święte.

ŚWIĘCENIA DIAKONATU

Zgodnie z teologią katolicką diakonat jest pierwszym z trzech stopni sakramentu święceń (są to kolejno: diakonat, prezbiterat i episkopat).

Diakoni nie są powoływani, by zastępować kapłanów, ale po to, aby ich wspierać. – Bardzo potrzeba w naszej diecezji mężów, którzy widzą, co się dzieje w świecie i w Kościele; którzy odważą się pójść za głosem powołania, także w tej diecezji. Wy już wiecie, jak w tym prezbiterium jest, co jest święte i piękne, a co trzeba okryć płaszczem wstydu i milczenia. To jest Kościół umiłowany przez Jezusa Chrystusa. Nie wchodźcie do korporacji dobroczynnej, chociaż będziecie czynić wiele dobra. Słowo „sługa” nie jest metaforą, ale czasami będzie bolesną rzeczywistością. Jest rzadkie i niepopularne, bo ciągle mamona, czyli alternatywa do miłości czystej będzie was próbowała od tego odciągnąć – tymi słowami w homilii zwrócił się do kandydatów na diakonów podczas uroczystej Mszy św. bp Krzysztof Zadarko. Uroczystość odbyła się 23 czerwca w kościele Mariackim w Szczecinku. Święcenia diakonatu przyjęli: Anton Demshin, Juliusz Kisiel, Konrad Kochański, Maciej Lutyński, Marcin Łazuka, Piotr Towarnicki, Jan Wojtczak i Tomasz Żuchowski. Dla każdego z nich ten dzień był najważniejszym wydarzeniem w życiu. Uroczystą Mszę św. razem z biskupem koncelebrowało ponad 50 kapłanów z terenu naszej diecezji, w tym wykładowcy Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie. Obecne również były siostry zakonne, przedstawiciele ruchów i wspólnot oraz najbliżsi kandydatów do święceń diakonatu.

PIESZA PIELGRZYMKA ŚWIĘTYCH GÓR

23 czerwca o godzinie 12:00 w sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej i Zwycięskiej Królowej z Szensztatu na Górze Chełmskiej uroczystą Mszą św. rozpoczęła się Piesza Pielgrzymka Świętych Gór. Eucharystii przewodniczył bp Paweł Cieślik. – Maryja, jako służebnica, pokonuje wiele kilometrów tej drogi z Nazaretu do Ain Karim po to, by usługiwać Elżbiecie. Jest służebnicą Boga i ludzi – powiedział biskup w homilii. – Właśnie w dziele ewangelizacji trzeba być sługą Boga, słuchając Jego poleceń. Trzeba być także sługą ludzi, prowadząc ich do życia zgodnego z wolą Bożą. Biskup pobłogosławił pielgrzymom i posłał na 40-kilometrową trasę z zachętą do szukania okazji do służby innym, na wzór Matki Bożej, która również doświadczyła trudów pielgrzymowania. Na trasę z Koszalina do Polanowa wyruszyło w tym roku 60 pątników. Również ks. Andrzej Zaniewski, diecezjalny duszpasterz młodzieży, podkreślił wagę służby, którą podejmuje się ze

względu na innych, choćby w niesieniu krzyża czy sprzętu nagłaśniającego. To szansa na gest miłości i dla tych, którzy od lat pielgrzymują pomiędzy świętymi górami, jak i dla tych, dla których braterstwo na szlaku jest nowym doświadczeniem, bo pielgrzymują po raz pierwszy. W tym roku służba bliźniemu przejawia się również w ofercie złożonej przez uczestników w intencji powrotu do zdrowia koszalinianina Filipa Gonciarka, który walczy z białaczką. Po Mszy św. pielgrzymi wyruszyli leśnym szlakiem na trasę pielgrzymki. Pierwszy etap prowadził do Wyszewa, gdzie zatrzymali się na nocleg. Dzień zakończył się Apelem Jasnogórskim. W niedzielę już o 6:30 pielgrzymi wyruszyli w kierunku Polanowa. Wspólna droga, wspólna modlitwa, wspólne przemierzanie trasy, wzajemna pomoc – to jeden z tych elementów, który w jeszcze większym stopniu zbliżył ich do siebie i pozwolił doświadczyć wspólnotowości pielgrzymowania. Na Świętą Górę Polanowską dotarli w niedzielę około godziny 14:00, bo o godzinie 15:00 uczestniczyli we Mszy św. kaplicy Matki Bożej Bramy Niebios. Może nie jest to jedna z wielkich pielgrzymek, ale fakt, że po raz 19 mogli przejść tę trasę i doświadczyć wspólnego przeżywania radości, jest dla tych pątników najważniejszy, że jest to ich sposób, aby podziękować Bogu za miniony rok.

Źródła:

Gość Koszalińsko-Kołobrzeski (wyd. papierowe) nry 14–26/2018

Biuletyn Duszpasterski nry 4–6/2018

<http://koszalin.gosc.pl>

<http://www.diecezjakoszalin.pl>

<https://wobroniewiaryitradycji.wordpress.com>

II. KRONIKA WYDARZEŃ Z DIECEZJI

KWIECIEŃ

kwiecień

– piąte zebranie parafialnych zespołów synodalnych

1 kwietnia

– śniadanie wielkanocne dla samotnych i ubogich – Dom Miłosierdzia Bożego

- Msza św. w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku – bp Włodarczyk

4 kwietnia

- pogrzeb śp. Zbigniewa Góreckiego, Taty ks. Andrzeja Góreckiego – Sanktuarium pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku – bp Włodarczyk

5 kwietnia

- dzień skupienia dla księży proboszczów i „Modlitwa prześlągania i wynagrodzenia Jezusowi Chrystusowi, Najwyższemu i Wiecznemu Kapłanowi za odejścia Jego kapłanów ze świętej służby” – Skrzatusz
- poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę nowej Komendy Powiatowej Policji – Wałcz – bp Zadarko

5–7 kwietnia

- udział finalistów etapu diecezjalnego w finale 38. Olimpiady Teologii Katolickiej – Porszewice k. Łodzi

6–8 kwietnia

- „Spotkania Małżeńskie” – CEF
- rekolekcje dla kandydatów do bierzmowania – Ostrowiec k. Wałcza

7 kwietnia

- dzień skupienia dla księży wikariuszy – Skrzatusz – bp Dajczak i bp Włodarczyk
- Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka i pogrzeb dzieci utraconych – kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie i Cmentarz Komunalny
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie – bp Włodarczyk

7–14 kwietnia

- 74. Tydzień Miłosierdzia pod hasłem „Mocni w Duchu Świętym”

8 kwietnia

- wręczenie identyfikatorów pierwszym członkom Stowarzyszenia „Koliber” – Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „Corda” w Białogardzie

- Niedziela Bożego Miłosierdzia – święto patronalne Caritas – Koronka do Bożego Miłosierdzia na Rynku Staromiejskim w Koszalinie (wolontariusze Domu Miłosierdzia Bożego)

8–9 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Sławnie – bp Zadarko

9 kwietnia

- konferencja prasowa Fundacji Przymierze w związku z koncertem planowanym na 21 kwietnia na rzecz budowy Centrum Pielgrzymkowo-Turystycznego na Górze Chełmskiej – Filharmonia Koszalińska
- Msza św. w uroczystość Zwiastowania Pańskiego (Diecezjalny Dzień Świętości Życia pod hasłem „Święty Józef obrońca życia”), duchowa adopcja dziecka poczętego, rozpoczęcie akcji „Pielucha dla malucha” (Parafialne Zespoły Caritas) – Dom Samotnej Matki w Koszalinie – bp Włodarczyk
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie – bp Cieślik

10 kwietnia

- pielgrzymka uczniów Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Pile do Skrzatusza
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Najświętszego Zbawiciela w Ustce – bp Włodarczyk
- sakrament bierzmowania w parafii Dobrzyca – bp Cieślik

11 kwietnia

- czwarte posiedzenie Komisji ds. mediów
- sakrament bierzmowania w parafii Kobylnica – bp Włodarczyk

12 kwietnia

- Msza św. wotywna o Duchu Świętym w intencji trwającego synodu diecezjalnego – wszystkie kościoły i kaplice diecezji
- piąte posiedzenie Komisji ds. charytatywnych
- sakrament bierzmowania w parafii Karlino – bp Włodarczyk

13 kwietnia

- całonocne czuwanie młodzieżowe – Skrzatusz
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Narodzenia NMP w Białogardzie – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafiach pw. Miłosierdzia Bożego i pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku – bp Włodarczyk

13–15 kwietnia

- rekolekcje dla kandydatów do bierzmowania – Kołobrzeg–Podczele
- rekolekcje dla zespołów synodalnych – Skrzatusz
- weekendowe rekolekcje „Św. Maksymilianie, naucz nas się modlić. Modlitwa według św. Maksymiliana Marii Kolbego” – CEF

14 kwietnia

- Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka i pogrzeb dzieci utraconych – kościół Mariacki w Szczecinku i Cmentarz Komunalny
- ewangelizacja od drzwi do drzwi (Szkoła Nowej Ewangelizacji ze Słupska i ze Szczecinka) – Polanów
- Huta Ducha Świętego – kościół pw. NMP Gwiazdy Morza w Ustce
- spotkanie formacyjne dla osób konsekrowanych – kościół pw. Narodzenia NMP w Szczecinku
- 1. Diecezjalna Pielgrzymka Katechetów do Skrzatusza – bp Zadarko

15 kwietnia

- otwarcie Okna Życia Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej im. Stanisławy Leszczyńskiej służebnicy Bożej w domu Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek w Szczecinku
- 10. Niedziela Biblijna i 2. Narodowy Dzień Czytania Pisma Świętego
- zbiórka na dom Hospicyjno-Opiekuńczy im. bpa Czesława Domina w Darłowie (Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej) – cała diecezja
- rozpoczęcie działania portalu kolobrzegwiary.pl

15–16 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii Ostrowiec – bp Zadarko
- wizytacja kanoniczna parafii Barcino – bp Włodarczyk

15–21 kwietnia

- 10. Ogólnopolski Tydzień Biblijny

16 kwietnia

- sakrament bierzmowania w parafii Ustronie Morskie – bp Włodarczyk

17 kwietnia

- Msza św. w 153. rocznicę urodzin św. Urszuli Ledóchowskiej (Fundacja „Zdążyć z Miłością”) – kościół pw. św. Ignacego Loyoli w Koszalinie
- sakrament bierzmowania w parafii Siemianice – bp Cieślik

17–18 kwietnia

- pielgrzymka kleryków na Jasną Górę

18 kwietnia

- etap diecezjalny 22. Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego – Koszalin – bp Włodarczyk
- pogrzeb śp. Zygmunta Długosza, Taty ks. Mirosława Długosza – kościół pw. św. Anny w Krajence
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Józefa i pw. Miłosierdzia Bożego w Pile – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Jadwigi w Białogardzie – bp Włodarczyk

19 kwietnia

- pogrzeb śp. Zofii Bartos, Mamy ks. Andrzeja Bartosa – kościół pw. św. Jakuba w Człuchowie
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Białogardzie – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Sarbinowo – bp Cieślik

20 kwietnia

- spotkanie z grupą niemieckich wolontariuszy z z Rietberg (Caritas Gütersloh) – Archidiecezja Paderborn – Koszalin – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Miłocice – bp Włodarczyk

20–22 kwietnia

- rekolekcje dla zespołów synodalnych – CEF
- Młodzieżowe Zatrzymanie nad Słowem „Moc uzdrowienia” (Siostry Uczennice Krzyża) – Skrzatusz

- rekolekcje *YouCat life* dla młodzieży ponadgimnazjalnej – Ośrodek Caritas pw. Aniołów Stróżów w Kołobrzegu

21 kwietnia

- koncert charytatywny na rzecz budowy Centrum Pielgrzymkowo-Turystycznego na Górze Chełmskiej związany z 100. rocznicą odzyskania niepodległości – „Koncert Rzeczypospolitej Pieśni” – Filharmonia Koszalińska
- pielgrzymka dekanatu Miastko do Skrzatusza
- Szkoła Ducha Świętego – Czaplnek
- diecezjalny dzień skupienia animatorów katechezy parafialnej – CEF
- Msza św. i Finał Ligi Ministranckiej – kościół pw. NMP Królowej Polski i hala sportowa w Jastrowiu – bp Zadarko
- Msza św. i obchody jubileuszu 35-lecia Biblioteki Parafialnej w Trzciance – kościół pw. św. Jana Chrzciciela w Trzciance
- otwarcie i pobłogosławienie nowego biurowca w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Łącko – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Kłanino – bp Włodarczyk
- 4. Otwarcie Sezonu Motocyklowego Pojezierza Drawskiego – kościół pw. Chrystusa Króla w Suliszewie

21–23 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii Polanów – bp Włodarczyk

22–23 kwietnia

- wizytacja kanoniczna w parafii Sulechówko – bp Zadarko

23 kwietnia

- sakrament bierzmowania i uroczystość odpustu parafii pw. św. Wojciecha w Kołobrzegu – bp Zadarko

24 kwietnia

- spektakl charytatywny *Lalka* na rzecz szczecineckiego hospicjum w wykonaniu uczniów Prywatnego Liceum, Gimnazjum i Szkoły Podstawowej ze Szczecinka
- sakrament bierzmowania w parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Pile – bp Zadarko

- sakrament bierzmowania w parafii pw. MB Częstochowskiej w Darłowie – bp Cieślík

25 kwietnia

- 9. rocznica święceń biskupich bpa Krzysztofa Zadarka
- pielgrzymka kleryków i przełożonych WSD w intencji powołań na Górę Chełmską
- sakrament bierzmowania w parafiach Jędrzejewo i Wieleń – bp Włodarczyk

26 kwietnia

- spotkanie dla mężczyzn – Święta Góra Polanowska
- piąte posiedzenie Komisji ds. duchowieństwa
- modlitwa o uratowanie Alfiego Evansa pod pomnikiem św. Jana Pawła II – Koszalin
- sakrament bierzmowania w parafii Czarne – bp Włodarczyk

27 kwietnia

- szóste posiedzenie Komisji ds. kultu Bożego
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Zmartwychwstania Pańskiego w Drawsku Pomorskim – bp Zadarko
- konferencja nt. „Rodzino, dokąd zmierzasz?” – kawiarnia „Kawa z duszą” – bp Włodarczyk

27–29 kwietnia

- rekolekcje ze Słowem Bożym „A zasadziwszy ogród...” (Siostry Uczennice Krzyża) – Skrzatusz

28 kwietnia

- szkolenie dla kierujących ruchem drogowym podczas pielgrzymek – Szczecinek

29 kwietnia

- 6. edycja katechez dla dorosłych Kazania na Górze (7 Grzechów Głównych – Pycha) – Góra Chełmska
- niedziela synodalna w parafii pw. św. Krzysztofa w Szczecinku

29–30 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii Sieciemín – bp Zadarko

30 kwietnia

- Huta Ducha Świętego – kościół pw. Ducha Świętego w Koszalinie
- sakrament bierzmowania w parafii Sławoborze – bp Włodarczyk

30 kwietnia–3 maja

- warsztaty dla rodzin „Jak budować dobre relacje w rodzinie?” (Siostry Uczennice Krzyża) – Skrzatusz

MAJ

1 maja

- Diecezjalny Dzień Ministranta – Skrzatusz – bp Włodarczyk
- rozpoczęcie czytania Starego Testamentu w ramach inicjatywy „Każdy dzień z Biblią” (Stowarzyszenie Katolickie „Civitas Christiana” i Dzieło Biblijne im. św. Jana Pawła II)
- pogrzeb śp. ks. Stanisława Szulhaczewicza CR – kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Złocięncu
- pielgrzymka piesza z Kłosa na Górę Chełmską (Klub Inteligencji Katolickiej)

1–3 maja

- 6. Piesza Pielgrzymka „Promienista” na Górę Chełmską (pątnicy z Barwic, Gościna, Karlina, Koszalina, Słupska, Kołobrzegu, Szczecinka i Świdwina) – bp Włodarczyk

2 maja

- pogrzeb śp. Józefa Karczmarczyka, Taty ks. Witolda Karczmarczyka – kościół pw. NMP w Pile – bp Zadarko

3 maja

- Msza św. w intencji ojczyzny – kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie (bp Zadarko) i kościół Mariacki w Słupsku (bp Włodarczyk)

4 maja

- pogrzeb śp. Czesława Sławińskiego, Taty ks. Jerzego Sławińskiego – kościół pw. Matki Bożej od Wykupu Niewolników w Okonku – bp Zadarko

5–6 maja

- biblijny dzień skupienia i formacja lektorów – CEF

6–7 maja

- wizytacja kanoniczna parafii Słonowice – bp Zadarko
- wizytacja kanoniczna parafii Szczeglino – bp Włodarczyk

7 maja

- czwarte posiedzenie Komisji ds. historycznych

8 maja

- sakrament bierzmowania w parafii Kretomino – bp Włodarczyk

9 maja

- pogrzeb śp. Zofii Fąs, Mamy ks. Grzegorza Fąsa – parafia pw. św. Jakuba Apostoła w Sławianowie (diec. bydgoska) – bp Włodarczyk
- finał 9. Diecezjalnego Konkursu Wiedzy Religijnej – Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Józefa Rzemieślnika w Koszalinie – bp Zadarko

10 maja

- Msza św. wotywna o Duchu Świętym w intencji trwającego synodu diecezjalnego – wszystkie kościoły i kaplice diecezji
- spotkanie biskupów metropolii w Szczecinie – bp Zadarko

11 maja

- siódme posiedzenie Komisji głównej z udziałem przewodniczących komisji tematycznych
- Rada Pedagogiczna – WSD
- sakrament bierzmowania w parafiach Sianów i Mścice – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Antoniego w Wałczu – bp Włodarczyk

11–13 maja

- Szkoła Maryi – Dom Miłosierdzia Bożego
- rekolekcje ze słowem Bożym (o. Jose Maniparambil) – kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Duninowie
- 3. sesja Diecezjalnego Studium Formacyjnego dla Świeckich – CEF

12 maja

- 6. Diecezjalna Pielgrzymka „Żywego Różańca” do Skrzatusza „Napełnieni Duchem Świętym jak Maryja” i jubileusze 25-lecia i 50-lecia członków Żywego Różańca
- Huta Ducha Świętego – kościół pw. NMP Gwiazdy Morza w Ustce
- Szkoła Ducha Świętego (Odnowa w Duchu Świętym) – kościół pw. Świętej Rodziny w Pile
- modlitwa o pokój na Bliskim Wschodzie i w intencji mieszkających tam chrześcijan – kościół pw. św. Marcina w Kołobrzegu
- Regionalny Dzień Młodzieży i modlitwa w intencji zdrowia dla Filipa Gonciarka – kościół Mariacki w Złocieńcu
- sakrament bierzmowania w parafii Łubowo – bp Włodarczyk

12–13 maja

- wizytacja kanoniczna parafii Żukowo – bp Zadarko

13 maja

- 3. Pielgrzymka Parafialnych Zespołów Caritas – Skrzatusz

13–14 maja

- wizytacja kanoniczna parafii Warszkowo – bp Zadarko
- wizytacja kanoniczna parafii Żydowo – bp Włodarczyk

15 maja

- pogrzeb śp. ks. Jana Cychowskiego – kościół pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku

16 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. NMP Królowej Polski w Jastrowiu – bp Włodarczyk
- sakrament bierzmowania w parafii Łekno – bp Cieślik

17 maja

- sakrament bierzmowania w parafii Bobolice – bp Włodarczyk
- spotkanie z nawróconym gangsterem Calverem Alanem Amesem – Hala Widowiskowo-Sportowa w Koszalinie – bp Włodarczyk
- Rada Pedagogiczna – WSD
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Narodzenia NMP w Szczecinku – bp Zadarko

18–19 maja

- Kurs Pięćdziesiątnica (Koinonia Jan Chrzciel Oaza Błotnica) – Koszalin

18–20 maja

- rekolekcje „Z Maryją cicho, bosu, przeniknięci Duchem Świętym” (Siostry Uczennice Krzyża) – Skrzatusz
- „Weekend dla narzeczonych” – CEF
- spotkanie krajowe dla Oazy – Centralna Oaza Matka – Krościenko n. Dunajcem – bp Włodarczyk

19 maja

- święcenia prezbiteratu – kościół pw. św. Ignacego Loyoli w Koszalinie
- Msza św. i czuwanie – Wigilia Zesłania Ducha Świętego – kościół pw. Ducha Świętego w Koszalinie
- młodzieżowa „Sobota z Maryją” i całonocne czuwanie (Siostry Uczennice Krzyża) – Skrzatusz
- I Komunia Święta wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Słupsku – kościół Mariacki w Słupsku
- uroczystości odpustowe w parafii pw. Macierzyństwa NMP w Trzebiatowie (diec. szczecińsko-kamieńska) – bp Zadarko

20 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie – bp Zadarko
- koncert uwielbienia w kaplicy Domu Miłosierdzia Bożego
- koncert charytatywny na budowę pilskiego hospicjum stacjonarnego (Towarzystwo Pomocy Chorym im. Sługi Bożej Stanisławy Leszczyńskiej w Pile) – Regionalne Centrum Kultury

20–21 maja

- wizytacja kanoniczna parafii Malechowo – bp Zadarko

21 maja

- spotkanie ogólnopolskie dla księży moderatorów Ruchu Światło-Życie – bp Włodarczyk
- sakrament bierzmowania w parafii Grzmiąca – bp Cieślik

22 maja

- nabożeństwo do św. Rity z Cascii – kościół pw. Świętej Trójcy w Kretominie
- czwarte posiedzenie Komisji ds. katechizacji
- wykład ks. dra Mariusza Kołacińskiego nt.: „Statystyka – filozofia – etyka teologiczna. Współczesne zagrożenia społeczne” (Klub Inteligencji Katolickiej) – sala św. Józefa w kościele pw. Ducha Świętego w Koszalinie
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Ducha Świętego w Szczecinku – bp Włodarczyk

22–30 maja

- Nowenna do Najświętszego Sakramentu przed Uroczystością Bożego Ciała – kaplica Domu Bożego Miłosierdzia

23 maja

- sakrament bierzmowania w parafiach Cieszeniewo i Lekowo – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Jacka w Słupsku – bp Włodarczyk

24 maja

- spotkanie szkoleniowe na temat procedury rejestracji dawców szpiku w bazie DKMS – kościół pw. św. Kazimierza w Koszalinie
- 4. majówka leśników – Święta Góra Polanowska
- 50-lecie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Adama Mickiewicza w Drawsku Pomorskim – bp Włodarczyk
- sakrament bierzmowania w Rzepczynie (ośrodek salezjański) – bp Włodarczyk

25 maja

- 44. rocznica święceń biskupich biskupa seniora Tadeusza Werno
- konferencja „Żyj w wolności – relacje, które niszczą” cz. 1 – kawiarnia „Kawa z duszą” w Koszalinie
- sakrament bierzmowania w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Złocieńcu – bp Zadarko

26 maja

- 6. Diecezjalny Dzień Dziecka pod hasłem „Przyjaciele Matki Bożej” – Skrzatusz
- 1. Mistrzostwa Ministrantów Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej w Tenisie Stołowym – ośrodek MOSiR w Sławnie
- spotkanie najmłodszych Skautów Europy – Ustka
- 31. Ogólnopolska Pielgrzymka Domowego Kościoła do Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu – bp Włodarczyk

27 maja

- 6. edycja katechez dla dorosłych Kazania na Górze (7 Grzechów Głównych – Chciwość) – Góra Chełmska
- sakrament bierzmowania w parafiach Trzciniec (Salezjański Ośrodek Wychowawczy) i pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Pile – bp Włodarczyk

27–28 maja

- wizytacja kanoniczna parafii Sławsko – bp Zadarko

28 maja

- sakrament bierzmowania w parafii pw. Świętej Rodziny w Pile – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Kalisz Pomorski – bp Włodarczyk

29 maja

- szóste posiedzenie Komisji ds. charytatywnych
- Krąg Biblijny nt. „Dydaktyka «Pieśni nad Pieśniami»” – plebania przy kościele w Osiekach
- sakrament bierzmowania w parafii Śmiechów – bp Cieślik

30 maja

- sakrament bierzmowania w parafii Mielęcín – bp Włodarczyk

31 maja

- procesje – Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa – Koszalin (bp Zadarko), Słupsk (bp Włodarczyk), Kołobrzeg (bp Cieślik)

CZERWIEC

czerwiec

- szóste zebranie parafialnych zespołów synodalnych

1 czerwca

- 1. Mistrzostwa Księży i Ministrantów Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej w Kolarstwie Szosowym (Koszaliński Katedralny Klub Sportowy) – Skrzatusz – bp Zadarko
- 27. rocznica pielgrzymki św. Jana Pawła II do Koszalina
- rozpoczęcie inicjatywy Żywy Różaniec Księży w intencji powołań
- 60. rocznica powstania Instytutu Niepokalanej Matki Kościoła – Krościenko n. Dunajcem – bp Włodarczyk

1–3 czerwca

- weekend integracyjny pn. „Przyjaciele Jezusa” dla dzieci pierwszokomunijnych i rocznicowych – Ostrowiec k. Wąlcza

2 czerwca

- Msza św. z okazji 27. rocznicy poświęcenia przez św. Jana Pawła II Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej i Zwycięskiej Królowej z Szensztatu na Górze Chełmskiej i coroczne spotkanie kręgów Matki Bożej Pielgrzymującej z terenu całej diecezji – Góra Chełmska – bp Cieślak
- 3. Diecezjalna Pielgrzymka Motocyklistów do Skrzatusza – bp Włodarczyk
- dziecko w Oknie Życia – Dom Samotnej Matki w Koszalinie
- modlitwa i spotkanie Ormian mieszkających w Polsce – Święta Góra Polanowska – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Rymań – bp Włodarczyk

2–24 czerwca

- 35. Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Trzciance

3 czerwca

- niedziela synodalna w parafii pw. św. Wojciecha w Wyszewie

3–4 czerwca

- wizytacja kanoniczna parafii pw. św. Antoniego w Sławnie – bp Zadarko
- wizytacja kanoniczna parafii Biesowice – bp Włodarczyk

4 czerwca

- Msza św. za śp. Henryka Paszuka wieloletniego organisty w parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Świdwinie, ojca ks. Jana Paszuka (diec. bydgoska) i s. Elżbiety Paszuk, boromeuszki – kościół pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Świdwinie
- sakrament bierzmowania w parafii Okonek – bp Włodarczyk

5 czerwca

- sakrament bierzmowania w parafii Dygowo – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Pio w Ustce – bp Włodarczyk

6 czerwca

- sakrament bierzmowania w parafii Mirosławiec – bp Cieślik

6–7 czerwca

- „Małżeńska Szkoła Przetrwania” – spotkania z o. Adamem Szustakiem (Wspólnota św. Filipa) – kościół pw. św. Kazimierza w Koszalinie

7 czerwca

- Spotkania na Wieży (wspólnota Drobne Okruchy Miłości) – konferencja nt. depresji – wieża kołobrzesckiej bazyliki
- spotkanie wychowawców seminariów duchownych z metropolii szczecińsko-kamieńskiej – WSD

7–8 czerwca

- 379. Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski – Siedlce – bp Włodarczyk

8 czerwca

- finał 18. Wojewódzkiego Konkursu Twórczości Karola Wojtyły – Jana Pawła II (Gimnazjum Gminne im. Ireny Sendlerowej w Sianowie) – sala kina „Zorza” w Sianowie

- całonocne czuwanie młodzieżowe (Siostry Uczennice Krzyża) – Skrzatusz

8–10 czerwca

- rekolekcje dla zespołów synodalnych – CEF

9 czerwca

- Dzień Jedności i Jubileusze Grup Odnowy w Duchu Świętym – kołobrzaska bazylika
- Huta Ducha Świętego – kościół pw. NMP Gwiazdy Morza w Ustce
- dzień skupienia dla sióstr zakonnych z diecezji – Skrzatusz
- pielgrzymka Parafialnych Zespołów Caritas – Święta Góra Polanowska
- pobłogosławienie placu budowy i wmurowanie aktu erekcyjnego w fundamenty pilskiego hospicjum stacjonarnego
- nadanie imienia Ojca świętego Jana Pawła II sztandarowi Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej „Szansa” – Czarne – bp Włodarczyk
- zakończenie rocznej pracy formacyjnej Drogi Neokatechumenalnej – Słupsk – bp Włodarczyk

9–10 czerwca

- dni skupienia i szkolenie dla doradców życia rodzinnego – ośrodek wypoczynkowy „Pleśna Park”

10 czerwca

- Marsz dla Życia i Rodziny – Koszalin (bp Włodarczyk), Słupsk (bp Włodarczyk) i Piła
- 26. Bieg Papieski im. św. Jana Pawła II Domacyno–Karlino
- Msza św. w nadzwyczajnej formie rytu rzymskiego z okazji 10. rocznicy powrotu do diecezji Mszy św. w klasycznym rycie rzymskim – kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie
- Msza św. z okazji 25-lecia parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Miastku

11 czerwca

- Msza św. z okazji 2. rocznicy święceń biskupich bpa Krzysztofa Włodarczyka – Skrzatusz
- sakrament bierzmowania w parafii pw. NMP Gwiazdy Morza w Ustce – bp Włodarczyk

12 czerwca

- 30-lecie kapłaństwa księży wyświęconych w roku 1988 – kościół pw. Ducha Świętego w Koszalinie
- sakrament bierzmowania w parafii Tarnówka – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Dretyń – bp Włodarczyk

12–14 czerwca

- Zgromadzenie Dyrektorów Caritas Diecezjalnych – CEF

13 czerwca

- 400-lecie parafii w Człopie
- wprowadzenie relikwii św. Andrzeja z Montrealu do kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku – bp Włodarczyk

14 czerwca

- Msza św. i konferencja popularnonaukowa „50 lat encykliki «Humanae vitae» bł. Pawła VI” – kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Koszalinie i siedziba Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” – bp Włodarczyk
- Msza św. z okazji 60-lecia Domu Pomocy Społecznej w Bobolicach (siostry pallotynki) – plac przed budynkiem Domu Pomocy Społecznej w Bobolicach

15 czerwca

- pielgrzymka wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej pn. „Czy masz...” – parafia pw. Ducha Świętego w Koszalinie – bp Zadarko
- siódme posiedzenie Komisji ds. kultu Bożego
- Msza św. w intencji śp. ks. Pawła Rusaka (księża dekanatu Połczyn-Zdrój) – kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Popielewie
- Msza św. w intencji śp. Bogumiły Gracz, wieloletniej katechетки w parafiach białogardzkich – kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Białogardzie
- sakrament bierzmowania w parafii Biały Bór – bp Zadarko
- sakrament bierzmowania w parafii Postomino – bp Włodarczyk

15–16 czerwca

- Kurs Świadectwo (Koinonia Jan Chrzciciel Oaza Błotnica) – Koszalin

15–17 czerwca

- rekolekcje formacyjne dla katechetów – CEF

16 czerwca

- konferencja dla kobiet „Wstań przyjaciółko moja, piękna ma i przyjdź”! (Pnp 2,10) (Akademia Rozwoju Talentów i Szkoła Nowej Ewangelizacji) – sala Szkoły Nowej Ewangelizacji w Koszalinie
- 4. Odpust Kaszubski – Święta Góra Polanowska
- Msza św. pogrzebowa za śp. ks. Pawła Rusaka – kościół pw. Matki Bożej Różańcowej w Popielewie – bp Zadarko
- Msza św. i spotkanie podczas rekolekcji katechetów – CEF – bp Zadarko
- Msza św. i spotkanie z okazji wspomnienia św. Brata Alberta w Domu Bożej Opatrzności w Skotnikach – bp Włodarczyk
- zakończenie pracy rocznej Skautów Europy – Stary Kraków – bp Włodarczyk

17 czerwca

- niedziela synodalna w parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Pile
- odsłonięcie tablicy upamiętniającej ks. Jana Lisa obok ronda jego imienia – Szczecinek
- uroczystości diecezjalne w sanktuarium Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej w Rokitnie (diecezja zielonogórsko-gorzowska) – bp Zadarko
- 25-lecie parafii Borne Sulinowo – bp Włodarczyk
- 910-rocznica powstania parafii Biała – bp Włodarczyk

18 czerwca

- szóste posiedzenie Komisji ds. duchowieństwa
- sakrament bierzmowania w parafii pw. św. Matki Teresy z Kalkuty w Koszalinie – bp Włodarczyk

19 czerwca

- Diecezjalna Pielgrzymka Osób Niepełnosprawnych, Wolontariuszy i ich Rodzin do Skrzatusza – bp Zadarko
- czwarte posiedzenie Komisji ds. duszpasterstwa i nowej ewangelizacji

19–20 czerwca

- rekolekcje pod hasłem „Trzeźwość egzaminem z wolności” dla osób z grup AA, ich rodzin, bliskich, przyjaciół i członków Ruchu Trzeźwości oraz wolontariuszy – CEF

22 czerwca

- Msza św. z okazji 60-lecia istnienia Zakładu Karnego w Czarnem k. Szczecinka – kościół w Czarnem – bp Włodarczyk

22–28 czerwca

- Oaza Dzieci Bożych stopnia I dla uczniów po kl. III szkoły podstawowej – Połczyn-Zdrój

23 czerwca

- święcenia diakonatu – kościół pw. Narodzenia NMP w Szczecinku – bp Zadarko
- konferencja dla mężczyzn „Powołani do męstwa” (Szkoła Nowej Ewangelizacji i Fundacja SMS z Nieba) – sala Szkoły Nowej Ewangelizacji w Koszalinie
- 1050. rocznica powstania biskupstwa w Poznaniu – bp Włodarczyk

23–24 czerwca

- 19. Piesza Pielgrzymka Świętych Gór Góra Chełmska–Święta Góra Polanowska – bp Cieślik
- dzień skupienia dla członków Rodziny Przyjaciół Seminarium Koszalińskiego – WSD

24 czerwca

- 6. edycja katechez dla dorosłych Kazania na Górze (7 Grzechów Głównych – Nieczystość) – Góra Chełmska
- Msza św. na rozpoczęcie sezonu turystycznego – kościół w Dąbkach – bp Zadarko
- Msza św. na zakończenie Pielgrzymki Świętych Gór Góra Chełmska–Góra Polanowska – Święta Góra Polanowska – bp Zadarko
- 125-lecie kościoła w Radolinie, parafia Biała – bp Włodarczyk
- koncert uwielbienia – kawiarnia „Kawa z duszą” w Koszalinie

25–27 czerwca

- pielgrzymka kleryków seminarium Pomorskim Szlakiem św. Jakuba z Gdańska do Sanktuarium Matki Bożej Królowej Kaszub w Sianowie

25–28 czerwca

- rekolekcje kapłańskie – CEF

27 czerwca

- ewangelizacja Pustynia Miast (młodzież i salezianie) – Czarne
- odpust w parafii pw. MB Nieustającej Pomocy w Świdwinie – bp Włodarczyk

28 czerwca

- 46. rocznica utworzenia diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej
- koncert finałowy 3. Zachodniopomorskich Warsztatów Chóralnych – Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu

28 czerwca–4 lipca

- Oaza Dzieci Bożych stopnia I dla uczniów po kl. III szkoły podstawowej – Połczyn-Zdrój

29 czerwca

- pobłogosławienie dzwonów i organów w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Darskowie – bp Zadarko
- konferencja nt. „Żyj w wolności. Relacje, które niszczą” cz. 2 – kawiarnia „Kawa z duszą” w Koszalinie

30 czerwca

- otwarcie oazowych ścieżek Droga Nowego Człowieka – Krościenko n. Dunajcem – bp Włodarczyk

30 czerwca–4 lipca

- 81. Ogólnopolska Pielgrzymka Nauczycieli i Wychowawców na Jasną Górę pod hasłem „W służbie Bogu i ojczyźnie”

30 czerwca–7 lipca

- 9. Diecezjalna Pielgrzymka Rowerowa na Jasną Górę pod hasłem „Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym”

III. KRONIKA ŻAŁOBNA

KS. STANISŁAW SZULHACZEWICZ CR (1934–2018)

Przekroczył próg wieczności

28 kwietnia 2018 r. w Złocieńcu przekroczył próg wieczności Stanisław Szulhaczewicz, kapłan Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców. Urodził się 26 kwietnia 1932 r. we wsi Biała Waka, na Wileńszczyźnie. Był synem Kazimierza i Jadwigi Zacharowicz. Ochrzczony został w dniu urodzenia. W rodzinnych stronach przyjął Pierwszą Komunię Świętą i chodził do litewsko-rosyjskiej szkoły. Jako tak zwany repatriant zamieszkał z rodzicami w Gdańsku–Wrzeszczu, gdzie kontynuował naukę i przyjął sakrament bierzmowania w 1946 r. Po ukończeniu kilku klas szkoły średniej poczuł powołanie zakonne.

1 lipca 1950 r. przybył do krakowskich zmartwychwstańców. Postulat odbywał w Krakowie przy ul. Batorego. Nowicjat zaczął przy ul. Szkolnej, a ukończył w Bartnikach. Pierwsze śluby zakonne złożył 15 sierpnia 1951 r. Studiował w naszym poznańskim alumnacie, a ukończył w Krakowie. Tonsurę miał 3 listopada 1955 r., po ślubach wieczystych 15 sierpnia 1955 r. Święcenia niższe przyjął 11 listopada 1956 r. i 12 listopada 1957 r., subdiakonat 15 marca 1958 r., diakonat 14 czerwca i kapłaństwo 17 czerwca 1958 r. Był katechetą i socjuszem mistrza nowicjatu w Bartnikach 1958–1961 i 1964–1966. Dopiero w tym czasie przygotował się i zdał maturę eksternistyczną, by w latach 1961/1964 studiować na KUL-u teologię moralną i uzyskać stopień naukowy. W latach 1966–1971 był ojcem duchownym w Poznańskim Niższym Seminarium Duchownym przy ul. Dąbrówki.

Od 20 listopada 1971 r. pracował w Wiedniu i był kapłanem szpitala. W latach 1977–1980 był przełożonym przy Rennwegu, a w 1983–1986 na Kahlenbergu. 15 listopada 1986 r. został proboszczem parafii pw. Ducha Świętego w Prellenkirchen i pełnił też obowiązki promagistra nowicjatu niemieckiego (do 1989 r.). Od 1 września 1990 r. obsługiwał też parafię pw. Trójcy Świętej w Deutsch–Haslaw. 1 września 1993 r. został proboszczem parafii pw. NMP w Unna–Massen, koło Rudersdorfu, a od 1 września 1998 r. parafii maryjnej w Steinwiesen. Później krótko pomagał Misji Katolickiej w Nurnberg (od 2008 r.), następnie był mistrzem nowicjatu niemieckiego i pomagał w Castrop–Rauxel. W 2011 r. został przeniesiony do kraju i pomagał w Krokowej, a od 2013 r. w Złocieńcu, gdzie dosyć szybko

tracił siły, chorował i zmarł dwa dni po rocznicy urodzin. Był człowiekiem pracowitym i posłusznym. Odznaczał się też wielkim zamiłowaniem do języków obcych, zwłaszcza romańskich.

Opracował ks. Bolesław Micewski CR

**Kazanie wygłoszone podczas Mszy Świętej pogrzebowej
śp. ks. Stanisława Szulhaczewicza CR przez ks. Stefana Dudę CR,
Złocieniec, 1 maja 2018 r.**

1. Słowo Boże, które jest wplecione w dzisiejszą mszę pochodzi z liturgii ostatniej niedzieli wielkanocnej. Okres ten cały jest świętowaniem odchodzenia Jezusa Zmartwychwstałego z tego świata i Jego przychodzenia. Najpierw w liturgii, a później także w realiach naszego życia, związanych z naszą śmiercią biologiczną. Tak pomyślałem, że zmartwychwstańcom jest dobrze umierać właśnie w tym okresie, jest wyrazem szczególnej bliskości Jezusa Zmartwychwstałego jak w naszym życiu, tak i w śmierci. Czy mam rację, nie wiem.

Przypomnijmy wypowiedź Jezusa z dzisiejszej Ewangelii wygłoszoną pierwotnie przez Niego w Wieczerniku w wieczór pożegnalny: „Niech się nie trwoży serce wasze ani lęka. W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Idę przygotować wam miejsce. A później przyjdę i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie ja jestem. Gdzie żyję i króluję z Bogiem Ojcem i Duchem Świętym na wieki wieków”.

Właśnie ten moment przyszedł na ks. Stanisława, i przyszedł Jezus i zabrał go do siebie. Zabrał go w sobotę w godzinach porannych. A dziś nazajutrz po niedzieli my gromadzimy się w tej świątyni z jego doczesnym domem, który był mu mieszkaniem przez 86 lat, aby włączyć go w tajemnice ołtarza, którym służył przez całe życie, aby ucieszyć się z jego życia i podziękować za nie Zbawicielowi.

2. Po tych wstępnych stwierdzeniach przejdźmy do wspomnień, bo już nie będzie drugiej takiej okazji, tym bardziej, że rodzice jego już dawno nie żyją, jak i samotny brat. Pozostała siostra, której wyrażamy współczucie z okazji odejścia kochanego i szanowanego brata księdza.

Nasz kochany Staszko urodził się na Ziemi Wileńskiej jakieś 16 km od Wilna, w domu rodziców pracujących na niedużym gospodarstwie rolnym w miejscowości zwanej Białą Waką. Rodzice bardzo bogobojni, można by ich porównać z rodzicami św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

Stasia ochrzczono podobno już w dniu jego urodzin, nic dziwnego, że także od samego początku był dzieckiem bogobojnym. Był to rok 1932. W domu rodzinnym w Białej Wacie pod Wilnem spędził dzieciństwo i lata szkoły podstawowej. W dzieciństwie był ministrantem i myślał już o kapłaństwie. Ktoś z rodziny wspomina, że jego ojciec zanim zdecydował się na małżeństwo, 2 lata spędził u kamedułów. Ten fakt wycisnął na nim mocne piętno, skoro sam sporządził sobie już w Polsce trumnę z nieheblowanych desek i w niej się kazał pochować (wspomina kuzynka Stasia).

Wiadomo, przyszły lata II wojny światowej. Przez jego miejscowość przechodziła linia frontu, dom rodzinny uległ spaleni, odbudowano prowinorokę, a później repatriacja na Zachód. Rok 1945 – kilkutygodniowy przewóz z całym „dobytkiem” na Zachód, do Polski, do Gdańska. Trafił wraz z rodzicami do naszej parafii, na poddasze przy al. Wojska Polskiego. Dalsze życie potoczyło się jak wszystkim rodakom w podobnej sytuacji, w dobie zaprogramowanego socjalizmu. W Gdańsku Stanisław kończył gimnazjum do małej matury, by z kolei udać się za radą o. Śliwińskiego, proboszcza, do Krakowa, do nowicjatu księży zmartwychwstańców. Dalszy ciąg życia Staszka był jak wszystkich jego kolegów, najpierw kleryków, a później kapłanów: nowicjat w Krakowie, alumnat w Poznaniu, święcenia w Krakowie z rąk ks. biskupa sufragana tarnowskiego Karola Pękali 17 czerwca 1958 r. Dalszy ciąg pracy kapłańskiej jak każdego zmartwychwstańca, trudno kreślić szczegółową drogę 60-letniej pracy kapłańskiej, tym bardziej, że była bardzo różnorodna i znana każdemu z nas.

Warto wyróżnić w tej drodze jego współpracę w dziele formacji młodzieży zakonnej z ks. magistrem Przybyłowiczem, dorobienie matury państwowej drogą korespondencyjną obok pracy parafialnej w Radziwiłowie, zaliczenia studiów licencyjackich na KUL-u z dziedziny duchowości naszych założycieli.

3. Czy można by pokusić się i naszkicować jakieś rysy jego charakteru? Człowiek niesłychanej pracowitości, nie zmarnował żadnej chwili na próżnowanie. Zawsze się czymś zajmował poza obowiązkami wyznaczonymi przez przełożonych. Tę pracowitość wyniósł z domu rodzinnego. Wystarczy wspomnieć, że w nowicjacie ktoś zauważył, jak ręcznie przepisał cały mszałik benedyktyński.

Przez całe życie pasją jego była nauka języków obcych – dobrze opłacał francuski i niemiecki. Nic dziwnego, że przełożeni wysyłali go na placówki, gdzie ten język był konieczny – stąd długi jego pobyt w Wied-

niu i Niemczech (nasze placówki w Wiedniu – parafia w Prellenkirchen i w Niemczech).

I tu trzeba dodać jego dyspozycyjność wobec przełożonych zakonnych, nigdy nie sprawiał im trudności, mimo zmiennych sytuacji, zawsze był dyspozycyjny. Ktoś wspomina także jego muzykalność, choć nie była wielkiej klasy, ale jednak lubił grać np. na akordeonie i fisharmonii.

4. Matka Boża Opiekunka Rodzin. Idąc wczoraj do waszej świątyni trudno nie zwrócić uwagi na znakomity baner ze św. Stanisławem Kostką i tym wezwaniem: „Patronie trudnych dróg życia chrześcijańskiego i całej młodzieży Polskiej, św. Stanisławie – módl się za nami”. W tej postaci św. patrona ojczyzny z dawnych czasów, od razu widziałbym ks. Stanisława Szulhaczewicza, którego pogrzeb sprawujemy. A gdyby spodobało się Bogu waszą piękną świątynię uznać za swoje sanktuarium, sanktuarium Matki Bożej Opiekunki Rodzin trudnych naszych czasów, przydałby się także lokalny święty patron tego miejsca, z którego Pan powołał go do życia wiecznego. A więc nie zapominajcie modlić się o to do Chrystusa Zmartwychwstałego, o tę łaskę Jego działania.

A my kończąc to rozważanie gorąco dziękujemy naszemu Panu Zmartwychwstałemu za dar życia ks. Stanisława, za jego powołanie do Zgromadzenia Chrystusa Zmartwychwstałego, za jego przykład i poświęcenie, za jego pracowitość i pobożność. Panie Zmartwychwstały, przyjmij go do grona wybitnych zmartwychwstańców po tamtej stronie życia, gdzie Ty żyjesz i Królujesz jako nasz Pan na wieki wieków. Amen.

KS. JAN CYCHOWSKI (1962–2018)

Jan Cychowski, syn Józefa (Cyc) i Anny z d. Demko, urodził się 22 lutego 1962 r. w Ogartowie k. Połczyna-Zdroju. Miał dwie siostry i dwóch braci. Rodzice prowadzili dobrze prosperujące gospodarstwo rolne. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Połczynie-Zdroju. Po jej ukończeniu, dalszą naukę podjął w Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Świdwinie. Po zdaniu egzaminu dojrzałości, w 1982 r., zwrócił się o przyjęcie do Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie. Studia rozpoczął w Gościkowie-Paradyżu. Z powodu braku miejsc w Paradyżu studia filozoficzne ukończył w Wyższym Prymasowskim Seminarium Duchownym w Gnieźnie. Studia teologiczne kontynuował

już w Koszalinie w nowo erygowanym seminarium. Podczas studiów seminaryjnych na życzenie bpa Ignacego Jeża zmienił nazwisko z Cyc na Cychowski. Po dwóch latach przełożeni seminaryjni skierowali go na roczną praktykę do parafii pw. Przemienienia Pańskiego we Wrzosowie. Ówczesny proboszcz, ks. Józef Słowik, wystawił mu pozytywną opinię. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bpa Ignacego Jeża w kołobrzesckiej bazylice 28 maja 1989 r. W miesiącach wakacyjnych skierowano go na krótkie zastępstwa do trzech parafii: pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wierzchucinie; pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu i pw. Wniebowzięcia NMP w Chrzastowie. Posługę wikariuszowską pełnił w latach 1989–2001 w następujących parafiach: pw. św. Marii Magdaleny w Ugoszczy (1989–1991), pw. św. Stefana w Barwicach (1991–1994), pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku (1994–1996), pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu (1996–1999) i pw. św. Antoniego w Sławnie (1999–2001).

Biskup Marian Gołębiowski skierował go jako proboszcza do parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bruszkowie Wielkim. Tam posługiwał do 2011 r., kiedy został przeniesiony do parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku.

Ks. Jan Cychowski pełnił funkcję wicedziekana, następnie dziekana Dekanatu Ustka. W dekanacie miasteczkim początkowo pełnił posługę dekanalnego ojca duchownego, a ostatnio dziekana.

Zmarł po ciężkiej chorobie 11 maja 2018 r. na plebanii w Miastku. Uroczystościom pogrzebowym w kościele parafialnym 15 maja przewodniczył bp Edward Dajczak. Kazanie wygłosił kolega kursowy zmarłego – ks. Ryszard Dawidowski, proboszcz parafii pw. św. Jakuba w Szwecji. Ciało zostało złożone zgodnie z życzeniem ks. J. Cychowskiego na miejscowym cmentarzu, wśród swoich parafian.

Opracował ks. dr Tadeusz Ceynowa

**Homilia wygłoszona podczas Mszy Świętej pogrzebowej
śp. ks. Jana Cychowskiego przez ks. Ryszarda Dawidowskiego,
Miastko, 15 maja 2018 r. – fragmenty**

Ekscelencjo, księżu biskupie, współbracia w Chrystusowym kapłaństwie, pogrążona w żałobie rodzino, parafianie, wszyscy wierni zgromadzeni w tej świątyni.

Drogi kolego Jasiu! Równe trzy tygodnie temu spotkaliśmy się po raz ostatni w kaplicy u Ciebie na plebanii. Gdy zobaczyłem, co stało się stało z Twoimi czarnymi włosami, które teraz były całkiem siwe, to zakręciła mi się łza w oku. Z trudem odprawiałeś Mszę Świętą, podtrzymywany przez Zdzisława Kobiec, który był z Tobą w tych trudnych dla Ciebie chwilach.

Wyraziłeś wtedy wielkie pragnienie, aby spotkać się na zjeździe kursowym z kolegami z roku 28 maja 2018 r. Jednak nie tak się stało jak pragnąłeś. Parafrazując słowa św. Jana Pawła II wypowiedziane przed śmiercią do młodzieży: „To ja was szukałem, a teraz wy przysłiszcie do mnie”, można powiedzieć: Ty chciałeś spotkać się z nami i pożegnać, ale to my dzisiaj przyjechaliśmy do Ciebie, aby odprowadzić Twoje schorowane ciało na miejsce wiecznego odpoczynku.

W seminarium byłeś jako czwarty w dzienniku, dzisiaj jesteś pierwszy, którego Pan Bóg powołał z naszego kursu. Razem zdawaliśmy egzaminy, jedne lepiej, inne gorzej, tych drugich było chyba więcej, ale najważniejszym egzaminem jest życie, a Ty go zdałeś celująco, czyli najlepiej jak można.

Niecałe dwa i pół roku temu głosiłem u Ciebie w parafii rekolekcje adwentowe, dużo wtedy rozmawialiśmy o naszym życiu, wspominaliśmy seminarium, chodziliśmy po mszach na spacer. Wtedy powiedziałaś mi też, że musisz zrobić badania, bo już czułeś, że coś dzieje się niedobrego z Twoim organizmem. Nikt z nas wtedy nie myślał, że to będzie śmiertelna choroba. Dwa lata temu byliśmy całym rocznikiem u Ciebie na corocznym spotkaniu. Ugościłeś nas bardzo serdecznie, jak to miałeś w zwyczaju. Jednak Twój wygląd zdradzał, że trawi Cię jakaś choroba. Bardzo szybko zaczęła ona postępować. Mężnie i cierpliwie znosiłeś ten krzyż. Już w dniu swojej I Komunii Świętej ukochałeś krzyż i byłeś mu wierny do końca. Nawet gdy trzymałeś różaniec, to z godnością wpatrywałeś się w krzyżyk. Gdy pracowaliśmy razem w Kołobrzegu, to wchodząc na wikariatkę, można było wyczuć zapach, który rozchodził się z Twojego mieszkania. Lubieś ład i porządek.

Byłeś kapłanem rozmodlonym na swoim klęczniku w sypialni, odpowiedzialnym, poukładanym i nade wszystko kochającym Eucharystię. Gdy już nie mogłeś odprawiać Jej w normalny sposób, to na siedząco modliłeś się i rozdzielałeś Chrystusa Eucharystycznego swoim wiernym. Byłeś dobrym kapłanem, ale również dobrym człowiekiem, serdecznym, gościnnym, otwartym na innych, umiejącym słuchać i zawsze uśmiechniętym.

Jasiu, lubiłeś piątki i to właśnie w piątek byli przy Tobie księża wikariusze i najbliższa rodzina. Gdy chcieli odmawiać dziesiątkę różańca, powiedziałeś wtedy resztkami sił, że to za długo, odmówmy *Pod Twoją Obronę*. I oddając się w ręce Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych, patronki tej parafii, oddałeś Bogu swoje życie.

Miastko odprowadza dzisiaj na cmentarz człowieka o wielkim sercu i wspaniałego kapłana. Proszę Was bardzo, nie zapomnijcie o swoim proboszczu, który razem z Wami cierpiał i umierał. Chciałbym być takim księdzem, jak Ty Jasiu. Spoczywaj w pokoju.

Pożegnanie śp. ks. Jana Cychowskiego przez Witolda Zajsta, sekretarza rady parafialnej parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku, 15 maja 2018 r.

Drogi Księżu Biskupie, Czcigodni Księża, Parafianie i Goście!

Jako sekretarz rady parafialnej i bliski współpracownik śp. księdza Jana Cychowskiego, chciałbym pożegnać w imieniu wszystkich parafian, całej społeczności – naszego Proboszcza i Dziekana miastecckiego dekanatu.

Kochany, Przewielebny księżu Janie – dziękujemy Ci za wkład, zaangażowanie i poświęcenie dla dobra Kościoła jako wspólnoty, dla dekanatu, dla naszej parafii, dla nas wszystkich. Byłeś dla nas kimś wyjątkowym i nawet nie wiesz jak bardzo (Hmm, jesteś już po drugiej stronie życia, więc, jednak pewnie już to wiesz). Zwykły, a tak niezwykły, skromny, a tak wielki człowiek.

Uśmiechnięty i życzliwy Jan. Każde cierpienie ma głębszy sens, a tym bardziej dla duchownego. Jaki sens miało Twoje cierpienie, w którym wszyscy uczestniczyliśmy? Tego jeszcze dzisiaj tutaj na ziemi nie wiemy... ale wiemy jedno, że to cierpienie nas jeszcze bardziej zjednoczyło, że dziś tutaj jesteśmy i że będziemy się za Ciebie modlić.

Pamiętasz, Janie, jak jeszcze dokładnie rok temu świętowaliśmy 100-lecie parafii, którą miałeś zaszczyt kierować? A dzisiaj żegnamy Cię – jako naszego proboszcza 100-lecia. Polska ma Prymasa Tysiąclecia, który w naszej Ojczyźnie przeżywał w 1966 r. Tysiąclecie Chrztu, a my **mamy Proboszcza Stulecia**, i tym samym na zawsze wpisujesz się w naszą drogę wiary.

Drogi Janie, cała parafia, dekanat miasteczki, cała społeczność żegna Cię w głębokim smutku i żalu ze łzami w oczach, ale wierzymy, że dzisiaj nasze wspólne modlitwy otworzą nam jeszcze bardziej serca i umysły dla naszej wspólnoty. Widzieliśmy tak mocną Twoją wiarę, Ty się nie bałeś śmierci. Do samego końca, do ostatniej chwili, zostałeś między nami na plebanii. Zostajesz też z nami na tym pagórku cmentarnym, gdzie będziesz oczekiwał na zmartwychwstanie.

Stąd widać całe Twoje Miastko, stąd będziesz na nas spoglądał, a my będziemy wiedzieli, że tu jesteś. Urodziłeś się na ziemi połczyńskiej, gdzie nie tak dawno temu żegnaliśmy Twoją Mamę, ale stałeś się nasz. Zostajesz swój wśród swoich.

Dziękujemy Ci za to, że zostajesz z nami, pośród tych, których doprowadziłeś do wieczności na tym cmentarzu i pośród naszych bliskich, których chowamy tutaj od przybycia na tę ziemię po wojnie.

Prosimy Cię, Kochany Proboszczu, pozdrów od nas ks. generała, ks. Jana Karnickiego, którzy są też pochowani na tym cmentarzu, pozdrów naszych bliskich: rodziców, rodzeństwo, wszystkich parafian, którzy są tam – w wieczności. Niech to miejsce Twojego spoczynku w miasteczkiej ziemi przyniesie Ci ukojenie i daje możliwość ciągłych spotkań z wiernymi przy grobie – jak tylko będziesz miał czas, bo przecież „tam u góry” też będzie wiele obowiązków.

Będziemy Ciebie pamiętać jako osobę zawsze ciepłą, oddaną Bogu i wiernym.

Do zobaczenia kiedyś tam w Domu Ojca... Do zobaczenia księżę Janie, do zobaczenia Janie, do zobaczenia Przyjacielu!

Widzimy jak się uśmiechasz do nas, ten uśmiech towarzyszył Ci do końca i tak jak miłość jest potężniejszy aniżeli śmierć. Niech przebywanie z Bogiem będzie dla Ciebie nagrodą. Do zobaczenia w Domu Ojca.

Dziękuję Księdzu Biskupowi Edwardowi – Pasterzowi naszej diecezji, Księżom Biskupom, którzy łączą się z nami duchowo, Wszystkim Księżom tutaj obecnym i modlącym się wczoraj o 20:00. Dziękuję współpracownikom świeckim, delegacjom, gościom, parafianom, wszystkim mieszkańcom Miastka i okolic. Dziękuję za przybycie, za modlitwę, za towarzyszenie w ostatniej drodze Księdza proboszcza i dziekana Jana.

Dziękuję. Szczęść Boże!

Pożegnanie śp. ks. Jana Cychowskiego przez Romana Ramiona, burmistrza Miastka, 15 maja 2018 r.

Ekscelencjo, Czcigodni Księża, Droga Rodzino Zmarłego Księdza, mieszkańcy Gminy Miastko, wszyscy uczestnicy uroczystości pogrzebowej!

Bywają takie chwile, kiedy człowiek nie wie, co powiedzieć. Kiedy zwyczajnie brak słów, na to, by opisać, co się czuje. Zebraliśmy się, aby przepełnieni głębokim żalem towarzyszyć w ostatniej drodze Księdzu Dziekanowi Janowi Cychowskiemu.

Pragnę w imieniu mieszkańców Gminy Miastko, Radnego Sejmiku Województwa Pomorskiego, Wicestarosty Powiatu Bytowskiego, władz naszej gminy oraz w imieniu własnym, pożegnać księdza Jana Cychowskiego, proboszcza parafii pw. Najświętszej Marii Panny Wspomożenia Wiernych w Miastku. Każde rozstanie jest trudno zaakceptować. W takiej chwili człowiek jest bezradny, jak pisał Bruno Schulz: „Człowiek umiera niegotowy i niewykończony, w przypadkowym punkcie czasu i przestrzeni, bez zamknięcia rachunków, nie dobiegłszy do żadnej mety, w połowie zdania niejako...”. Ksiądz Jan miał tyle planów na przyszłość. Tytu rzeczy nie zdążył jeszcze zrealizować.

Kiedy patrzę na wasze twarze zalane łzami, serca przepełnione smutkiem, kiedy widzę wasz ból, mnie także przepełnia gorzka rozstania. Żegnamy dziś człowieka wyjątkowego dla naszego miasta. Ksiądz Jan był człowiekiem, który współtworzył wizerunek naszej miejscowości. Tu żył i realizował swoje plany związane z parafią, a które były ściśle związane z wizerunkiem Miastka. Odszedł od nas Ksiądz, który poprzez przykładowe pełnienie swoich obowiązków duszpasterskich, dał wspaniałe świadectwo świadomego i odpowiedzialnego postępowania zgodnie z wyznawanym przez siebie systemem wartości. Ewangelia była obecna nie tylko w homiliach i kazaniach, ale w życzliwości, z jaką Ksiądz proboszcz traktował każdego człowieka, we wrażliwości na problemy społeczne i stałej gotowości niesienia pomocy potrzebującym. Tu z księdzem Janem wspólnie dbaliśmy o tych samych ludzi. Ksiądz Jan o swoich parafian, ja o mieszkańców naszej gminy. Na tej płaszczyźnie wielokrotnie prowadziliśmy rozmowy, efektem których zawsze było wspólne dobro człowieka i dla człowieka. Dlatego współpraca z Księdzem proboszczem była dla mnie niezwykle cennym doświadczeniem.

Pelen pomysłów i planów na przyszłość, podjął się w ubiegłym roku organizacji jubileuszu 100-lecia parafii. Efekt wysiłków naszego proboszcza Jana, praca ponad siły, żelazna wola oraz entuzjazm, który udzielał się wszystkim parafianom, ale nie tylko, jest dzisiaj widoczny. Mogę tu śmiało powiedzieć, że ksiądz Jan dał dowód, że silna wiara góry przenosi. Swoim przykładem pokazywał, że to, czego oczekiwał, było możliwe do realizacji. Również podczas swojej ostatniej misji pozostał do końca sobą – pośród nas, parafian, mieszkańców Miastka.

Pozwolę sobie na wspomnienie mojej pierwszej rozmowy z księdzem proboszczem Janem. Było to tuż przed 1 sierpnia 2011 r. a więc przed dniem objęcia funkcji proboszcza tejże parafii. Zadzwoiłem do niego, by wyrazić swoją radość z jego przybycia do Miastka i zaprosić do współpracy oraz wzajemnego poznania się. W słuchawce usłyszałem ciepły, stonowany głos księdza Jana, który z właściwym sobie spokojem odpowiedział: „Właśnie jestem w drodze do Miastka”. Od tego dnia nasze kontakty zawsze były serdeczne, otwarte i ciepłe. Bo taki właśnie był ksiądz Jan. Posiadanie w swojej społeczności tak wspańskiego księdza, świetnie rozumiejącego ludzkie potrzeby i słabości, było dla naszego miasta prawdziwym skarbem. Któż z nas nie korzystał z jego cennych wskazówek? Ileż to razy mogliśmy liczyć na jego ciepłe słowo w momentach, kiedy najbardziej tego potrzebowaliśmy. On, jak mało kto, umiał słuchać drugiego człowieka, przeżywać wraz z nim jego troski i obawy. W swoim rozmówcy zawsze starał się dostrzegać to, co najlepsze. Dlatego księdza Jana uważałem zawsze za kogoś bardzo bliskiego. Razem odbyliśmy wiele spotkań, przeprowadziliśmy wiele rozmów, na różne tematy.

Za to wszystko dziękuję Ci Księżu Janie. Dziękuję Ci za Twoją kapłańską posługę i aktywność społeczną. Pokazał nam Ksiądz jak żyć, kochając ludzi, bo jak wielokrotnie Ksiądz podkreślał, we wspólnocie opartej na miłości można zrobić wiele. Dlatego wiem, że tą miłością zaszczerpieni, będziemy postać księdza Jana skrzętnie przechowywać w swoich sercach. Pozostanie nam w pamięci jego obraz, gesty, słowa. Pamięć o księdzu Janie na pewno nie zginie. Bardzo ważne dla nas jest to, że pozostaje wśród nas. I przez to, że będzie spoczywał na miasteczkim cmentarzu, wpisuje się w historię Miastka, a pamięć o nim będzie wiecznie żywa. Jesteśmy mu to winni. Jesteśmy mu wdzięczni za pracę i trud, jaki wkładał w to, abyśmy rozwijali się duchowo.

Ksiądz Jan był nam wszystkim tu obecnym, szczególnie bliski. Mówiąc słowami ks. Józefa Tischnera: „w momencie śmierci bliskiego

uderza człowieka świadomość niczym niedającej się zapelnąć pustki”. Tę pustkę w sercu odczuwać będziemy jeszcze bardzo długo.

W imieniu władz samorządowych wszystkich szczebli, w imieniu mieszkańców całej gminy oraz swoim własnym składam najszczersze kondolencje rodzinie, bliskim współpracownikom Księdza dziekana, członkom Rady Parafialnej oraz wszystkim parafianom.

Proszę przyjmując gorące wyrazy współczucia. Łączymy się z Wami w bólu i cierpieniu w tej smutnej chwili.

KS. PAWEŁ RUSAK (1971–2018)

Paweł Rusak, syn Jana i Stanisławy z d. Antończak, urodził się 21 czerwca 1971 r. w Sieradzu. Edukację rozpoczął w Szkole Podstawowej nr 4 w Sieradzu. Po jej ukończeniu podjął naukę w Liceum Zawodowym w Sieradzu. Po zdanym egzaminie dojrzałości w 1990 r. został przyjęty do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. W trakcie V roku przerwał studia w seminarium włocławskim. W 1996 r. zwrócił się o przyjęcie do Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie. Najpierw skierowano go na roczną praktykę do Bursy pw. św. Stanisława Kostki w Szczecinku. Po jej pomyślnym zakończeniu kontynuował dalsze studia w Koszalinie od V roku. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk bpa Tadeusza Werno 22 maja 1999 r. w bazylice kołobrzeskiej.

W ramach pomocy duszpasterskiej po święceniach został skierowany do następujących parafii: pw. Niepokalanego Serca NMP w Trzebielinie; pw. Niepokalanego Serca NMP w Bukowie i pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku. Jako wikariusz pełnił posługę duszpasterską w latach 1999–2015 w następujących parafiach: pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bruszkowie Wielkim (1999–2001), pw. Matki Bożej Królowej Polski w Kaliszu Pomorskim (2001–2007), pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Koszalinie (2007–2008), pw. św. Marcina w Koszalinie – wojskowo-cywilna (2008–2012) i pw. św. Mikołaja w Wałczu (2012–2015). Biskup diecezjalny Edward Dajczak zamianował go 21 lutego 2015 r. proboszczem parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Popielewie.

Zmarł w dramatycznych okolicznościach 13 czerwca 2018 r. w Popielewie. W sobotę 16 czerwca odbyły się uroczystości pogrzebowe pod przewodnictwem bpa Krzysztofa Zadarki w popielewskim kościele. Kazanie wygłosił ks. Tomasz Staszkiwicz. Stamtąd ciało

przewieziono do Sieradza. Tam, 19 czerwca 2018 r., kontynuowano uroczystości pogrzebowe w kościele pw. św. Urszuli Ledóchowskiej. Kazanie wygłosił ks. Krzysztof Stefan. Po Mszy św. ciało złożono na cmentarzu w Sieradzu.

Opracował ks. dr Tadeusz Ceynowa

**Kazanie wygłoszone podczas Mszy Świętej pogrzebowej
śp. ks. Pawła Rusaka przez ks. Tomasza Staszkiwicza,
Popielewo, 16 czerwca 2018 r.**

Ekscelencjo księże biskupie Krzysztofie, rodzinno zmarłego ks. Pawła, bracia w kapłaństwie siostry i bracia z gromadzeni w tej świątyni w Popielewie.

Wiadomość o tragicznej śmierci Ks. Pawła była dla mnie zaskoczeniem. Znałem się z ks. Pawłem 25 lat. Razem kończyliśmy Seminarium Duchowne w Koszalinie w 1999 roku. Byliśmy kolegami, odwiedzaliśmy się. W życiu tak bywa że z jednymi się spotykamy, bo się z nimi dobrze czujemy z innymi mniej. Odwiedzałem go także tu w Popielewie. Na Jego zaproszenie też w tej parafii wygłosiłem rekolekcje adwentowe przed dwoma laty. Związana z tym jest anegdota. Na zakończenie rekolekcji otrzymałem od was kwiaty doniczkowe. Niestety jako mało systematyczny niezbyt dokładnie je podlewałem. Trzy z nich uschły, a jeden nie. Myślałem sobie choć jeden się zachował i podlewałem go dalej. Co się okazuje po 4 miesiącach zauważyłem, że był sztuczny.

Ks. Paweł to na pewno duszpasterz zaangażowany w pracę z ludźmi. Zawsze miał bezpośredni i życzliwy kontakt z ludźmi. Lubił pracę z młodzieżą, z którą szybko łąpał kontakt. Także na katechezie potrafił katechizowanych zainteresować sprawami Pana Boga i naszej wiary. Z młodzieżą udawał się do Lednicy i Skrzatusza, aby tam razem się modlić i wielbić Boga. Był osobą, która potrafiła integrować społeczność parafialną. Trochę mu tego zazdrościłem. Na „kiwnięcie palcem” nie było problemu, żeby coś zorganizować, czy gdzieś wyjechać z parafianami. Miał swoje sukcesy w duszpasterstwie. Był też wychowawcą klasy w szkole średniej, w liceum im. Władysława Broniewskiego w Koszalinie. Formalnie nie mógł pełnić tej roli i zobowiązał mnie do tajemnicy. Dzisiaj mogę o tym mówić, bo był dobrym katechetą po prostu.

Okazuje się jednak, że była jeszcze obecna „jakaś tajemnica” w życiu ks. Pawła, której nikt nie zauważył. Było coś, o czym niestety w smutnym finale dowiedzieliśmy się całkowicie zaskoczeni. Są w życiu sytuacje, które my ludzie możemy zrozumieć i jakoś sobie poukładać. Są jednak i takie, których nie jesteśmy w stanie sami wyjaśnić i zrozumieć. Dla chrześcijanina jednak nie ma sytuacji bez wyjścia. Chrześcijanin nigdy nie jest sam, nawet wtedy, gdy wydaje mu się, że jest w totalnej ciemności i niezrozumieniu. Z pomocą przychodzi nam Bóg, dla którego nie ma tajemnic. W imię Boga i Jego nieskończonego miłosierdzia my, uczestnicy tej Mszy św. żałobnej w intencji tragicznie zmarłego ks. Pawła, wołamy o miłosierdzie i przebaczenie jego przewinień i grzechów. Któż z nas nie ma grzechu. Wszyscy je popełniamy i będziemy popełniać jak długo nam przyjdzie jeszcze na tym świecie żyć. Dla wszystkich ludzi jedyną nadzieją jest nieskończone miłosierdzie, to jedyna dla nas nadzieja.

Przypomina mi się przypowieść o paralityku i czterech osobach, które pomimo przeszkód przynoszą tego chorego do Jezusa przez dach, bo innej możliwości nie było. Co by zrobił ten chory, gdyby nie znaleźli się ci, którzy go przynieśli. Sam Jezus mówił: „jeden drugiego brzemiona noście”. Jako chrześcijanie stanowimy jedną rodzinę dzieci Bożych. Mamy się nawzajem wspierać, mamy za siebie się modlić. Jesteśmy tu dzisiaj po to, aby modlić się za naszego zmarłego brata ks. Pawła, niczym ci, którzy swoimi modlitwami, jak owych czterech niosący paralityka przed Jezusa, i w ten sposób ponieść ks. Pawła przed tron Miłosiernego Boga. Myślę i wierzę, że kochające serce Boga spojrzy na naszą modlitwę i okaże przebaczenie ks. Pawłowi.

W imię nieskończonej Miłości Pana Boga do każdego człowieka, do każdego z nas, zawsze pamiętajmy w naszych modlitwach o ks. Pawle, tak wiele Mu przecież zawdzięczamy. Amen.

Pożegnanie śp. ks. Pawła Rusaka przez Joannę Tokarską, Popielewo, 16 czerwca 2018 r.

Ekscelencjo, wielebni duchowni, Szanowno rodzino, drodzy zgromadzeni.

Zgromadziliśmy się tu dziś, aby towarzyszyć świętej pamięci księdzu proboszczowi Pawłowi Rusakowi, w ostatniej drodze do domu Pana. Z ogromnym bólem serca i z ogromnym niezrozumieniem, zmu-

szeni byliśmy przyjmując wiadomość o twoim odejściu, Księżę proboszczu „Daj nam wiarę, że to miało sens, że nie trzeba żałować przyjaciół, że odeszli by żyć i tym razem będą żyć wiecznie”. Chciałoby się powiedzieć tak wiele, lecz żadne słowa nie są w stanie wyrazić ogromu bólu, żalu i ludzkiej bezradności.

Niezbadane wyroki Opatrzności sprawiły, że w sile wieku, kiedy mogłeś tak wiele jeszcze dobra uczynić, odszedłeś. Byłeś z nami tylko nieco dłużej niż 3 lata, ale potrafiłeś rozpalić nasze serca do tak wielu inicjatyw. Byłeś nie tylko naszym duszpasterzem, nauczycielem czy spowiednikiem, ale również przyjacielem. Każdy ksiądz jest najpierw człowiekiem, a potem księdzem. I Ty taki byłeś Proboszczu. Wiemy, że my również byliśmy w Twoim sercu. Można było to odczuć na każdym kroku. Teraz pozostały nam tylko wspaniałe wspomnienia, których nikt nam nie odbierze, nawet Twoja nieoczekiwana śmierć. Nigdy nie zapomnimy twoich kazań, którymi potrafiłeś poruszyć nasze serca i sprawiałeś, że stawaliśmy się lepsi. Spokojnego głosu, który potrafił nas wyciszyć i uspokoić. Mszy dziecięcych – spontanicznych, wesołych, ale jednocześnie trafiających w sedno. Twojego uśmiechu, radosnego usposobienia, hojności, szczerości, poczucia humoru, otwartości i pozytywnego nastawienia do świata. Ogłoszeń parafialnych, które mimo, że trwały tak długo, to każdy wysłuchiwał je do końca, bo nie były suchymi faktami tylko często dialogiem z odrobiną humoru. Nie zapomnimy opłatkowych spotkań, duszpasterskich wizyt, festynu, spotkań rodzin ministranckich. Mówiłeś, że zawsze pracowałeś ze starszą młodzieżą, ale gdy zacząłeś w zastępstwie pracować w polczyńskiej jedynie zastanawiałeś się jak to będzie z maluchami? Po paru dniach stwierdziłeś „będę musiał się przyzwyczaić do spontanicznie przytulających się na powitanie dzieci”.

Wokół Ciebie znalazło się wielu ludzi chcących nieść pomoc bliźniemu. Zawsze mogłeś liczyć na Radę Parafialną, Parafialny Zespół Synodalny, Parafialne Caritas, sołtysów, ministrantów, którzy z wielkim zapałem i ochotą posługiwali przy ołtarzu. Było ich tak wielu, że niekiedy nie mieli gdzie usiąść. Zresztą jest tak i dziś. Nigdy nie narzekałeś i nie kierowałeś się emocjami. To dzięki Tobie, księżu Pawle, nasz kościół ponownie zaczął tętnić życiem. Dziękujemy za dar twojego powołania kapłańskiego, którego my parafianie mieliśmy zaszczyt dostąpić. Chcemy żebyś wiedział, że mimo że odszedłeś sam, to zawiodłeś nas tylko w jednym – że nie dałeś nam szansy sobie pomóc.

Żegnamy Cię dzisiaj z chrześcijańską nadzieją, że dobry i miłosierny Bóg, u którego „dobre czyny człowieka idą za nim” poza granicę życia, przyjmie Cię do Wiecznego Królestwa, obdarzając wiekiustą nagrodą. Amen.

Pożegnanie śp. ks. Pawła Rusaka przez Pawła Łuczko, Sieradz, 19 czerwca 2018 r.

W imieniu dyrektora Macieja Rydzewskiego, nauczycieli i pracowników Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kaliszu Pomorskim, pragnę podziękować dziś dobremu Bogu za posługę ks. Pawła Rusaka – wspaniałego człowieka, niezapomnianego nauczyciela i świetnego wychowawcy.

Jeszcze kilkanaście dni temu byłeś z nami na obchodach jubileuszu 70-lecia naszej szkoły i zjazdu absolwentów. Dziękujemy Ci za to. Dziś wiem już, że przyjechałeś się pożegnać. W pięknych słowach kazania podkreślałeś znaczenie słów, wyszywanych na szkolnym sztandarze, o które pytałeś mnie przed przyjazdem do Kalisza: „Bóg, honor, ojczyzna” i podkreślałeś ich znaczenie w życiu człowieka i szkoły. Dziękuję, że byłeś człowiekiem, dziękujemy za Twoją obecność wśród nas, za wspólne szlaki w Tatrach, za kajaki na Drawie i za Lednicę, którą tak kochałeś. Kiedy zobaczyłem Cię kilka lat temu, po ciszy między nami, niosącego wielką monstrancję podczas spotkania młodych na Polach Lednickich, serce przepęłniała radość. Dziękuję więc za płytę Siewców Lednicy, za to ziarno lednickie, które owocuje już dziś.

Nie zapomnimy Ci tego, że byłeś dla nas przyjacielem i kolegą.

Żegnamy Cię z wiarą, że spotkamy się kiedyś. Do zobaczenia zatem, kiedyś... Odpoczywaj w pokoju Pawle.

KS. FRANCISZEK PIRÓG (1938–2018)

Franciszek Piróg, syn Tomasza i Rozalii z d. Sowa, urodził się 24 stycznia 1938 r. w Śniatyczach, parafia Dub, powiat Zamość, diecezja lubelska. W 1942 r. zmarł mu ojciec. Do zakończenia II wojny światowej przebywał przy matce. W 1945 r. wzięła go na wychowanie ciotka Dużyńska, która wyjechała na tzw. Ziemię Odzyskane do Maszewa, parafia Deszczeno, dekanat Gorzów Wielkopolski, administracja apostolska kamieńska

lubuska i prałatury pilskiej. Tam uczęszczał do szkoły podstawowej. Ukończył ją w 1951 r. Następnie podjął naukę w placówce oświatowej o nazwie Szkoła Podstawowa i Liceum Ogólnokształcące im. TPD w Gorzowie. Maturę zdał w 1955 r. Zdecydował wówczas o wstąpieniu do Diecezjalnego Seminarium Duchownego w Gościkowie-Paradyżu. W tym samym roku zmarła mu ciotka, która go wychowywała.

Święcenia diakonatu otrzymał 26 lutego 1961 r., a prezbiteratu już 14 maja tego samego roku z rąk bpa Ignacego Jeża. Posługę wikariusza pełnił w latach 1961–1981 w następujących parafiach: pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Trzciesku-Zdroju (1961–1963), pw. św. Katarzyny w Marcinkowicach (1963–1965), pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Policach (1965–1966), pw. Matki Bożej Bolesnej w Gądkowie Wielkim (1966–1969), pw. Matki Bożej od Wykupu Niewolników w Okonku (1969–1970) i pw. św. Stefana w Barwicach (1970–1981). Mając dekret wikariusza w Barwicach, rozpoczął organizowanie samodzielnego wikariatu w Starym Chwalimiu (1974). Bp Ignacy Jeż, po utworzeniu samodzielnej placówki duszpasterskiej pw. św. Judy Tadeusza w Starym Chwalimiu zamianował go tam jako pierwszego administratora parafii w 1981 r. Po sześciu latach, 1 grudnia 1987 r., przeniesiono go na stanowisko proboszcza do parafii pw. św. Barbary w Radawnicy. Po 42 latach pracy kapłańskiej poprosił bpa Mariana Gołębińskiego o zwolnienie z obowiązków duszpasterskich w diecezji ze względu na stan zdrowia. Biskup przychylił się do prośby i z dniem 27 sierpnia 2003 r. przeniósł go w stan spoczynku.

W dekanacie złotowskim pełnił najpierw funkcję wicedziekana, a następnie ojca duchownego. Na 25-lecie kapłaństwa został odznaczony „Rocchetti et Mantoletti” (RM) z tytułem kanonika, a w 1999 r. otrzymał tytuł kanonika honorowego Koszalińskiej Kapituły Katedralnej. Ks. kanonik Franciszek Piróg zmarł 27 czerwca 2018 r. w Kuźniczce, na terenie parafii pw. św. Rocha w Wieleniu. Ceremoniom pogrzebowym 2 lipca 2018 r. przewodniczył bp Krzysztof Włodarczyk, kazanie wygłosił ks. prałat Zbigniew Regliński. Ciało złożono na cmentarzu w Wieleniu.

Opracował ks. dr Tadeusz Ceynowa

**Homilia wygłoszona podczas Mszy Świętej pogrzebowej
śp. ks. Franciszka Piróga przez ks. Zbigniewa Reglińskiego,
Wieleń, 2 lipca 2018 r.**

„Z tęsknotą patrzę w niebo gwiaździste,
W szafir niezgłębionych firmamentów.
Tam do Ciebie, Boże, rwie się serce czyste
I pragnę się wyzwolić z cielesnych pętów”.
(Dz. 1304, tak modliła się św. s. Faustyna Kowalska)

Ekscelencjo – księżę biskupie Krzysztofie!

Czcigodni Bracia w posłudze kapłańskiej na czele z ks. proboszczem Markiem!

Szanowna Pani, bliźniacza siostrze śp. ks. kan. Franciszka,
pogrążeni w bólu i zadumie wszyscy członkowie rodziny i mieszkańcy Kuźniczki.

Siostry i bracia w Panu.

Z pewnością wiele razy w swoim życiu wpatrywał się w gwiaździste niebo śp. ks. kan. Franciszek Piróg. I do tego miejsca tęskniło jego serce, szczególnie, gdy dopadła go poważna choroba. Dziś nie musi się wpatrywać w ten horyzont, bo już dotknął tego skrawka niebieskiej rzeczywistości. Tam po prostu jest. Cichuteńko wczesnym rankiem dn. 27 czerwca 2018 r., w dzień wspomnienia Matki Bożej Nieustającej Pomocy, 80-letni kapłan Franciszek wybrał się w nieogarnioną przestrzeń królestwa niebieskiego. Mówimy: jakie życie, taka śmierć. To była spokojna śmierć, bo takie spokojne było życie śp. ks. Franciszka Piróga.

Na to spotkanie był przygotowany. Codziennie w modlitwie na zakończenie dnia modlił się jak każdy kapłan: „O Panie, pozwól odejść swemu słudze w pokoju”. Codziennie w wieczornej modlitwie, w *Komplecie*, powtarzał słowa Pana Jezusa z krzyża: „W ręce Twoje, Panie, powierzam ducha mego”. Codziennie w rachunku sumienia przygotowywał się na tę ostatnią chwilę, w której człowiek oddaje ducha Bogu. Codziennie przygotowywał się na tę chwilę, w której przychodzi Pan Jezus, aby nas zabrać do wiecznych przybytków. Bądź uwielbiony Boże w swoich kapłanach, osobach życia konsekrowanego i we wszystkich tych, którzy *Kompletę* odmawiają codziennie przed udaniem się na spoczynek nocny.

Śp. ks. Franciszka Piróga, syna Tomasza i Rozalii, urodzonego w powiecie zamojskim, cechowała skromność, pokora, szacunek dla

każdego człowieka, głęboka wiara, pobożność, umiejętność łatwego nawiązywania kontaktów. Dlatego był tak bliski dzieciom, młodzieży, dorosłym i ludziom w podeszłym wieku. Zadowalał się skromnym posiłkiem, strojem i urządzeniem mieszkania. Jak św. Franciszek z Asyżu próbował naśladować Chrystusa ubogiego, pokornego i cierpiącego. Gdy dopadła go poważna choroba, cierpliwie znosił ból. Wciąż powtarzał: „Bądź wola Twoja”.

Nie pretendował do urzędów i godności. Sługa Boży kard. Stefan Wyszyński mówił: „Jesteś, człowieku, nie tym, co masz w garści, ale tym co masz w sercu! Nie tym, co masz na sobie, ale tym, co masz w sobie”.

Zawsze był blisko ludzi, swoich parafian. Tak też było, gdy służył pomocą duszpasterską w parafii Lipka, czy w tutejszej parafii. Znany z „przyśpiewek” na weselach, chrzcinach i uroczystościach domowych parafian. Uczynny w stosunku do księży, śpiesząc z pomocą duszpasterską szczególnie w spowiedziach sąsiedzkich. Nic dziwnego, że ks. biskup nagroził ks. Piróga godnością honorowego kanonika Koszalińskiej Kapituły Katedralnej. Był odpowiedzialnym wikariuszem na 6 parafiach i odpowiedzialnym proboszczem na dwóch parafiach: przez 7 lat w Starym Chwalimiu i 16 lat w Radawnicy. Pozdrawiamy obecnych tutaj byłych jego parafian. Byliśmy w bliskich relacjach z ks. Franciszkiem nie tylko podczas 6-letnich studiów filozoficzno-teologicznych w Wyższym Seminarium Duchownym najpierw w Gościkowie-Paradyżu, a potem w Gorzowie Wielkopolskim, ale też sąsiadowaliśmy ze sobą, gdy byłem proboszczem i jego dziekanem w Barwicach, a on duszpasterzem w Starym Chwalimiu. Był takim dobrym „duszkiem”, aniołem dobroci. Ubolewał, gdy jego parafianie oddalali się od Kościoła, zaniedbując udział w niedzielnej Mszy św. zaniedbując udział w sakramentach, lekceważąc sakrament małżeństwa, młodzież niekorzystającą z lekcji religii.

Św. s. Faustyna w *Dzienniczku* napisała: „O Jezu, widzę tyle piękna wokoło rozsianego, za które nieustannie składam Ci dziękczynienie, ale spostrzegam, że niektóre dusze są jak kamienie, zawsze zimne i nieczułe. Nawet cuda ich niewiele wzruszają, mają wzrok spuszczone na swoje stopy i tak nic nie widzą prócz siebie” (Dz. 1284).

Ukochani.

Spójrzmy na tę trumnę kryjącą ciało kapłana. „Nie ma takiego drugiego nauczyciela jak śmierć”, wołał bp Hippony, filozof

i teolog św. Augustyn. Czy ta trumna czegoś dzisiaj nas nauczyła, coś nam uświadomiła?

Widok trumny jest wymowny. Mówi o wielkiej tajemnicy życia i majestacie śmierci. O śmierci pisał stosunkowo niedawno zmarły wybitny teolog ks. prof. Lucjan Balter: „Jest ona zjawiskiem ogólnościowym, nie tylko ogólnoludzkim, i to na ogół codziennym, zwyczajnym, a mimo to zaskakuje, wprawia w osłupienie, staje się prawdziwym wstrząsem dla otoczenia, a zwłaszcza dla najbliższej rodziny, która w takiej sytuacji często odczuwa ją tak, jakby wydzierano jej serce” (s. 127).

I choć wiemy, że śmierć wpisana jest w ludzkie życie, choć uznajemy prawdę zawartą w Księdze Koheleta, że „jest czas życia i śmierci, że na wszystko jest wyznaczona godzina pod słońcem”, choć przyznajemy rację psalmiście, że „dni człowieka są jak sen poranny, czy jak trawa, która rankiem rośnie i kwitnie, wieczorem więdnie i usycha”, to jednak każda śmierć, pozostawia w naszych sercach ból i tęsknotę. Wierzmy, że **Bóg** bogaty w miłosierdzie ma swoje plany i zawsze zabiera człowieka w najlepszym dla niego czasie. Zatem „niech się nie trwoży nasze serce”, skoro „w domu naszego Ojca mieszkań jest wiele” (por. J 14,1), a Bóg obetrze z oczu wszelką łzę i śmierci już odtąd nie będzie (Ap 21,4).

Prawda o życiu wiecznym po śmierci rozjaśnia wszystkie sytuacje ziemskiego życia. Ksiądz prof. Stanisław Grzybek spędzając wakacje w Rabce, pewnego dnia po Mszy św. pojechał do staruszki – góralki. Wypowiadał ją, udzielił sakramentu namaszczenia chorych, podał Komunię Świętą. Po modlitwie w obecności rodziny pocieszał staruszkę, że jeszcze długo będzie żyła. Tymczasem usłyszał odpowiedź: „Ja chciałabym już umrzeć. Nie znaczy to, że źle mam w rodzinie: dzieci, wnuki, prawnuki bardzo mnie kochają. Lecz wszystko już spełniłam na ziemi. Bóg jest moim Ojcem. Będę z Nim w niebie. Jako matka opowiem Mu o swych dzieciach i z nieba będę pomagała mojej rodzinie”. Ksiądz Profesor ocenił: „Nie wybitni profesorowie – dogmatycy z Uniwersytetu Jagiellońskiego nauczyli mnie praktycznej wiary, lecz ta prosta staruszka – góralka”. Takich nauczycieli wiary i życia mamy również w naszych parafiach.

W telewizyjnym serialu o Leonardo da Vinci – wybitny malarz mówi: „Jak dobrze przejdzie dzień – łatwo zasypiać. Tak po dobrze przeżytych życiu – spokojnie można umierać”. Z pewnością pragnieniem śp. ks. Franciszka jest, abyśmy my dobrze przeżyli życie. „Ten umie dobrze żyć, kto umie dobrze się modlić” mawiał wspomniany św.

Augustyn. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że ks. Franciszek był człowiekiem modlitwy. Bardzo sobie cenił codzienną kapłańską modlitwę brewiarzową.

Nasz brat – kapłan Franciszek odchodzi. Znika z naszych oczu, ale nie znika z naszego serca i naszej pamięci.

Czcigodny śp. księżę kanoniku Franciszku życzymy Ci i oto wspólnie się modlimy: przechadzaj się „po różanych salach”, jak to opisała św. s. Faustyna i czule rozmawiaj z Jezusem, Maryją Matką kapłanów i oręduj za nami. Amen.

KS. FRANCISZEK FERENS (1940–2018)

Franciszek Ferens, syn Józefa i Katarzyny z d. Majewicz, urodził się 24 września 1940 r. w miejscowości Ruda, parafia Kochawina, woj. stanisławowskie, archidiecezja lwowska. Po zakończeniu II wojny światowej przybył wraz z rodzicami na tzw. Ziemię Odzyskane i zamieszkał w Krzeszycach, powiat Sulęcín, administracja kamińska, lubuska i pralatury pilskiej. Szkołę Podstawową ukończył w Krzeszycach w 1954 r. Następnie wstąpił do Niższego Seminarium Duchownego w Gorzowie Wielkopolskim. Po zdanej maturze w 1958 r. zgłosił się do Diecezjalnego Seminarium Duchownego w Gościkowie–Paradyżu. Świecenia prezbiteratu otrzymał 16 czerwca 1966 r. z rąk bpa Wilhelma Pluty.

Posługę wikariusza pełnił w latach 1966–1978 w następujących parafiach: pw. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu (1966–1968), pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Łobzie (1968–1972), pw. św. Stefana w Barwicach (1972–1975) i pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Słupsku (1975–1978). Kiedy pracował w Słupsku, został zobligowany przez bpa Ignacego Jeża do prowadzenia duszpasterstwa akademickiego na terenie miasta pod egidą ks. Jana Giriatowicza, diecezjalnego duszpasterza akademickiego. Bp Ignacy Jeż zamianował go 1 czerwca 1978 r. proboszczem parafii pw. św. Katarzyny w Marcinkowicach. Tam pracował przez 30 lat aż do przejścia na emeryturę w 2008 r. W ostatnich dwóch latach parafią pomagał zarządzać obecny duszpasterz ks. Czesław Łącki.

Pełnił funkcję wicedziekana i dziekana dekanatu Mirosławiec. Został odznaczony „Expositorium Canonice” (E.C.) z tytułem kanonika.

Ks. Franciszek Ferens zmarł 27 czerwca w Hospicjum im. Biskupa Czesława Domina w Darłowie. Uroczystościom pogrzebowym 2 lipca

2018 r. w parafii pw. św. Katarzyny w Marcinkowicach przewodniczył bp Paweł Cieplik senior. Kazanie wygłosił ks. Wojciech Budzyński, proboszcz parafii pw. św. Bartłomieja Apostoła w Rzeczycy. Ciało złożono na miejscowym cmentarzu.

Opracował ks. dr Tadeusz Ceynowa

**Kazanie wygłoszone podczas Mszy Świętej pogrzebowej
śp. ks. kanonika Franciszka Ferensa
przez ks. Wojciecha Budzińskiego, proboszcza parafii
w Rzeczycy, Marcinkowice, 2 lipca 2018 r.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Drogi Księżo Biskupie, drodzy Kapłani, szczególnie z rocznika wspólnego święceń z Księdzem Franciszkiem, pozostali Księża, Bracia i Siostry!

Jesteśmy tutaj, przy trumnie śp. ks. Franciszka Ferensa, ale też oczywiście trzeba pamiętać, że dziś również także Franciszek, także ksiądz, jest żegnany w innym miejscu – ks. Franciszek Piróg, który także przez tę parafię przeszedł, który tu także w tej parafii służył. Drodzy bracia i siostry. Żegnamy dzisiaj brata, wujka, kolegę. Ale to za mało. Bo żegnamy dzisiaj księdza i nad tym nam trzeba się dzisiaj zastanowić. Nad tym, że żegnamy księdza. Żegnamy, to znaczy mówimy z wiarą i ufnością: „do zobaczenia”. Bo o to się modlimy, po to tu przyszliśmy, żeby kiedyś wspólnie spotkać się w niebie. Takie jest nasze marzenie. Marzenie oczywiście z łaski Bożej, z łaski Jezusa Chrystusa, to które może się spełnić właśnie dzięki Jego łasce. Kiedy ks. proboszcz Czesław Łacki prosił, żebym wygłosił kazanie na pogrzebie, czyli na dzisiejszej Mszy Świętej, od razu mi przyszło na myśl, żeby skorzystać z liturgii słowa, która jest przewidziana na dzień dzisiejszy. W całym Kościele dziś są czytane właśnie te czytania, które słyszeliście. To nie są specjalne czytania na pogrzeb. Ks. Franciszek przez całe swoje życie głosił Ewangelię, słowo Boże. I także dzisiaj Pan Bóg przez niego mówi. Dlaczego akurat takie czytania? Księga Amosa. Amos – „porwany przez Boga”. A kim jest ksiądz? Bo jeżeli popatrzymy na małżeństwo, to można tak w pewnym sensie powiedzieć: ona porywa jego swoim pięknem, swoją wdzięcznością, swoją osobowością. On porywa swoją przystojnością. Tutaj Bóg „porwał”. W Ewangelii dzisiejszej usłyszeliśmy, że uczoney

w Piśmie mówi do Jezusa: „Pójdę za Tobą Nauczycielu, dokądkolwiek pójdiesz”. A do drugiego Jezus mówi: „Pójdź za mną”, a ten mówi: „Poczekaj, tylko muszę się najpierw pożegnać, jeszcze nie teraz, jeszcze nie dzisiaj. Nie, nie, nie, nie”, jak usłyszeliśmy i jeszcze usłyszymy. Ks. Franciszek nie mówił: „Poczekaj”. To państwo powiedziało wtedy, taki a nie inny ustrój komunistyczny powiedział: niech Pan Bóg poczeka, my sobie go weźmiemy do wojska na dwa lata. My spróbujemy zrobić wszystko, żeby tylko on nie został księdzem. My zrobimy wszystko. Nie. Bo kiedy Pan Bóg porywa, nie da rady. Choćby nie wiem, kto ciągnął. Jak Pan Bóg porwie, to on już pójdzie tam, gdzie Pan Bóg chce. Zatem, drogi bracie i siostró, dzisiaj, kiedy jesteśmy tutaj na pogrzebie, nad tym nam trzeba się zastanowić – kim jest ksiądz? Po co jest ksiądz? Bo powiedzieć, że jest dobrym, jest przyjacielem, że jest bratem, to jest za mało. Nie. Kiedy umiera ksiądz, to kto umiera? No właśnie wczoraj, kiedy tu byliśmy też na czuwaniu przy zmarłym księdzu Franciszku, ks. proboszcz, ks. Czesław, raczył wspomnieć ilu ludzi ochrzcił, ile małżeństw pobłogosławił, ile Komunii Świętej dzieci przyjął, udzielił I Komunii Świętej, ile pogrzebów odprawił. I tak można by jeszcze wymieniać pozostałe sakramenty. Kto jeszcze może oprócz księdza to zrobić?

Drogi bracie i siostró! Dziś rzeczywiście tych księży jest coraz mniej. W tym roku został wyświęcony jeden ksiądz. Kto zastąpi księdza? Jeżeli mężczyźni nie będą odpowiadać właśnie na to „porwanie” Boga. Kto? Kto da radę? Drogi bracie i siostró. Kto z nas będzie w stanie udzielić sakramentów? Kto będzie mógł odprawić Mszę Świętą? Kto będzie mógł usiąść do konfesjonału? Tak, drogi bracie i siostró. Ksiądz jest kimś, kogo się nie da zastąpić. Więc kiedy umiera ksiądz, brakuje kogoś. Ale drogi bracie i siostró, kiedy wsłuchiwałem się w dzisiejszą liturgię słowa, zastanawiałem się nad nią, Pan Bóg stukał bardzo mocno do mojego serca, żeby powiedzieć o jeszcze czymś. Że nie mogę tu w tym momencie z tego miejsca nie powiedzieć o jeszcze jednym powołaniu księdza. Brakuje, żebym powiedział jeszcze o czymś. Nie tylko o tym, że udziela sakramentów, że w ten sposób prowadzi i łączy z Bogiem. To jeszcze nie wszystko. Otóż, drogi bracie i siostró, powrócę do tego czytania z księgi proroka Amosa. On dzisiaj nie głaszcze. Nie, nie głaszcze dzisiaj. Nie pociesza, ale jakby mógł huknąć z armaty, to by huknął, żeby powiedzieć: „dosyć, basta!”. Nie idziecie do Boga, ale idziecie tam, gdzie Boga nie ma. O tym mówi Amos. Amos w dzisiejszym fragmencie z jego księgi mówi i zapowiada sąd nad Izraelem, sąd nad każdym z nas. Bo jego występki, występki nasze to brak

miłosierdzia, brak litości wobec słabszych, to rozpusta już w kolejnym pokoleniu. To brak litości wobec drugiego człowieka, to bezczeszczenie świątyni. A przecież mieli to wypełnić, aby być blisko Boga, by dostąpić miłosierdzia Bożego. A zatem, drogi bracie i siostró, rolę kapłana – jego, a nie kogo innego, ale księdza jest, aby „nastawać w porę i nie w porę”. Żeby w momencie, kiedy widzi, że jego owieczki idą za zagrodę, tam gdzie nie powinny, bo pobłądzą, pogubią się, w ten sposób odejdą od Boga, żeby tupnąć nogą, mocno. Tak, to też jest rola kapłana, księdza. Drogi bracie i siostró, i niejedną raz pewnie byliśmy źli na ks. Franciszka, że raczył upomnieć kogoś, że raczył zwrócić uwagę komuś. Że może, nie wiem, bo nie miałem akurat szczęścia spotkać go tutaj jako proboszcza, ale może i z tej ambony huknął niejedną raz. Powiedział: „Dostyc tego!”. Tak, drogi bracie i siostró, to też rola księdza. Bo ksiądz to też dobry rodzic, także żeby upomnieć. Drogi bracie i siostró, a robi to dlatego, że został „porwany” przez Boga.

Dziś żegnamy księdza Franciszka, żegnamy go, ale... właśnie dziękując też za te wszystkie upomnienia, które do nas skierował w imię Boże. Amen.

